

RAPORT ANUAL

privind activitatea întreprinderilor publice în anul 2018

CUPRINS

DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	2
CADRUL LEGISLATIV GENERAL APLICAT LA ÎNTOCMIREA PREZENTULUI RAPORT	5
INTRODUCERE	6
DATE GENERALE DESPRE ÎNȚREPRINDERILE LA CARE AUTORITĂȚILE PUBLICE TUTELARE CENTRALE ȘI LOCALE DEȚIN PARTICIPAȚII	7
PARTEA I – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNȚREPRINDERILOR PUBLICE CENTRALE ÎN ANUL 2018*	12
Capitolul 1 – Evoluția numărului întreprinderilor publice centrale deținute de autoritățile publice centrale pe parcursul anului 2018	14
Capitolul 2 – Evoluția participațiilor statului la întreprinderile publice centrale deținute de autoritățile publice tutelare centrale	15
Capitolul 3 – Aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a principiilor de guvernanță corporativă la întreprinderile publice centrale deținute de autoritățile publice tutelare centrale-	17
3.1 - Stadiul transmiterii informațiilor de către autoritățile publice tutelare centrale conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1952/2018	17
3.2 - Stadiul procesului de selecție al consiliului de administrație sau supraveghere și al directorilor sau directoratului la întreprinderile publice centrale	19
3.3 – Stadiul îndeplinirii indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor/directoratului la întreprinderile publice centrale	21
3.4 – Structura organelor de conducere ale întreprinderilor publice centrale și volumul remunerației acordate, pe parcursul anului 2018	23
3.5 – Evoluția aplicării prevederilor și principiilor de transparență la întreprinderile publice centrale	24
Capitolul 4 – Principalii indicatori economico-financiarî înregistrați în anul 2018 de întreprinderile publice centrale	27
4.1 – Principalii indicatori economico-financiarî ai întreprinderilor publice centrale active	27
4.2 – Situația principalilor indicatori economico-financiarî ai întreprinderilor publice centrale active grupați pe sectoare de activitate în funcție de cifra de afaceri netă	33
4.3 – Evoluția plăților restante înregistrate de întreprinderile publice centrale	35
4.4 – Evoluția personalului și a cheltuielilor cu personalul la întreprinderile publice centrale	38
4.5 – Subvenții de la Bugetul de Stat acordate întreprinderilor publice centrale	40
4.6 – Dividende și vărsăminte repartizate și virate de întreprinderile publice centrale	42
4.7 – Primele zece întreprinderi publice centrale active care au înregistrat pierdere brută în anul 2018	46
Capitolul 5 – Recomandări propuse pentru îmbunătățirea activității întreprinderilor publice centrale	47
PARTEA II – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNȚREPRINDERILOR PUBLICE LOCALE ÎN ANUL 2018	48
Capitolul 1 – Evoluția numărului de întreprinderi publice locale deținute de autoritățile publice locale pe parcursul anului 2018	50
Capitolul 2 – Evoluția participațiilor deținute de autoritățile publice tutelare locale la întreprinderile publice locale	52
Capitolul 3 – Aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a principiilor de guvernanță corporativă la întreprinderile publice locale	54
3.1 - Stadiul transmiterii informațiilor de către autoritățile publice tutelare locale conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1952/2018	54
3.2 - Stadiul procesului de selecție a administratorilor și a directorilor sau directoratului la întreprinderile publice locale	55
3.3 – Stadiul îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor/directoratului la întreprinderile publice locale	57
3.4 – Structura organelor de conducere a întreprinderilor publice locale pe parcursul anului 2018	59
3.5 – Evoluția aplicării prevederilor și principiilor de transparență la întreprinderile publice locale	59
Capitolul 4 – Principalii indicatori economico-financiarî înregistrați în anul 2018 de întreprinderile publice locale	61
4.1 – Principalii indicatori economico-financiarî ai întreprinderilor publice locale	61
4.2 – Situația principalilor indicatori economico-financiarî ai întreprinderilor publice locale active grupați pe sectoare de activitate	65
4.3 – Evoluția plăților restante înregistrate de întreprinderile publice locale	68
4.4 – Evoluția personalului și a cheltuielilor cu personalul la întreprinderile publice locale	69
4.5 – Subvenții de la bugetele locale acordate întreprinderilor publice locale	72
4.6 – Dividende și vărsăminte repartizate de întreprinderile publice locale	75
4.7 – Primele zece întreprinderi publice locale active care au înregistrat pierdere brută în anul 2018	76
Capitolul 5 – Recomandări propuse pentru îmbunătățirea activității întreprinderilor publice locale	76

Definiții și abrevieri

1. Definiții

I. Definiții prevăzute prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109 / 2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016

Conform articolului 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109 / 2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016 termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. Guvernarea corporativă a întreprinderilor publice - ansamblul de reguli care guvernează sistemul de administrare și control în cadrul unei întreprinderi publice, raporturile dintre autoritatea publică tutelară și organele întreprinderii publice, dintre consiliul de administrație sau de supraveghere, directori sau directorat, acționari și alte persoane interesate;

2. Întreprinderi publice

- a) **regii autonome** înființate de stat sau de o unitate administrativ – teritorială;
- b) **companii și societăți naționale, societăți la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar unic, majoritar sau la care deține controlul;**
- c) **societăți la care una sau mai multe întreprinderi publice prevăzute la lit. a) și b) dețin o participație majoritară sau o participație care le asigură controlul;**

3. Autoritate publică tutelară - instituția care:

- a) coordonează, are în subordine sau sub autoritate una sau mai multe întreprinderi publice prevăzute la pct. 2 lit. a);
- b) exercită, în numele statului sau al unității administrativ-teritoriale, calitatea de acționar la întreprinderile publice prevăzute la pct. 2 lit. b);
- c) coordonează exercitarea de către una sau mai multe întreprinderi publice prevăzute la pct. 2 lit. a) și/sau lit. b) a calității de acționar sau asociat la o societate controlată;

4. Control – raportul dintre stat sau unitatea administrativ-teritorială acționar sau o întreprindere publică, pe de o parte, și societatea la care:

- a) deține direct sau indirect majoritatea drepturilor de vot;
- b) poate să numească sau să revoce majoritatea membrilor organelor de administrare și de control;
- c) poate exercita, în calitate de acționar, o influență determinantă, în virtutea unor clauze de natură a stabili strategia de management al întreprinderii publice, cuprinse în contracte încheiate cu întreprinderea publică sau în actul constitutiv al acesteia;

II. Definiții prevăzute în Hotărârea de Guvern nr. 722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016

Conform articolului 1, capitolul 1, anexa 1 din Hotărârea de Guvern nr. 722/2016 în sensul prezentelor norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. Structura de guvernare corporativă – compartimentul, serviciul, direcția, organizate în cadrul fiecărei autorități publice tutelare, conform art. III din Legea nr. 111/2016 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, care exercită atribuțiile și competențele prevăzute la art. 3 din ordonanța de urgență, întocmirea mandatelor în vederea prezentării acestora de către reprezentanții statului în adunarea generală a acționarilor, precum și alte atribuții și competențe conform prevederilor legale și bunelor practici privind guvernarea corporativă, asigurând interfața dintre autoritatea publică tutelară și adunarea generală a acționarilor.

Conform articolului 1, secțiunea I, capitolul 1, anexa 2 din Hotărârea de Guvern nr. 722/2016 în înțelesul prezentelor norme metodologice, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. Indicatori de performanță – instrumente de măsurare cantitativă și calitativă a performanței financiare și nefinanciare care indică atingerea unor obiective cuantificabile raportate la ținte specifice de performanță;

2. Indicatori-cheie de performanță – indicatori de performanță prevăzuți în anexa la contractul de mandat, denumiți în continuare ICP;

3. Indicatorii de performanță financiari – instrumente de măsurare a performanței, utilizate pentru a determina eficiența utilizării resurselor pentru generarea veniturilor, acoperirea costurilor și obținerea profitului. De obicei, aceștia se exprimă sub forma unui raport dintre două mărimi, două categorii de mărimi din cadrul situațiilor financiare anuale, contului de profit și pierdere și bugetul de venituri și cheltuieli ale întreprinderii publice;

4. Indicatorii de performanță nefinanciari – instrumente de măsurare a performanței, care determină cât de bine utilizează întreprinderea publică resursele, în principal pentru:

- a) eficientizarea activității interne;
- b) furnizarea de servicii externe pentru clienți;
- c) îndeplinirea cerințelor legale.

Indicatorii de performanță nefinanciari sunt, de obicei, derivați din politica întreprinderii, nivelul de satisfacție a clienților, cota de piață a întreprinderii publice etc.;

III. Alte definiții și abrevieri folosite în prezentul Raport

Întreprindere publică activă – întreprindere în stare de funcționare;

Întreprindere publică inactivă – întreprindere aflată sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare;

Întreprindere – orice formă de organizare a unei activități economice, autonomă patrimonial și autorizată potrivit legilor în vigoare să facă acte și fapte de comerț, în scopul obținerii de profit prin producerea de bunuri materiale și vânzarea acestora pe piață sau prin prestări de servicii, în condiții de concurență, care întocmește și depune situații financiare anuale și raportări contabile la Ministerul Finanțelor Publice conform Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 470/2018¹, **indiferent de forma de proprietate a acesteia;**

Întreprindere privată – întreprindere la care statul sau unitățile administrativ teritoriale dețin participării **sub 50%** sau **nu dețin controlul;**

Abrevieri

Abreviere	Formă juridică după tipul de organizare al întreprinderii publice
SOC	Companii și societăți naționale, societăți la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar unic, majoritar sau la care deține controlul
FIL	Filiale ale regiilor autonome, societăților/companiilor naționale, societăților (la care societatea mamă deține peste 50% inclusiv pondere cumulată a capitalului)
RA	Regii autonome
INST	Institute naționale de cercetare-dezvoltare

Abreviere	Denumire autoritate publică tutelară centrală
ADS	Agenția Domeniilor Statului
AAAS	Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului
APTC	Autoritate Publică Tutelară Centrală
APTL	Autoritate Publică Tutelară Locală
BNR	Banca Națională a României
CD	Camera Deputaților
ÎP	Întreprindere publică
CD	Camera Deputaților

¹ Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 470/2018 - privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, precum și pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile;

ÎPC	Întreprindere publică deținută de autoritatea/ăți publică/e tutelară/e centrală/e
ÎPCA	Întreprindere publică deținută de autoritatea/ăți publică/e tutelară/e centrală/e activă/e
ÎPL	Întreprindere publică deținută de autoritatea/ăți publică/e tutelară/e locală/e
ÎPLA	Întreprindere publică deținută de autoritatea/ăți publică/e tutelară/e locală/e activă/e
N/A	Acronim folosit în tabele care semnifică nu se poate calcula
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MAP	Ministerul Apelor și Pădurilor
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MCI	Ministerul Cercetării și Inovării
MCIN	Ministerul Culturii și Identității Naționale
MCSI	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
MEc	Ministerul Economiei
MEN	Ministerul Educației Naționale
MEnerg	Ministerul Energiei
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MM	Ministerul Mediului
MMJS	Ministerul Muncii și Justiției Sociale
MS	Ministerul Sănătății
MT	Ministerul Transporturilor
MTS	Ministerul Tineretului și Sportului
MTur	Ministerul Turismului
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SRI	Serviciul Român de Informații

Abreviere	Județ	Abreviere	Județ
AB	Alba	HR	Harghita
AR	Arad	HD	Hunedoara
AG	Argeș	IL	Ialomița
BC	Bacău	IS	Iași
BH	Bihor	IF	Ilfov
BN	Bistrița-Năsăud	MM	Maramureș
BT	Botoșani	MH	Mehedinți
BV	Brașov	MS	Mureș
BR	Brăila	NT	Neamț
B	București	OT	Olt
BZ	Buzău	PH	Prahova
CS	Caraș-Severin	SM	Satu Mare
CL	Călărași	SJ	Sălaj
CJ	Cluj	SB	Sibiu
CT	Constanța	SV	Suceava
CV	Covasna	TR	Teleorman
DB	Dâmbovița	TM	Timiș
DJ	Dolj	TL	Tulcea
GL	Galați	VS	Vaslui
GR	Giurgiu	VL	Vâlcea
GJ	Gorj	VN	Vrancea

Cadrul legislativ general aplicat la întocmirea prezentului raport

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 51/2006 Legea serviciilor comunitare de utilități publice, republicată cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificări și completări ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu modificări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 29/2017 pentru modificarea art. 1 alin. (1) lit. g) din Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome și pentru modificarea art. 1 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;

Hotărârea de Guvern nr. 722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016;

Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2873/2016 privind reglementarea procedurii de raportare a unor indicatori economico-financiarți de către operatorii economici cu capital/patrimoniu integral ori majoritar deținut direct sau indirect de autoritățile publice centrale ori locale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1072/2016 privind desemnarea direcției de specialitate pentru supravegherea implementării prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;

Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2460/2016 privind împuternicirea persoanelor din cadrul aparatului de inspecție economico-financiară de a constata contravențiile și a aplica sancțiunile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice;

Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1952/2018 privind reglementarea procedurii de monitorizare a implementării prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul Institutului Național de Statistică nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională – CAEN;

MEMORANDUMUL cu tema: „Mandatarea reprezentanților statului în Adunarea generală a acționarilor/Consiliul de administrație, după caz, la societățile naționale, companiile naționale și societățile cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, în vederea luării măsurilor ce se impun pentru repartizarea unei cote de minim 90% din profitul net realizat al anului 2018 sub formă de dividende/vărsăminte la bugetul de stat”.

Introducere

Ministerul Finanțelor Publice elaborează și prezintă Guvernului un raport anual privind întreprinderile publice în baza prevederilor alin. (4) art. 58 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011².

Principalul scop al raportului îl reprezintă prezentarea performanțelor financiare ale întreprinderilor publice asigurând astfel transparența activității desfășurate de acestea, în concordanță cu obligațiile ce le revin potrivit legislației în vigoare, dar și evaluarea aplicării prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 de către autoritățile publice tutelare și de către întreprinderile publice.

În vederea implementării principiilor de bună guvernare de către autoritățile publice tutelare și de către întreprinderile publice, ca urmare a competențelor desemnate în temeiul O.U.G. nr. 109/2011, Ministerul Finanțelor Publice a centralizat datele necesare pentru elaborarea prezentului Raport.

Potrivit principiilor guvernării corporative a întreprinderilor de stat, dezvoltate de Organizația de Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD) pe baza celor mai avansate standarde legislative și de bună practică a corporațiilor, **pentru buna funcționare a întreprinderilor publice** sunt necesare instituirea de pârghii pentru garantarea obiectivității și transparenței selecției managementului și a membrilor organelor de administrare, de asigurare a profesionalismului și responsabilității deciziei manageriale, mecanisme de protecție a drepturilor acționarilor minoritari și o transparență accentuată față de public atât a activității întreprinderilor publice, cât și a politicii de acționariat a statului.

Comaniile de stat din România sunt un vector important de redresare economică și echilibrare a bugetului de stat, funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea acestor societăți având o largă influență asupra ansamblului economiei, prin efectul de multiplicare. În același timp însă, obiectivele guvernamentale de bună gestionare a participațiilor statului înseamnă totodată o mai bună monitorizare a performanțelor, o orientare nu numai pe aspecte financiare, ci și pe aspecte de bună guvernare, transparență și integritate.

Îmbunătățirea performanțelor și guvernării întreprinderilor publice, cu accent pe profitabilitate sustenabilă și responsabilitate reprezintă una din prioritățile cheie ale Guvernului României. Prin aranjamentele de guvernare și de management public, inclusiv mecanismele de control și delegare, se vor urmări întotdeauna integritatea și realizarea interesului public.

² Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016

Date generale despre întreprinderile la care autoritățile publice tutelare centrale și locale dețin participării

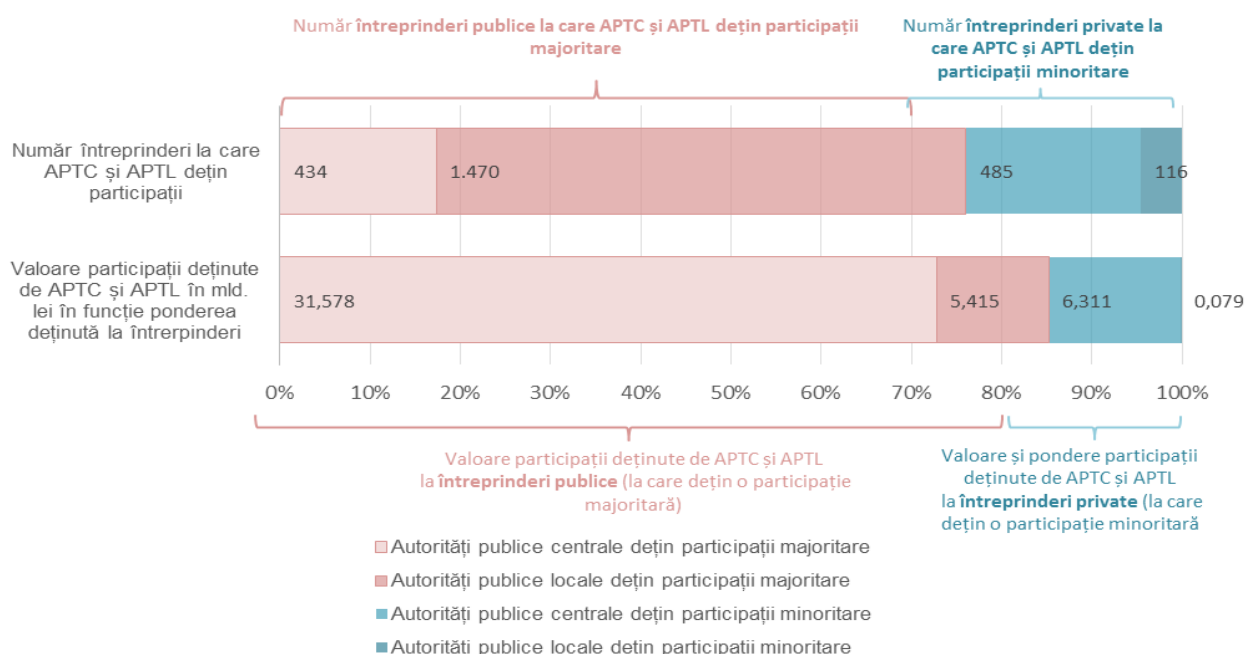
Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de instituție de monitorizare și de supraveghere, calități deținute în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 și Ordonanței Guvernului nr. 26/2013, monitorizează implementarea prevederilor actelor normative menționate de către autoritățile publice tutelare și de către întreprinderile publice.

În România autoritățile publice centrale și locale (APTC respectiv APTL) dețin participării într-o pondere cuprinsă între **0,0001% și 100%**, atât în mod direct cât și indirect la un număr total de **2.505 întreprinderi** a căror valoare se ridică la suma de **43.382.756 mii lei, reprezentând o pondere de 4,57% din PIB**, după cum urmează:

- ✓ la un număr de **919 întreprinderi autoritățile publice centrale** dețin participării în valoare totală de **37.888.901 mii lei**, din care:
 - la un număr de **434** de întreprinderi dețin **participării majoritare** în valoare totală de 31.578.135 mii lei, încadrate în categoria **întreprinderilor publice**;
 - la un număr de **485** întreprinderi dețin **participării minoritare** în valoare totală de 6.310.766 mii lei, încadrate în categoria **întreprinderilor private**;
- ✓ la un număr de **1.586 întreprinderi autoritățile publice locale** dețin participării în valoare totală de **5.493.856 mii lei**, din care:
 - la un număr de **1.470** de întreprinderi dețin **participării majoritare** în sumă totală de 5.415.138 mii lei, încadrate în categoria **întreprinderilor publice**;
 - la un număr de **116** întreprinderi dețin **participării minoritare** în sumă totală de 78.717 mii lei, încadrate în categoria **întreprinderilor private**.

Prezentare grafică:

Valoarea participărilor deținute de autoritățile publice tutelare centrale și locale (APTC și APTL) la întreprinderi în funcție de ponderea deținută la acestea

Sursa: calcule proprii MFP pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Din cele **434** de întreprinderi la care APT centrale dețin **participării majoritare**, un număr de **385 sunt monitorizate la nivelul MFP**, iar 49 IPC nu întrunesc condițiile de a fi monitorizate, aflându-se în diverse stadii prevăzute de Legea nr. 85/2014 (faliment, lichidare, dizolvare);

Din cele **1.470** de întreprinderi la care APT locale dețin **participații majoritare**, un număr de **1.402 sunt monitorizate la nivelul MFP**, iar 68 IPL nu întrunesc condițiile de a fi monitorizate, aflându-se în diverse stadii prevăzute de Legea nr. 85/2014 (faliment, lichidare, dizolvare);

În temeiul **O.G. nr. 26/2013**, la nivelul MFP sunt monitorizate din punct de vedere al respectării disciplinei financiare un număr total de **1.787 ÎP** grupate după cum urmează:

A. 385 întreprinderi publice centrale, din care:

- **225** întreprinderi publice centrale **active** aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare centrale;
- **160** întreprinderi publice centrale **inactive** aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare centrale;

B. 1.402 întreprinderi publice locale, din care:

- **1.250** întreprinderi publice locale **active** aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare locale.
- **152** întreprinderi publice locale **inactive** aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare locale.

În temeiul **O.U.G. nr. 109/2011**, la nivelul MFP sunt monitorizate din punct de vedere al aplicării guvernanței corporative un număr total de **1.316 ÎP** grupate după cum urmează:

A. 147 întreprinderi publice centrale active aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare centrale;

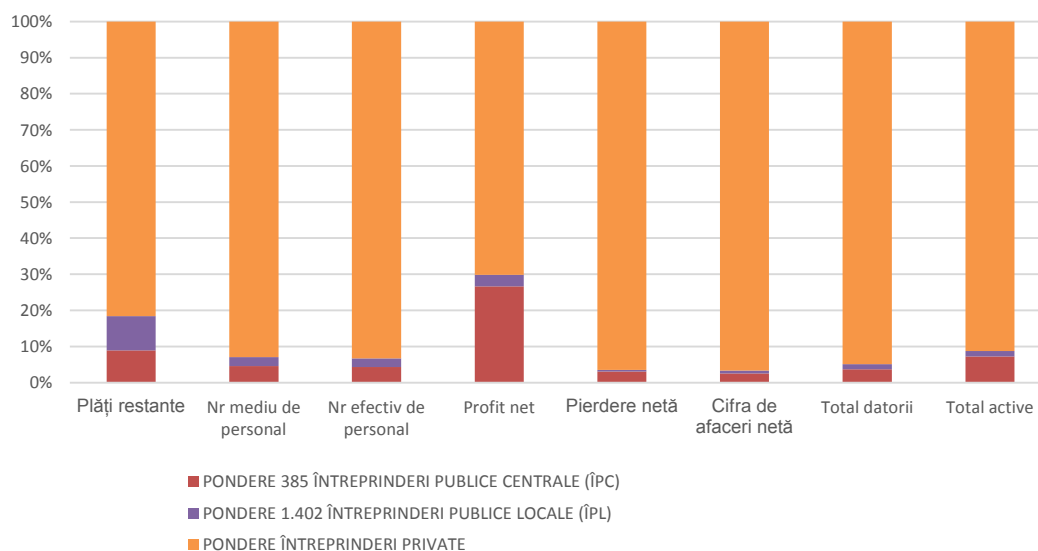
B. 1.169 întreprinderi publice locale active aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților publice tutelare locale.

Analizând valoarea unor indicatori economico-financiari realizați de către întreprinderile publice prin raportare la valoarea aceluiași indicatori economico-financiari determinată la nivel național pe baza datelor raportate de către toate întreprinderile, indiferent de forma de proprietate, se pot concluziona următoarele ponderi deținute de ÎP:

- ✓ **18,41%** din total plăți restante, din care 8,96% înregistrate de ÎPC și 9,45% de ÎPL;
- ✓ **6,71%** din numărul efectiv de personal angajat, din care 3,45% personal angajat la ÎPC și 2,38% personal angajat la ÎPL;
- ✓ **29,87%** din profitul net înregistrat, din care 26,64% înregistrat de ÎPC și 3,24% de ÎPL;
- ✓ **3,47%** din pierderea netă înregistrată, din care 3,04% înregistrată de ÎPC și 0,43% de ÎPL;
- ✓ **3,31%** din cifra de afaceri netă înregistrată, din care 2,56% înregistrată de ÎPC și 0,75% de ÎPL;
- ✓ **5,12%** din total datorii, din care 3,70% înregistrate de ÎPC și 1,42% de ÎPL;
- ✓ **8,78%** din total de active, din care 7,22% înregistrată de ÎPC și 1,56% de ÎPL.

Prezentare grafică:

Contribuția întreprinderilor publice la realizarea unor indicatori economico-financiar realizăți de întreprinderile din România în anul 2018

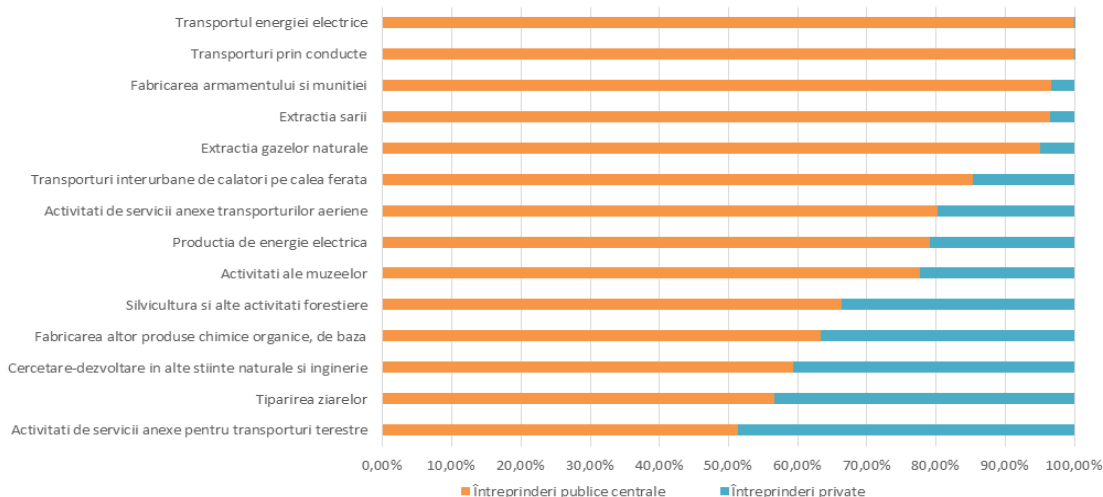
Sursa: calcule proprii MFP bazat pe date din situațiile financiare anuale și raportările contabile raportate de întreprinderile din România și care sunt disponibile la nivelul MFP

Întreprinderile publice centrale activează în domenii strategice ale economiei naționale deținând în unele cazuri o pondere de peste 50% din cifra de afaceri netă și numărul total de personal angajat realizat de toate întreprinderile care activează în același domeniu de activitate al economiei naționale grupate după clasa din care fac parte³, printre care amintim: transportul energiei electrice, transportul prin conducte, transporturi de călători și marfă pe calea ferată, transporturi aeriene, industria extractivă (extracția gazelor naturale, extracția sării), industria de apărare, silvicultură, cercetare-dezvoltare. Gruparea pe sectoare de activitate a economiei naționale a ÎPC a fost făcută ținând cont de codul CAEN raportat prin Oficiul Național al Registrului Comerțului și prin situațiile financiare anuale/raportările contabile anuale.

³ Conform definițiilor Ordinului INS nr 377/2007 – privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională - CAEN
 Activitatea - Se spune că o activitate are loc atunci când prin combinația de resurse-echipamente, forță de muncă, tehnici de producție, fluxuri de informații sau produse - se realizează bunuri sau servicii. Orice activitate se caracterizează prin intrările de produse (bunuri sau servicii), procesul de producție și ieșirile de produse (bunuri sau servicii). În practică, majoritatea unităților de producție efectuează activități cu caracter mixt. Identificarea unei activități principale este necesară pentru a clasa o unitate într-o anumită poziție din CAEN Rev. 2.
 Activitate principală - Activitatea principală este identificată prin metoda ordinii descrescătoare (de sus în jos), ca fiind cea activitate care contribuie în cea mai mare măsură la valoarea adăugată totală a unității luate în considerare. Activitatea principală astfel identificată nu reprezintă, în mod necesar, 50% sau mai mult din valoarea adăugată totală a unității.

Prezentare grafică:

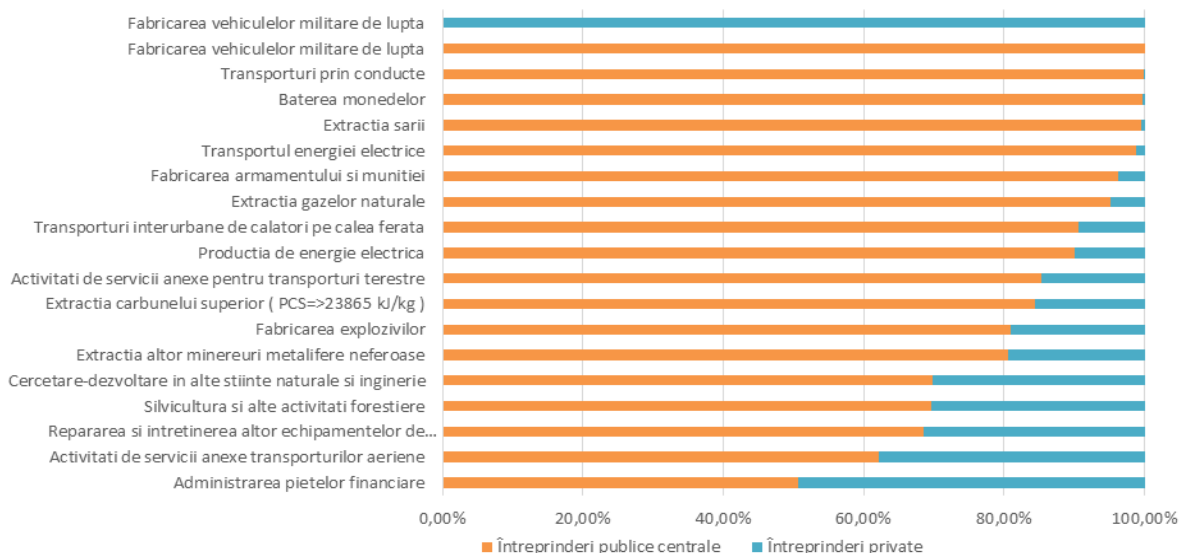
Sectoare de activitate ale economiei naționale în care ÎPC înregistrează ponderi mai mari de 50% din cifra de afaceri netă

Sursa: calcule proprii MFP bazat pe date din situațiile financiare anuale și raportările contabile raportate de întreprinderile din România și care sunt disponibile la nivelul MFP

Prezentare grafică:

Sectoare de activitate ale economiei naționale în care ÎPC angajează o pondere mai mare de 50% din numărul efectiv de personal

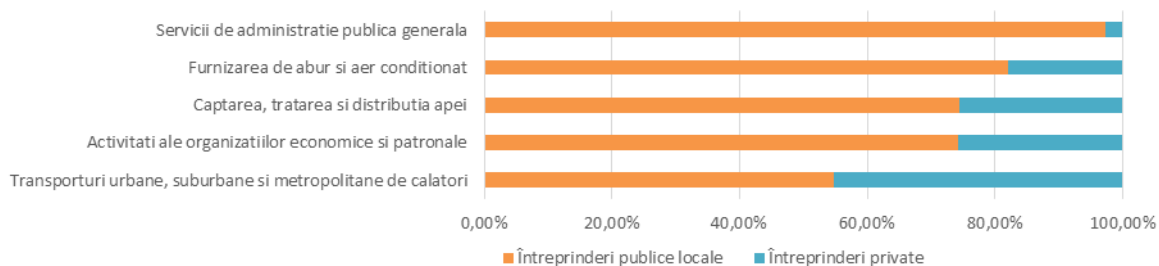

Sursa: calcule proprii MFP bazat pe date din situațiile financiare anuale și raportările contabile raportate de întreprinderile din România și care sunt disponibile la nivelul MFP

Întreprinderile publice locale activează în cadrul unor domenii ale economiei naționale care privesc asigurarea infrastructurii și serviciilor conexe necesare pentru comunitățile locale din care amintim: distribuția energiei electrice, captarea și distribuția apei, termoficare, transporturi interurbane de călători. În general, întreprinderile publice locale comparativ cu întreprinderile publice centrale sunt de dimensiuni mai mici și asigură servicii publice pentru comunitățile locale. Cu toate acestea ÎPL dețin, în cadrul unor domenii ale economiei naționale în care activează, o pondere de peste 50% din cifra de afaceri netă și din numărul total de personal realizată de toate întreprinderile care activează în același domeniu de activitate al economiei naționale grupate după clasa din care fac parte printre care amintim: captarea, tratarea și distribuția apei, furnizarea de abur și aer condiționat, servicii de administrație publică generală și transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători. Gruparea pe sectoare de activitate a economiei naționale a ÎPL a fost făcută ținând cont de codul CAEN raportat prin Registrul comerțului și prin situațiile financiare anuale/raportările contabile anuale.

Prezentare grafică:

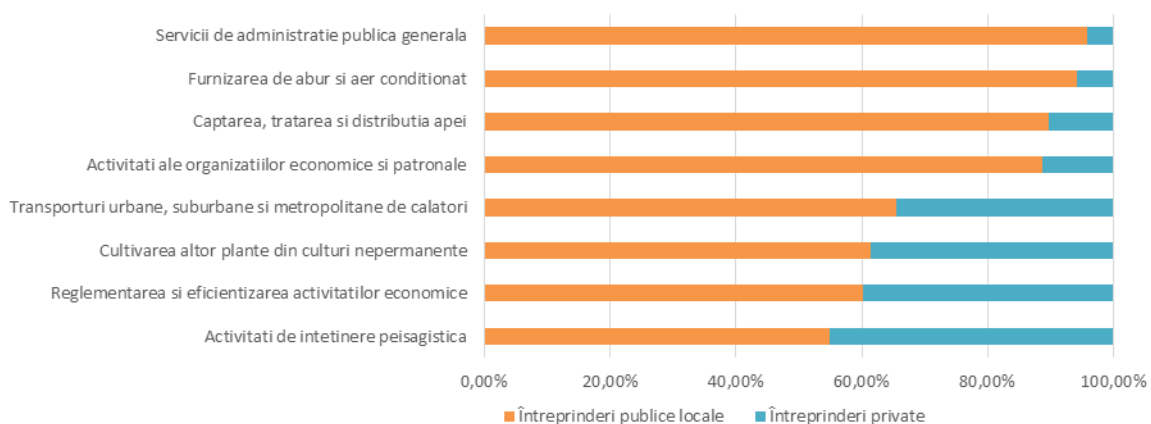
Sectoare de activitate în care ÎPL înregistrează ponderi mai mari de 50% din cifra de afaceri netă realizată de întreg sectorul de activitate

Sursa: calcule proprii MFP bazat pe date din situațiile financiare anuale și raportările contabile raportate de întreprinderile din România și care sunt disponibile la nivelul MFP

Prezentare grafică:

Sectoare de activitate în care ÎPL angajează o pondere mai mare de 50% din personalul angajat de întreg sectorul de activitate

Sursa: calcule proprii MFP bazat pe date din situațiile financiare anuale și raportările contabile raportate de întreprinderile din România și care sunt disponibile la nivelul MFP

Prezentul Raport este structurat în două părți intitulate astfel:

PARTEA I – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE CENTRALE ÎN ANUL 2018, care cuprinde o prezentare a principalilor indicatori economico-financiar realizati de **întreprinderile publice deținute de administrația publică centrală** și o prezentare a modului de aplicare a normelor privind governanța corporativă.

PARTEA II – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE LOCALE ÎN ANUL 2018, care cuprinde o prezentare a principalilor indicatori economico-financiar realizati de **întreprinderile publice deținute de administrația publică locală** și o prezentare a modului de aplicare a normelor privind governanța corporativă.

PARTEA I – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNTEPRINDERILOR PUBLICE CENTRALE ÎN ANUL 2018^{4*}

INTRODUCERE

Întreprinderile Publice Centrale furnizează o gamă largă de produse și servicii, precum și servicii universale fundamentale pentru funcționarea și siguranța societății în ansamblul său și, nu în ultimul rând, prin intermediul lor statul controlează și gestionează direct accesul la resurse naturale importante, iar întreprinderile publice din sectoare precum energia, transportul și protecția mediului afectează în mod semnificativ implementarea politicilor publice în aceste sectoare. La cele 385 de întreprinderi publice centrale din România, autoritățile publice tutelare centrale dețin participării care reprezintă o pondere de **3,07%** în PIB și angajează aproximativ **3,45%** din forța de muncă la nivel național, contribuind astfel la dezvoltarea economică națională.

Necesitatea îmbunătățirii governanței corporative a întreprinderilor publice are la bază atât rațiuni economice cât și rațiuni de serviciu public. Funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea acestor societăți are o largă influență asupra ansamblului economiei iar din acest motiv este necesară implementarea governanței corporative la întreprinderile publice în scopul gestionării eficiente a participațiilor statului. Astfel, monitorizarea performanțelor administratorilor și a directorilor prin îndeplinirea indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor din contractele de mandat și orientarea nu numai pe urmărirea aspectelor financiare ci și pe aspecte de bună guvernare, transparență și integritate reprezintă elemente care trebuie să fie conștientizate și asumate de toți actorii implicați în gestionarea participațiilor statului la întreprinderile publice.

Faptul că mari companii din România își mențin un acționariat public semnificativ trebuie să reprezinte o garanție că valoarea economică este creată și menținută în beneficiul cetățenilor români. Provocarea generală a statului în calitate de acționar la întreprinderile publice, constă în realizarea unui echilibru între profitabilitate sustenabilă și îndeplinirea obiectivelor de politică publică.

Unul din principiile esențiale în governanța corporativă a întreprinderilor publice îl reprezintă conferirea de responsabilități, prerogative și instrumente adecvate fiecărui nivel decizional, astfel încât să existe un lanț decizional clar, bine delimitat, formal, trasabil, delegările de atribuții și competențe făcându-se proporțional cu structura de răspundere și control existentă. Astfel, MFP și autoritățile publice tutelare au roluri distincte față de organele de administrare și de cele de conducere ale întreprinderii publice.

Consiliul de administrație sau consiliul de supraveghere este principalul organ decizional privind activitatea de administrare a întreprinderii publice și, conform legislației în vigoare și bunelor practici internaționale, este esențial ca membrii lui să fie selectați în mod profesionist și transparent ținând cont de scrisorile de așteptare din partea acționarilor și de Planul de Administrare. Consiliul de administrație trebuie să funcționeze ca un nivel de decizie tampon între conducerea executivă a întreprinderii publice și autoritatea publică tutelară.

Așadar în baza considerentelor prezentate mai sus, în Partea I a Raportului vom trata distinct ÎPC din punct de vedere al respectării disciplinei financiare, al modificărilor participațiilor statului precum și al respectării și aplicării prevederilor legislației în vigoare privind governanța corporativă.

⁴ *În prezentul raport ÎPC inactive nu vor fi evidențiate întrucât acestea se află în proceduri prevăzute prin Legea nr. 85/2014 și nu pot fi monitorizate de MFP în temeiul O.U.G. nr. 109/2011 sau O.G. nr. 26/2013 acestea având numiți administratori speciali sau lichidatori judiciari care se ocupă de administrarea acestora pe perioada insolvenței

Cifre cheie realizate în anul 2018 de întreprinderile publice centrale active

TABEL nr. 1 – Indicatori economico-financiarți înregistrați de ÎPC la 31 decembrie 2018

Indicatori economico-financiarți	U.M.	Anul	ÎPC Active	ÎPC Inactive	Total general	Pondere a indicatorului deținută de ÎPC în total general realizat de toate întreprinderile din România
			1	2	3=1+2	%
Nr întreprinderi publice	nr. ÎPC	2018	225	160	385	N/A
Cifra de afaceri netă	mii lei	2018	38.903.219	3.242.170	42.145.388	2,79%
Rezultat din exploatare (EBIT)	mii lei	2018	3.514.605	-2.086	3.512.519	3,35%
Amortizare	mii lei	2018	4.918.692	171.122	5.089.814	8,59%
EBITDA	mii lei	2018	8.430.076	169.236	8.599.312	5,24%
Venituri totale	mii lei	2018	44.890.501	3.951.367	48.841.868	3,00%
Cheltuieli totale	mii lei	2018	41.347.028	3.953.452	45.300.480	2,96%
Profit brut	mii lei	2018	7.120.692	99.222	7.219.914	5,11%
Pierdere brută	mii lei	2018	3.524.646	101.307	3.625.953	10,10%
Rezultat Brut (EBT)	mii lei	2018	3.596.046	-2.085	3.593.961	3,41%
Profit net	mii lei	2018	5.953.411	38.147	5.991.559	27,24%
Pierdere netă	mii lei	2018	3.579.682	99.595	3.679.277	3,33%
Rezultat Net	mii lei	2018	2.461.701	-61.447	2.400.254	-2,71%
Capitaluri proprii	mii lei	2018	64.605.620	-4.740.162	59.865.458	7,54%
Total active circulante	mii lei	2018	30.574.601	5.043.464	35.618.065	3,69%
Total active imobilizate	mii lei	2018	94.951.003	3.787.601	98.738.605	11,79%
Cheltuieli în avans	mii lei	2018	270.991	11.149	282.140	2,28%
Total active	mii lei	2018	125.796.595	8.842.214	134.638.809	7,42%
Datorii totale	mii lei	2018	23.825.871	13.177.042	37.002.913	3,86%
Datorii mai mari de 1 an	mii lei	2018	7.294.201	1.175.643	8.469.843	2,83%
Datorii mai mici de 1 an	mii lei	2018	16.531.670	12.001.400	28.533.070	4,33%
Plăți restante	mii lei	2018	4.394.070	3.520.133	7.914.203	8,96%
Nr. efectiv de personal	nr. pers	2018	183.152	7.602	190.754	4,32%

NOTĂ:

La finalul anului 2018 APTC dețineau participații majoritare la 160 ÎPC inactive din care:

- ✓ un număr de 32 ÎPC se aflau în proceduri de reorganizare și insolvență prevăzute de Legea nr. 85/2014;
- ✓ un număr de 128 ÎPC se aflau în proceduri de faliment, lichidare și dizolvare prevăzute de Legea nr. 85/2014.

În tabelul nr.1 din introducere este prezentată o parte a indicatorilor economico-financiari realizați de ÎPC inactive în anul 2018 conform datelor extrase din raportările contabile depuse de acestea la MFP pentru anul 2018.

Printre cele mai importante ÎPC care se află în proceduri prevăzute de Legea nr. 85/2014 amintim: OLTCHIM S.A.; COMPANIA NAȚIONALĂ A HUILEI S.A.; SOCIETATEA DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE ȘI TERMICE "TERMOELECTRICA" – S.A.; ELECTROCENTRALE BUCUREȘTI S.A.; ELECTROCENTRALE GALAȚI S.A.; SOCIETATEA DE SERVICII HIDROENERGETICE HIDROSERV S.A.; COMPANIA NAȚIONALĂ A IMPRIMERIILOR CORESI S.A.

Capitolul 1 – Evoluția numărului întreprinderilor publice centrale deținute de autoritățile publice centrale pe parcursul anului 2018

TABEL nr. 2 – Evoluția numărului ÎPC active în perioada 2012-2018

Anul	Total ÎPC aflate în stare de funcțiune				
	ÎPC aflate în stare de funcțiune, după forma juridică de organizare				
	SOC	RA	INST	FIL	
	Nr ÎPC	Nr ÎPC	Nr ÎPC	Nr ÎPC	Nr ÎPC
	1=2+3+4+5	2	3	4	5
2012	231	91	15	43	82
2013	228	92	15	46	75
2014	232	96	14	48	74
2015	231	85	14	47	85
2016	223	81	14	50	78
2017	226	87	13	51	75
2018	225	83	13	50	79

Ca urmare a acțiunii permanente de identificare a entităților care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 1 al Ordonanței Guvernului nr. 26/2013⁵, față de numărul de 226 ÎPC active monitorizate la nivelul MFP în anul 2017, în anul 2018 au fost **incluse 2 ÎPC active** și au fost **eliminate 3 ÎPC active**.

A. ÎPC incluse în acțiunea de monitorizare pe parcursul anului 2018

În acțiunea de monitorizare au fost incluse un număr de 2 ÎPC active, după cum urmează:

- ✓ 2 SOC active nou identificate, REGIA AUTONOMĂ ADMINISTRAȚIA CANALULUI NAVIGABIL BEGA TIMIȘ RA, AGROPRODCOM LAZAREA SA

B. ÎPC eliminate din acțiunea de monitorizare pe parcursul anului 2018

Din acțiunea de monitorizare au fost eliminate 3 ÎPC, după cum urmează:

- ✓ **1 ÎPC a devenit inactivă** pe parcursul anului 2018 respectiv: REGIA AUTONOMĂ A DISTRIBUȚIEI ȘI EXPLOATĂRII FILMELOR ROMÂNIAFILM RA.
- ✓ **1 ÎPC**, filială a unui INCD, a devenit fără personalitate juridică conform HG 987/2005. Toate sumele se raportează cumulativ de firma mamă.
- ✓ **1 ÎPC** înființată de un INCD, care nu aplică prevederile OG 26/2013.

Statul român, prin autoritățile publice tutelare centrale, deține participații în proporție majoritară, fapt care îi asigură controlul la un număr de **225 ÎPC active** constituite după cum urmează:

⁵ Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară

- ✓ 83 ÎPC organizate ca societăți/companii naționale/societăți naționale și sunt deținute de stat prin APTC în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 13 ÎPC organizate ca regii autonome și sunt deținute de stat prin APTC în proporție integrală;
- ✓ 50 ÎPC organizate ca Institute Naționale de Cercetare-Dezvoltare și sunt deținute de stat prin APTC în proporție integrală;
- ✓ 79 ÎPC organizate ca filiale ale societăților/companiilor naționale/societăților naționale/regiilor autonome/ Institutelor naționale de cercetare-dezvoltare la care acestea dețin o participație majoritară fapt care le asigură controlul.

Capitolul 2 – Evoluția participațiilor statului la întreprinderile publice centrale deținute de autoritățile publice tutelare centrale

Statul român, prin autoritățile publice tutelare centrale, deține participații în proporție majoritară, fapt care îi asigură controlul la un număr de **225 ÎPC** active după cum urmează:

- ✓ 128 ÎPC organizate ca societăți pe acțiuni și sunt deținute de stat prin APTC în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 11 ÎPC organizate ca societăți cu răspundere limitată și sunt deținute de stat prin APTC în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 86 ÎPC organizate ca regii autonome și sunt deținute de stat prin APTC în proporție integrală;

TABEL nr. 3 – Structura participațiilor deținute de Stat prin APTC la ÎPC active în anul 2018

Mod organizare societăți	Anul	Nr ÎPC	Valoare capital social, părți sociale sau patrimoniu deținut de STAT	Valoare capital social sau părți sociale deținut de Alți actionari	Nr total acțiuni sau părți sociale deținute de STAT	Valoare nominală medie estimată pe acțiune/ parte socială
			<i>mii lei</i>	<i>mii lei</i>	<i>nr.</i>	<i>lei/acțiune sau parte socială</i>
			<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4,00</i>
Societăți pe acțiuni la care statul deține capital social	2014	134	21.379.245	1.641.572	6.954.554.940	3,07
	2015	134	21.962.281	1.639.815	7.162.545.601	3,07
	2016	125	25.485.715	2.531.523	7.759.945.882	3,28
	2017	127	25.335.156	2.460.335	7.660.498.095	3,31
	2018	128	25.534.116	2.517.601	7.977.473.221	3,20
Societăți cu răspundere limitată la care statul deține capital social	2014	13	11.293	0	1.087.384	10,39
	2015	13	2.170	0	1.207.384	1,80
	2016	11	2.167	0	175.064	12,38
	2017	12	3.649	0	166.293	21,94
	2018	11	68.505	0	6.662.582	10,28
Regii autonome la care statul deține patrimoniu	2014	85	903.115	0	N/A	N/A
	2015	84	543.250	0	N/A	N/A
	2016	87	543.250	0	N/A	N/A
	2017	87	761.600	0	N/A	N/A
	2018	86	680.579	0	N/A	N/A
TOTAL GENERAL PE ANI	2014	232	22.293.652	1.641.572	6.955.620.632	3,21
	2015	231	22.507.701	1.639.815	7.162.698.993	3,14
	2016	223	26.031.132	2.531.523	7.760.099.004	3,35
	2017	226	26.100.405	2.460.335	7.660.664.389	3,41
	2018	225	26.283.200	2.517.601	7.984.125.113	3,29

Din datele înscrise în tabelul prezentat mai sus evoluția participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC în anul 2018 față de finalul anului 2017 rezultă că, la sfârșitul anului 2018, valoarea patrimoniului/capitalului social deținut de stat prin APTC la ÎPC este în sumă de **26.283.200 mii lei**, în creștere cu suma de **182.795 mii lei (0,70%)** față de finalul anului 2017, iar valoarea medie estimată pe acțiune/parte socială înregistrează la finalul anului 2018 o medie de **3,29 lei pe acțiune/parte socială**. Valoarea totală a capitalului social/patrimoniului deținut de APTC la ÎPC active înregistrează în anul 2018 o pondere de **2,77% din PIB**.

Creșterea volumului participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC active în anul 2018 se datorează, în principal:

1. Creșterii participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC active, ca urmare a majorării capitalului social la următoarele ÎPC active:

- ✓ COMPANIA NAȚIONALĂ POȘTA ROMÂNĂ SA cu suma de 169.413 mii lei;
- ✓ DEPOGAZ PLOIEȘTI SRL -FILIALA DE ÎNMAGAZINARE GAZE NATURALE SNGN "ROMGAZ" SA cu suma de 64.856 mii lei;
- ✓ COMPANIA NATIONALA DE CAI FERATE "CFR" S.A. cu suma de 47.577 mii lei;
- ✓ SOCIETATEA UZINA AUTOMECANICĂ MORENI S.A. - filiala COMPANIEI NAȚIONALE ROMARM SA cu suma de 18.450 mii lei;
- ✓ **La alte 22 ÎPC active cu suma de 37.373 mii lei.**

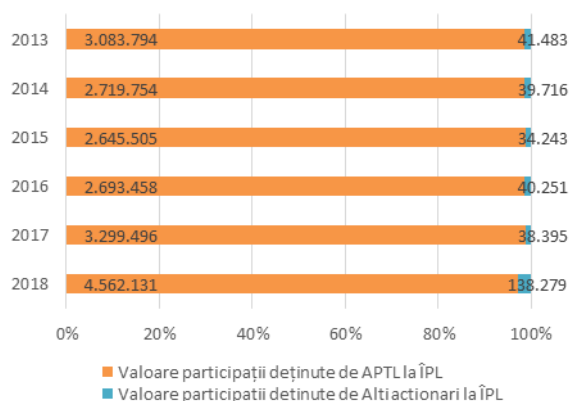
2. Creșterii participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC active ca urmare a includerii în acțiunea de monitorizare a unui număr de 2 ÎPC cu suma de 20.988 mii lei (AGROPRODCOM LAZAREA SA cu 988,23 mii lei și REGIA AUTONOMA ADMINISTRATIA CANALULUI NAVIGABIL BEGA TIMIS R.A. cu 20.000 mii lei).

3. Diminuări ale participațiilor deținute de stat prin APTC la ÎPC active, prin:

- ✓ diminuare capitalului social/patrimoniu deținut de APTC la 7 ÎPC active cu suma totală de 132.539 mii lei (COMPANIA DE ASIGURARI-REASIGURARI EXIM ROMANIA (CARE-ROMANIA) SA, INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU GEOLOGIE SI GEOECOLOGIE MARINA – GEOECOMAR, INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU BIOTEHNOLOGII ÎN HORTICULTURĂ ȘTEFĂNEȘTI-ARGEȘ, INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU FIZICA TEHNICĂ-IFT IAȘI, INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU BIOLOGIE SI NUTRIȚIE ANIMALA - IBNA BALOTESTI, INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU BIOLOGIE SI NUTRIȚIE ANIMALA - IBNA BALOTESTI, INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE AGRICOLĂ-FUNDULEA);
- ✓ eliminarea din acțiunea de monitorizare a unui număr de 3 ÎPC care au devenit inactive pe parcursul anului 2018 la care APTC dețineau participații în sumă totală de 4.609 mii lei (REGIA AUTONOMA A DISTRIBUTIEI SI EXPLOATARII FILMELOR ROMANIAFILM RA, CERTINDECO SRL, INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE DEZVOLTARE PENTRU OPTOELECTRONICĂ INOE 2000 INCĐ FILIALA INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU INSTRUMENTAȚIE ANALITICĂ CLUJ NAPOCA).

Prezentare grafică:

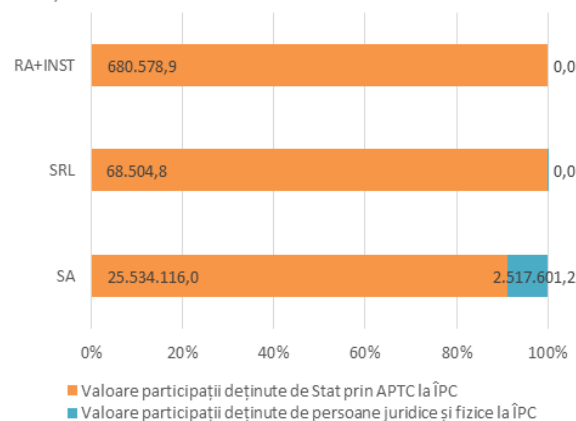
Valoare participații deținute de APTL comparativ cu participațiile deținute de Alți acționari la ÎPL active, mii lei

Sursa: Calcule proprii MFP pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Prezentare grafică:

Structura participațiilor ÎPC în anul 2018 după forma de organizare a ÎPC, mii lei

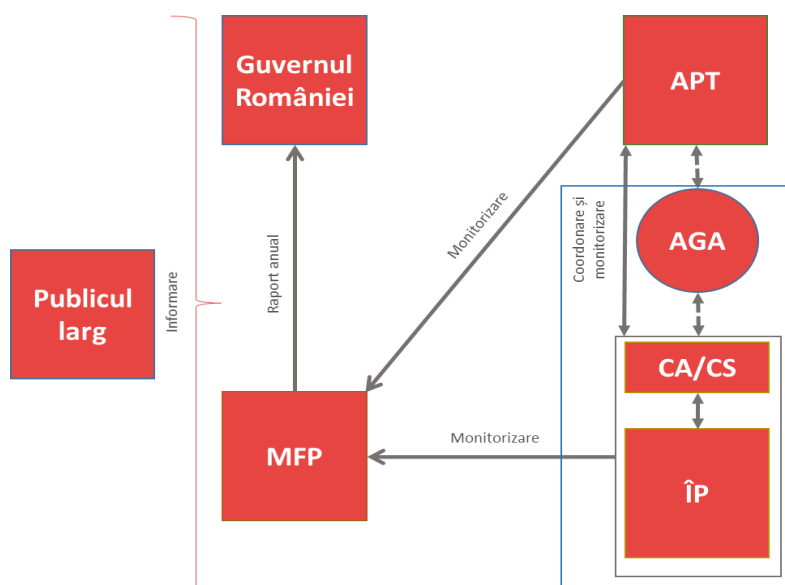
Sursa: Calcule proprii MFP pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Capitolul 3 – Aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a principiilor de guvernanță corporativă la întreprinderile publice centrale deținute de autoritățile publice tutelare centrale

Introducere

Odată cu modificările aduse prin Legea nr. 111/2016 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice au fost desemnate rolurile și atribuțiile părților implicate în aplicarea acestei legislații respectiv a APTC, a MFP și a organelor de conducere ale ÎPC.

Fluxul informațional cu privire la rolul și responsabilitățile participanților la procesul de implementare și monitorizare a prevederilor privind guvernanta corporativă se prezintă grafic, după cum urmează:

Conform prevederilor din Legea nr.111/2016 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, APTC aveau obligația **înființării structurilor de guvernanta corporativă proprii** care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de legislația privind guvernanta corporativă.

Pe parcursul anului 2018, din totalul de 21 entități care exercită calitatea de autoritate publică tutelară, un număr de **13 APTC au declarat înființarea unei structuri proprii** de guvernanta care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de O.U.G. nr.109/2011. Astfel, se constată o creștere de 24% față de datele raportate în anul precedent, când doar 8 APTC au declarat înființarea acestei structuri.

3.1 - Stadiul transmiterii informațiilor de către autoritățile publice tutelare centrale conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1952/2018

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTC, privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, se desprind următoarele concluzii:

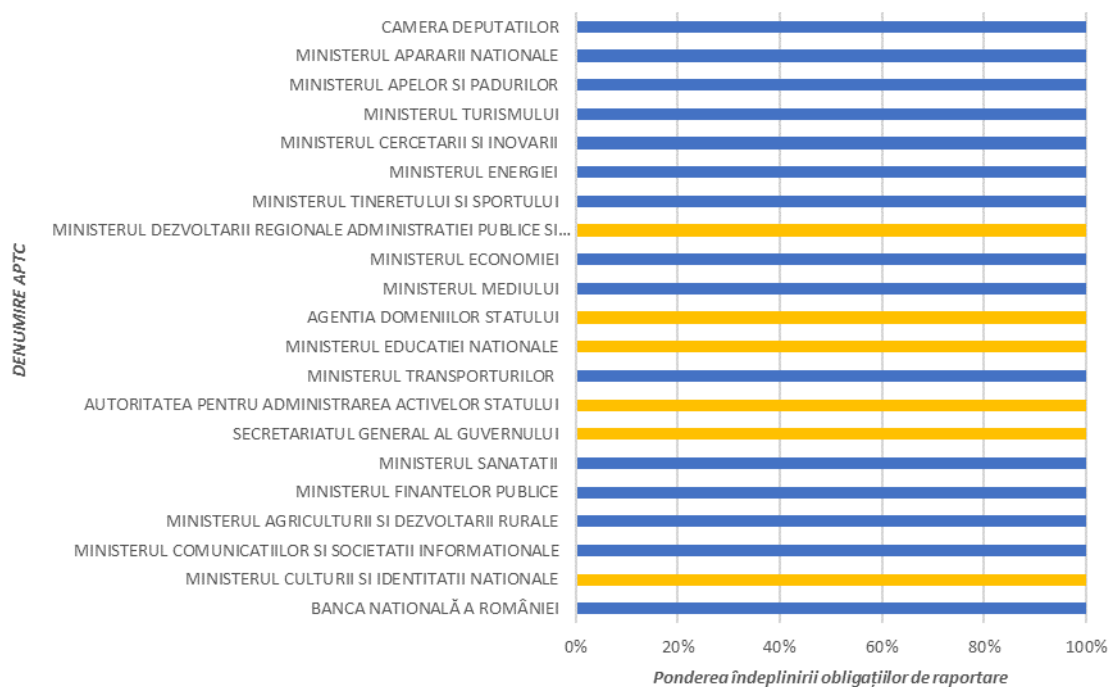
În conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 1952/2018 un număr de 21 APTC aveau obligația de a transmite date și informații privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, pentru un număr de 147 ÎPC active. Această obligație a fost îndeplinită de 15 APTC pentru un număr **total de 126 ÎPC aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul acestora.**

Astfel, se constată **un grad de conformare de 86%** în ceea ce privește transmiterea datelor și informațiilor de către APTC privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, în creștere cu 8 procente față de raportarea datelor pentru anul 2017.

Stadiul transmiterii informațiilor de către APTC, pentru ÎPC aflate în subordine, în coordonare, sub autoritate ori în portofoliu este prezentat în graficul de mai jos:

Prezentare grafică:

Stadiul îndeplinirii obligațiilor de raportare, de către APTC, cf O.M.F.P. nr. 1952/2018

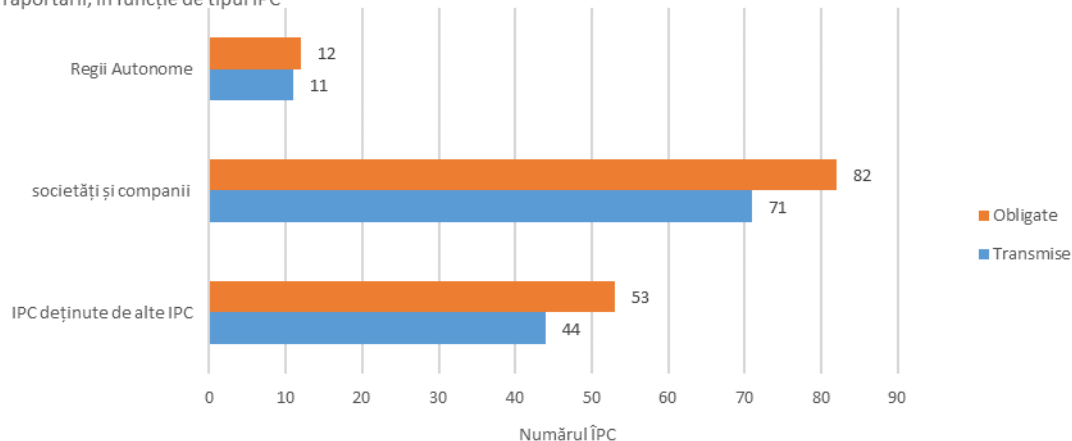
Sursă: calcule proprii MFP pe baza raportării de către APTC

Din analiza stadiului transmiterii informațiilor, de către APTC, se constată că nu au transmis date următoarele APTC: Ministerul Cercetării și Inovării, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Agenția Domeniilor Statului, Ministerul Educației Naționale, Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului, Secretariatul General al Guvernului și Ministerul Culturii și Identității Naționale.

Stadiul transmiterii informațiilor pentru ÎPC aflate în subordine, în coordonare, sub autoritate ori în portofoliu, grupate în funcție de forma de organizare este prezentat în graficul următor:

Prezentare grafică:

Stadiul raportării, în funcție de tipul ÎPC

Sursa: calcule proprii MFP pe baza raportărilor cf. OMFP nr.1952/2018

3.2 - Stadiul procesului de selecție a consiliului de administrație sau supraveghere și a directorilor sau directoratului la întreprinderile publice centrale

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTC, privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, au rezultat următoarele date prezentate în Tabelul nr. 4.

TABEL nr. 4 – Stadiul procesului de selecție a consiliului de administrație/supraveghere la ÎPC cf. O.U.G. nr 109/2011 în perioada 01.01.2018 - 31.12.2018, conform informațiilor transmise de către APTC

Anul	1. ÎPC obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011	din care:					b) TOTAL ÎPC pentru care procedura este nedeclanșată	c) Total ÎPC pentru care APTC nu a transmis informații
		a) TOTAL ÎPC în diferite stadii ale procesului de selecție, respectiv declanșat și definitivat	din care:			procedură declanșată pentru prima dată		
			procedură definitivată	procedură reluată	procedură declanșată pentru prima dată			
	nr ÎPC 1=2+6+7	nr ÎPC 2=3+4+5	nr ÎPC 3	nr ÎPC 4	nr ÎPC 5	nr ÎPC 6	nr ÎPC 7	
2017	145	86	26	10	50	27	32	
2018	147	90	34	9	47	36	21	

*) Calcule proprii MFP bazate atât pe datele raportate prin S1100 cât și pe raportări anterioare ale APTC prin adrese semnate de conducătorul APTC.

Din perspectiva aplicării cadrului normativ privind selecția administratorilor/directorilor⁶, pe parcursul anului 2018, din totalul de **147 ÎPC obligate** la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă, stadiul se prezintă astfel:

- ✓ **Din cele 34 ÎPC care au selectat administratorii/membrii CA/CS până la 31.12.2018, un număr de:**
 - a) **25 ÎPC au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și directorilor/membrilor directoratului;
 - b) **3 ÎPC au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și au declanșat procesul de selecție a directorilor/membrilor directoratului;
 - c) **6 ÎPC au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS dar nu au declanșat procesul de selecție al directorilor/membrilor directoratului;
 - ✓ **56 ÎPC se află în diferite stadii de aplicare** a procesului de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS, din care:
 - a) **9 ÎPC au reluat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS, ca urmare a expirării contractelor de mandat, a revocării din funcție de către organele statutare și a demisiei membrilor din CA/CS;
 - b) **47 ÎPC au declanșat pentru prima dată** procesul de selecție a administratorilor/ membrilor CA/CS, procesul fiind declanșat la:
 - 26 ÎPC de către APTC;
 - 21 ÎPC de către întreprinderea publică care deține o participație majoritară sau care îi asigură controlul.
- Din totalul de 47 ÎPC care au declanșat pentru prima dată procesul de selecție a CA/CS, pentru **46 societăți** numirile se fac prin Hotărâre A.G.A. și pentru o regie autonomă prin Ordin al conducătorului APTC.
- ✓ **36 ÎPC nu au declanșat** procedura de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS;
 - ✓ **21 ÎPC pentru care APTC** nu și-au îndeplinit obligațiile de raportare.

Față de anul 2017, se constată atât o creștere a numărului întreprinderilor publice obligate la aplicarea prevederilor O.U.G. nr.109/2011 (ca urmare a înființării REGIEI AUTONOME ADMINISTRAȚIA CANALULUI

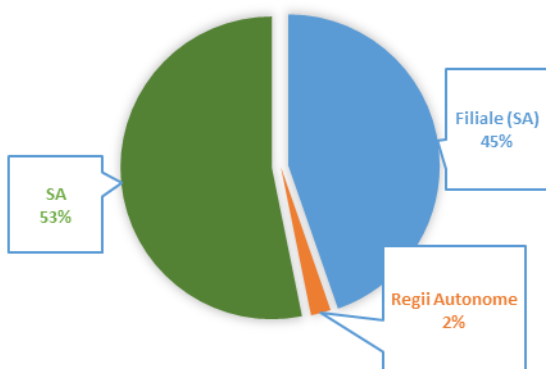
⁶ Prin denumirea de administrator/directori ne referim inclusiv la membrii Consiliului de administrație / Consiliului de supraveghere și respectiv directori / directorat

NAVIGABIL BEGA TIMIȘ RA și ieșirii din inactivitate a filialei ROMGAZ SA: FILIALA DE ÎNMAGAZINARE GAZE NATURALE DEPOGAZ PLOIESTI SRL) cât și o creștere cu un procent de 5% a numărului întreprinderilor publice aflate în diferite stadii de aplicare a procesului de selecție conform prevederilor O.U.G. nr.109/2011.

Responsabilii cu realizarea procesului de selecție, cât și forma juridică de organizare a ÎPC la care s-a declanșat procesul de selecție a administratorilor, sunt prezentate în cele 2 grafice de mai jos:

Prezentare grafică:

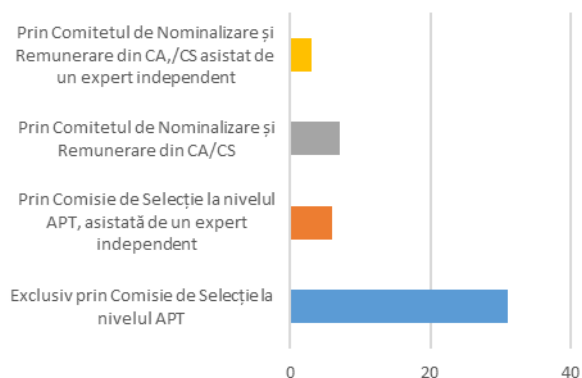
Forma juridică de organizare a ÎPC la care s-a declanșat procesul de selecție a CA/CS

Sursa: calcule proprii MFP pe baza raportărilor APTC cf OMFP nr.1952/2018

Prezentare grafică:

Responsabilii cu realizarea procesului de selecție și maniera în care se desfășoară

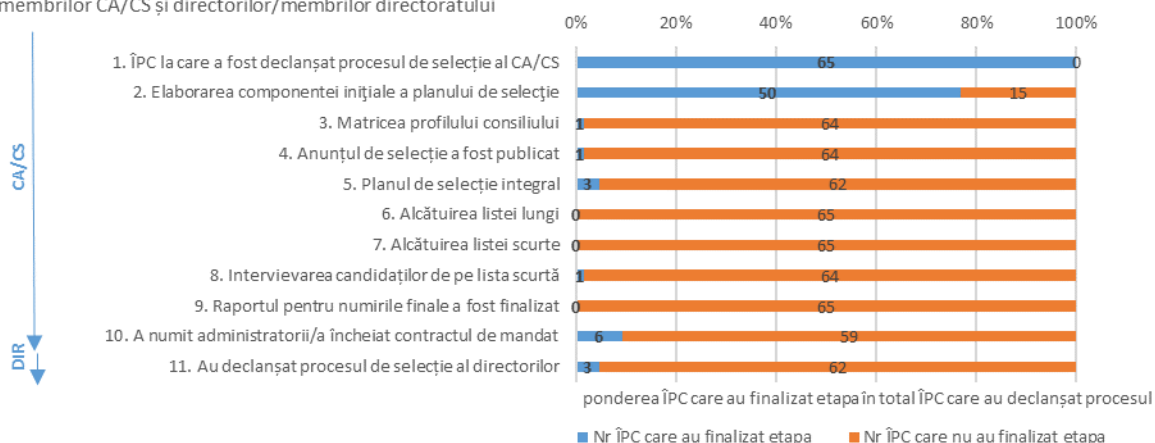
Sursa: calcule proprii MFP pe baza raportărilor APTC cf. OMFP nr.1952/2018

Astfel, se constată că majoritatea ÎPC care au declanșat procesul de selecție sunt organizate ca **societăți pe acțiuni** și majoritatea proceselor se desfășoară **prin comisia de selecție organizată la nivelul APTC**.

Stadiul etapelor procesului de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și a directorilor/membrilor directoratului, la cele 65 ÎPC pentru care procesul de selecție a fost demarat sau reluat ca urmare a vacanțării tuturor posturilor, dar **nu a fost finalizat**, se prezintă conform următoarei prezentări grafice:

Prezentare grafică:

Stadiul procesului de selecție a administratorilor și directorilor pentru ÎPC care se află în proces de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și directorilor/membrilor directoratului

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise de către APTC

Ca urmare a analizei, se constată că majoritatea întreprinderilor publice aflate în cadrul procesului de selecție conform prevederilor O.U.G. nr.109/2011, se află în stadiile incipiente ale acestuia, respectiv la elaborarea componentei inițiale a planului de selecție.

Ca urmare a nerespectării termenului legal prevăzut de legislația în vigoare pentru declanșarea/finalizarea procesului de selecție, a fost transmisă către organele abilitate adresa cuprinzând lista nominală a ÎPC care nu au

declanșat sau nu au finalizat procesul de selecție a administratorilor și directorilor, în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011.

În cazul ÎPC pentru care APTC nu a transmis formularul S1100, nu ne putem pronunța cu privire la respectarea prevederilor O.U.G. nr.109/2011.

3.3 – Stadiul îndeplinirii indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor/directoratului la întreprinderile publice centrale

În conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 109/2011 la ÎPC la care a fost finalizat procesul de selecție a administratorilor și directorilor/directoratului există obligația încheierii contractelor de mandat între aceștia, pe de o parte, și APTC/consiliul de administrație, pe de altă parte. În contractele de mandat sunt stabiliți indicatori de performanță cu ajutorul cărora să se măsoare cantitativ și calitativ performanțele financiare și nefinanciare ale ÎPC.

Din informațiile centralizate se constată că pentru anul 2018, un număr de 22 ÎPC au raportat **indicatori de performanță pentru administratori** și un număr de 19 ÎPC au raportat **indicatori de performanță pentru directori**.

În funcție de resursele pe care le măsoară, în vederea desfășurării unei activități optime a întreprinderilor publice, indicatorii de performanță sunt împărțiți pe categorii, după cum urmează: indicatori de performanță financiară, indicatori de performanță **nefinanciar operațional** și indicatori de **governanță corporativă**.

În urma analizei informațiilor transmise de către APTC, se observă că în contractele de mandat ale administratorilor și directorilor⁷ au fost aprobați indicatori de performanță, după cum urmează:

TABEL nr. 5 – Situația indicatorilor raportați pentru administratori și directori ale ÎPC:

Tip indicator	Număr total de indicatori raportați de 22 ÎPC pentru Administratori	Număr total de indicatori raportați de 19 ÎPC pentru Directori
	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>
Indicator financiar	115	116
Indicator operațional nefinanciar	112	99
Indicator privind governanța corporativă	80	75
TOTAL	307	290

Atât în contractele de mandat ale administratorilor, cât și în cele ale directorilor predomină indicatorii financiară, urmați de indicatorii nefinanciar operațional, specifici fiecărei ÎPC în funcție de activitățile desfășurate, pentru ca cei de governanță corporativă să se situeze pe ultimul loc.

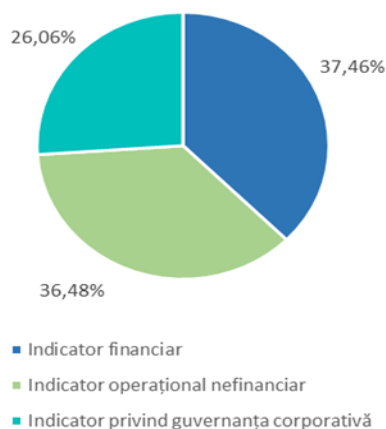
În ceea ce privește **ponderile indicatorilor de performanță**, din informațiile centralizate la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, rezultă că în contractele de mandat ale administratorilor, indicatorii referitori la activitățile de governanță corporativă sunt mai mulți decât cei din contractele de mandat ale directorilor, fapt ce denotă că APT-urile au avut în vedere prevederile Hotărârii de Guvern nr. 722/2016 la negocierea indicatorilor de performanță și aprobarea planului de administrare.

⁷ Prin denumirea de administratori/directori ne referim inclusiv la membrii Consiliului de administrație / Consiliului de supraveghere și respectiv directori/directorat

Prezentare grafică:

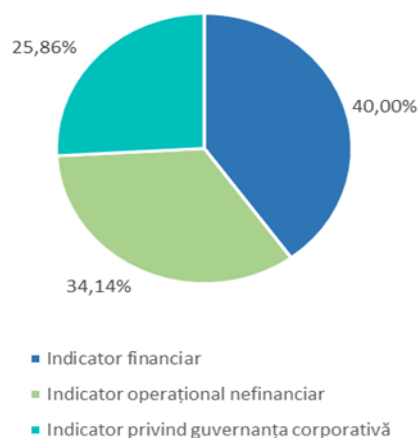
Structura indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale **administratorilor**

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise prin formularul S1100 de către APTC

Prezentare grafică:

Structura indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale **directorilor**

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise prin formularul S1100 de către APTC

TABEL nr. 6 – Gradul de îndeplinire a indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor/directoratului pe tipuri de indicatori

Tip indicator	Număr total de indicatori pentru Administratori			Număr total de indicatori pentru DIRECTORI		
	Număr indicatori îndepliniți	Număr indicatori neîndepliniți	Număr indicatori	Număr indicatori îndepliniți	Număr indicatori neîndepliniți	Număr indicatori
	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>	<i>nr.</i>
	1	2	2	1	2	2
Indicator financiar	115	105	10	116	109	7
Indicator operațional nefinanciar	112	107	5	99	95	4
Indicator privind guvernarea corporativă	80	75	5	75	69	6
TOTAL	307	287	20	290	273	17

Indicatorii de performanță financiari regăsiți atât în contractele de mandat ale administratorilor, cât și în cele ale directorilor, sunt grupați la rândul lor, în funcție de scopurile întreprinderilor publice, după cum urmează:

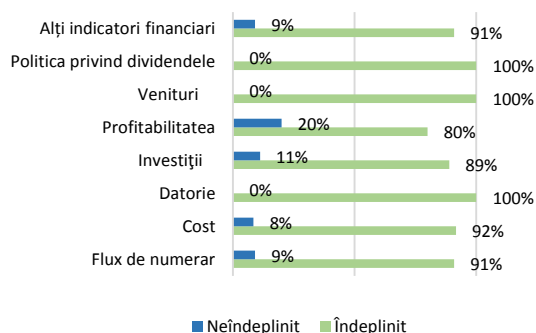
1. **26** indicatori privind **fluxul de numerar**;
2. **25** indicatori privind **costurile**;
3. **33** indicatori privind **datoriile**;
4. **39** indicatori privind **venitul**;
5. **50** Indicatori privind **profitabilitatea**;
6. **18** indicatori privind **investițiile**;
7. **3** indicatori privind **politica de dividende**;
8. **37 alți indicatori**.

Din perspectiva realizării indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale administratorilor, respectiv ale directorilor, pe categorii de indicatori, situația se prezintă astfel:

Prezentare grafică:

Gradul de îndeplinire a indicatorilor cheie de performanță din contractele de mandat ale administratorilor, pe categorii

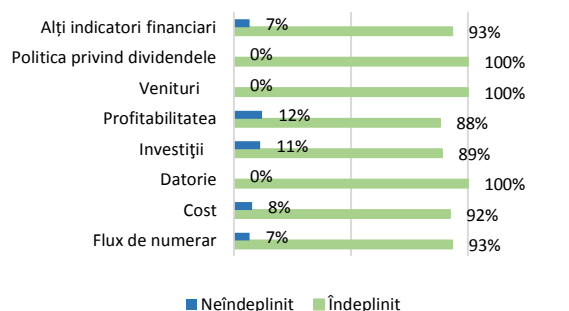
Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise prin formularul S1100 de către APTC

Prezentare grafică:

Gradul de îndeplinire a indicatorilor cheie de performanță din contractele de mandat ale directorilor, pe categorii

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise prin formularul S1100 de către APTC

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de APTC se constată că stadiul **îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță** din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor a fost realizat după cum urmează:

a) La **administratori**:

- În proporție de 100% de către administratorii a 16 ÎPC,
- Într-o proporție cuprinsă între 67-91% de către administratorii a 6 ÎPC,

b) La **directori**:

- În proporție de 100% de către administratorii a 14 ÎPC;
- Într-o proporție cuprinsă între 75-91% de către administratorii a 5 ÎPC.

La două ÎPC, respectiv **SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ SA și MINPREST SERV SA**, se observă că indicatorii de performanță stabiliți prin contractele de mandat ale administratorilor și directorilor au fost renegociați. Cu toate acestea, doar **SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ SA** a reușit să atingă noile ținte, raportând un grad de realizare a indicatorilor de 100% în anul 2018.

Cele mai multe situații pentru indicatori financiari de performanță **nerealizați** se întâlnesc în cazul indicatorilor privind **profitabilitatea**.

Din aspectele prezentate mai sus se poate observa că la ÎPC unde sistemul de guvernare corporativă s-a implementat, rezultă o optimizare a eficienței financiare și operaționale.

Punctăm încă o dată importanța numirii persoanelor potrivite în funcțiile de administratori sau membri în CA/CS și necesitatea ca aceste persoane să dețină competențele necesare exercitării atribuțiilor posturilor în care au fost numite. Prin implicarea activă a APTC este necesar ca performanța administratorilor și a directorilor/direcțoratului să fie măsurată și evaluată.

3.4 – Structura organelor de conducere ale întreprinderilor publice centrale și volumul remunerației acordate, pe parcursul anului 2018

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTC, privind **structura consiliilor de administrație/supraveghere** la cele 126 ÎPC pentru care au fost îndeplinite obligațiile de raportare, se desprind următoarele concluzii:

- ✓ din totalul de 578 posturi de administrator ocupate la 31.12.2018, un număr de **206** posturi sunt ocupate de administratori numiți **definitiv**, din care **170** au fost numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și **372** posturi sunt ocupate de administratori numiți **provizoriu**;

Față de anul 2017, **se remarcă o creștere** a numărului administratorilor numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 cu un procent de 81%.

- ✓ din totalul de 578 administratori în funcție la 31.12.2018, 303 **administratori dețin o funcție publică / sunt angajați în instituții publice** și 182 posturi de administrator sunt ocupate de **persoane de gen feminin** reprezentând o pondere de 31% din totalul administratorilor.

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTC, **privind structura directorilor/directoratului** la cele 126 ÎPC pentru care au fost îndeplinite obligațiile de raportare, se desprind următoarele concluzii:

- ✓ **din totalul de 157 posturi de director ocupate**, un număr de **54** posturi sunt ocupate de directori numiți **definitiv** din care **37** au fost numiți **conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011** și **103** de posturi sunt ocupate de directori numiți **provizoriu**;

Față de anul 2017, **se remarcă o creștere** a numărului directorilor numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 cu un procent de 19%.

- ✓ **din totalul de 157 posturi de director ocupate**, **25** posturi de director sunt ocupate de persoane **de gen feminin** reprezentând o pondere de 19% din totalul directorilor;
- ✓ **din totalul de 157 posturi de director ocupate**, un număr de **8** posturi sunt ocupate de **directori financiari** numiți **conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011**;

3.5 – Evoluția aplicării prevederilor și principiilor de transparență la întreprinderile publice centrale

Din punctul de vedere al liberului acces la informațiile de interes public, potrivit prevederilor art. 2 din Legea nr. 544/2001, ÎP sunt asimilate categoriei instituțiilor publice și au obligația de a asigura transparența activității desfășurate, prin comunicarea din oficiu a anumitor informații de interes public, dar și de a răspunde solicitărilor, prin furnizarea informațiilor de interes public, în afara acelor informații exceptate potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Totodată, ÎP aplică și prevederile capitolului V – Transparență. Obligații de raportare - din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011.

1. Transparență la nivelul APTC

Pentru facilitarea accesului părților interesate la informații privind governanța corporativă a întreprinderilor publice și având în vedere prevederile art. 2 din Legea nr. 544/2001⁸ privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, **pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice a fost creat un domeniu specific întreprinderilor publice** care cuprinde informații privind:

- ✓ legislația în domeniul governanței corporative a întreprinderilor publice;
- ✓ legislația specială privind activitatea financiară a întreprinderilor publice, machete și alte formulare tipizate;
- ✓ rapoarte generale periodice privind activitatea întreprinderilor publice;
- ✓ informații de natură statistică și alte date cu caracter ocazional despre întreprinderile publice;
- ✓ prezentarea metodologiilor de evaluare și selecție cât și anunțuri legate de aceste metodologii;
- ✓ ghiduri și norme metodologice de aplicare a governanței corporative la întreprinderile publice.

⁸ art. 2 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare în sensul prezentei legi:

a) prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aflată sub autoritatea sau, după caz, în coordonarea ori în subordinea unei autorități publice centrale sau locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar, precum și orice operator sau operator regional, astfel cum aceștia sunt definiți în Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, se supun prevederilor prezentei legi partidele politice, federațiile sportive și organizațiile neguvernamentale de utilitate publică, care beneficiază de finanțare din bani publici;

b) prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației;

c) prin informație cu privire la datele personale se înțelege orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă.

Informațiile pot fi consultate la adresa de internet: <http://www.mfinante.gov.ro/echipa.html?pagina=domenii>

Din punct de vedere al respectării obligațiilor privind transparența conform prevederilor art. 3, alin (1), lit a) și a alin. (2), lit c) din O.U.G. nr. 109/2011 și a art 5 alin (8) și art. 29 alin (7) din O.U.G. nr. 109/2011 din cele 65 ÎPC la care APTC a declanșat procesul de selecție, APT a publicat scrisoarea de așteptări pe pagina de internet proprie pentru un număr de 5 IPC și anunțul privind selecția administratorilor și/sau directorilor a fost publicat în cel puțin 2 ziare economice și/sau financiare pentru un număr de 9 ÎPC.

2. Transparență la nivelul ÎPC

TABEL nr. 7 – Situația îndeplinirii obligațiilor de transparență conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 la nivelul ÎPC

Anul	2015	2016	2017	2018	diferență 2018-2017
U.M.	nr. ÎPC	nr. ÎPC	nr. ÎPC	nr. ÎPC	nr. ÎPC
Număr total ÎPC obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011, din care:	148	148	145	147	2
au pagină de internet proprie	118	121	118	123	5
au publicat Raportul de audit la situațiile financiare anuale	109	86	97	98	1
au publicat raportările/situațiile financiare anuale	81	93	98	98	0
au publicat raportările contabile semestriale	42	76	86	93	7
au publicat Raportul administratorilor (CA/CS)	65	82	78	84	6
au publicat Codul de conduită etică și profesională	N/A	41	61	85	24
au publicat Lista administratorilor	68	93	96	102	6
au publicat CV-urile administratorilor/directorilor	29	60	73	96	23
au publicat remunerațiile administratorilor și directorilor/directoratului	N/A	26	31	61	30
au publicat hotărârile A.G.A.	40	57	61	83	22
hotărârile A.G.A. sunt accesibile publicului larg fără parolă	N/A	56	61	83	22

Pentru cele **147 ÎPC obligate la respectarea obligațiilor de transparență** conform art. 51 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, se constată o evoluție pozitivă în anul 2018 față de anii precedenți în ce privește respectarea obligațiilor de transparență la nivelul ÎPC, după cum urmează:

- ✓ o pondere de 84 % ÎPC au pagină proprie de internet;
- ✓ o pondere de 67 % au publicat raportările / situațiile financiare anuale (SFA);
- ✓ o pondere de 67 % au publicat raportul de audit al situațiilor financiare anuale
- ✓ o pondere de 63 % au publicat raportările contabile semestriale, în creștere cu 4 % față de anul 2017 și cu 12 % față de anul 2016
- ✓ o pondere de 57 % au publicat raportul administratorilor(CA/CS) , în creștere cu 4 % față de anul 2017 ;
- ✓ o pondere de 58 % au publicat Codul de conduită și etică profesională, în creștere cu 4 % față de anul 2017 ;
- ✓ o pondere de 69 % au publicat Lista administratorilor,
- ✓ o pondere de 65 % au publicat CV- urile administratorilor/directorilor, în creștere cu 15 % față de anul 2017 ;
- ✓ o pondere de 42 % au publicat informații privind remunerațiile administratorilor/directorilor, în creștere cu 21 % față de anul 2017;
- ✓ o pondere de 56 % au publicat Hotărârile AGA, în creștere cu 14 % față de anul 2017 ;
- ✓ la 56 % din ÎPC, Hotărârile AGA sunt accesibile publicului larg, fără parolă.

Comparativ cu anul 2017, în anul 2018 se constată o creștere a gradului de conformare în ceea ce privește publicarea pe site-uri a tuturor informațiilor publicate conform obligațiilor de transparență conform art. 51 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, respectiv: raportul de audit al situațiilor financiare anuale , raportările contabile semestriale, raportul administratorilor, informații privind remunerațiile, Codul de conduită și etică, lista administratorilor și CV-urile acestora și Hotărârile AGA.

Pe viitor este necesară creșterea a gradului de conformare astfel încât toate ÎPC să îndeplinească obligațiile de transparență care le revin potrivit prevederilor legale în vigoare.

TABEL nr. 8 – Situația opiniilor de audit la situațiile financiare anuale ale ÎPC

Anul	Număr de ÎPC cu obligația publicării raportului de audit la situațiile financiare anuale	Nr. De ÎPC care au publicat Raportul de audit la situațiile financiare anuale	opinia de audit la situațiile financiare anuale este:		
			Cu rezerve	Fără rezerve	Imposibilitatea exprimării opiniei de audit
	nr ÎPC	nr ÎPC	nr ÎPC	nr ÎPC	nr ÎPC
2015	148	109	40	68	1
2016	148	86	22	63	1
2017	145	97	25	71	1
2018	147	98	28	67	3
Diferență 2018-2017	2	1	3	-4	2

Din informațiile centralizate, se constată că din cele 147 ÎPC care aveau obligația publicării pe pagina proprie de internet a raportului de audit la situațiile financiare încheiate pentru anul 2018, pentru un număr de **98 ÎPC a fost publicat raportul de audit pe pagina de internet a ÎP**. În ceea ce privește opiniile de audit formulate, se constată că pentru 67 ÎPC opiniile de audit au fost exprimate **fără rezerve**, pentru 28 ÎPC opiniile au fost exprimate **cu rezerve**, iar pentru 3 ÎPC auditorul a fost în **imposibilitatea exprimării opiniei de audit** datorită faptului că nu s-au obținut suficiente probe de audit sau probele de audit nu au fost adecvate pentru exprimarea opiniei de audit. Astfel, în cazul Companiei Naționale de Căi Ferate "CFR" SA, Companiei Naționale MINVEST SA și Companiei Naționale "MINVEST" DEVA FILIALA "ROSIAMIN" ROSIA MONTANA S.A, auditorul a fost în imposibilitatea exprimării opiniei de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2018.

De asemenea se constată că din totalul de **98 de ÎPC** care au publicat raportul de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2018, un număr de **97 ÎPC** au publicate și rapoartele de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2017. Din analiza comparativă a datelor centralizate privind opiniile de audit rezultă următoarele:

- ✓ pentru un număr de 75 ÎPC opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2017 și anului 2018 a fost exprimată fără rezerve;
- ✓ pentru un număr de 4 ÎPC opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2018 a fost **exprimată fără rezerve**, comparativ cu anul 2017, pentru care opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2017 a fost opinie cu rezerve. Exemplificăm în acest sens următoarele ÎPC: Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian ROMATSA RA, Autoritatea Aeronautică Civilă Română RA, UZINA MECANICA BUCURESTI S.A. – filiala C.N. "ROMARM", Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale " HIDROELECTRICA" S.A.
- ✓ pentru un număr de 12 ÎPC opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2018 a fost **exprimată cu rezerve**, față de opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2017, care a fost opinie **fară rezerve**.

Dintre rezervele exprimate în opinia de audit asupra situațiilor financiare ale anului 2018, amintim:

- ✓ Imposibilitatea determinării necesității constituirii de ajustări pentru depreciere/provizioane suplimentare pentru creanțe, datorii, litigii în curs, imobilizări corporale;
- ✓ Înregistrarea în contabilitate a unor imobilizări corporale de natura terenurilor și clădirilor pentru care ÎP nu deține titluri de proprietate;
- ✓ Auditorul nu a participat la inventarierea faptică a imobilizărilor corporale și necorporale și a stocurilor de materii prime și materiale, a producției în curs de execuție, a produselor finite și mărfurilor;
- ✓ Includerea în situațiile financiare anuale a unor imobilizări corporale care nu mai sunt utilizate (se află în stare de conservare) și pentru care auditorul nu a putut stabili valoarea de utilitate;
- ✓ Imposibilitatea auditorului de a determina eventuale corecții necesare cu privire la clasificarea împrumuturilor pe termen lung (acestea sunt condiționate de îndeplinirea anumitor indicatori și pot determina solicitarea rambursării anticipate, determinând o datorie pe termen scurt)
- ✓ Auditorul nu a putut determina dacă se impun ajustări cu privire la anumite pozitii bilanțiere și impactul corespunzător în contul de profit și pierdere și rezultatul raportat.

Capitolul 4 – Principalii indicatori economico-financiari înregistrați în anul 2018 de întreprinderile publice centrale

4.1 – Principalii indicatori economico-financiari ai întreprinderilor publice centrale active

TABEL nr. 9 - Evoluția unor indicatori economico-financiari înregistrați de ÎPC active la 31 decembrie 2018 în perioada 2012-2018, determinată prin însumarea datelor din situațiile financiare anuale:

Indicatori economico-financiari	U.M.	Anul	Întreprinderi publice care	Întreprinderi publice care	Total general ÎPC Active
			au date comparative pe întreaga perioadă	nu au date comparative pe întreaga perioadă	
			1	2	3=1+2
Număr întreprinderi publice	nr. ÎPC	2012	184	0	184
	nr. ÎPC	2013	184	6	190
	nr. ÎPC	2014	184	29	213
	nr. ÎPC	2015	184	31	215
	nr. ÎPC	2016	184	34	218
	nr. ÎPC	2017	184	39	223
	nr. ÎPC	2018	184	41	225
Rezultat din exploatare (EBIT)	mii lei	2012	1.574.563	0	1.574.563
	mii lei	2013	3.507.975	-68.781	3.439.194
	mii lei	2014	5.222.875	55.684	5.278.560
	mii lei	2015	2.669.335	9.833	2.679.167
	mii lei	2016	5.306.328	91.449	5.397.777
	mii lei	2017	6.045.975	-41.969	6.004.006
	mii lei	2018	3.541.974	-27.369	3.514.605
EBITDA	mii lei	2012	7.058.060	0	7.058.060
	mii lei	2013	8.749.335	-54.533	8.694.802
	mii lei	2014	10.462.075	81.794	10.543.869
	mii lei	2015	7.941.146	35.836	7.976.982
	mii lei	2016	10.028.077	18.826	10.046.903
	mii lei	2017	10.362.442	-12.800	10.349.642
	mii lei	2018	8.455.980	-25.904	8.430.076
Profit brut	mii lei	2012	3.331.472	0	3.331.472
	mii lei	2013	4.747.201	247	4.747.448
	mii lei	2014	6.437.748	13.380	6.451.128
	mii lei	2015	5.678.594	121.251	5.799.845
	mii lei	2016	6.654.305	98.527	6.752.832
	mii lei	2017	7.439.649	1.894.681	9.334.329
	mii lei	2018	7.032.426	88.266	7.120.692
Pierdere brută	mii lei	2012	2.468.578	0	2.468.578
	mii lei	2013	1.412.433	68.325	1.480.758
	mii lei	2014	1.423.748	65.191	1.488.939
	mii lei	2015	3.203.324	64.697	3.268.021
	mii lei	2016	1.474.693	15.946	1.490.639
	mii lei	2017	1.393.405	6.224	1.399.629
	mii lei	2018	3.493.656	30.990	3.524.646
Rezultat Brut (EBT)	mii lei	2012	862.894	0	862.894
	mii lei	2013	3.334.769	-68.078	3.266.690
	mii lei	2014	5.014.000	-51.810	4.962.189
	mii lei	2015	2.475.270	56.554	2.531.825
	mii lei	2016	5.179.613	82.581	5.262.193
	mii lei	2017	6.046.244	1.888.457	7.934.701
	mii lei	2018	3.538.770	57.276	3.596.046

Indicatori economico-financiar	U.M.	Anul	Întreprinderi publice care au date comparative pe întreaga perioadă	Întreprinderi publice care nu au date comparative pe întreaga perioadă	Total general ÎPC Active
	<i>mii lei</i>		1	2	3=1+2
	<i>mii lei</i>	2014	3.884.383	-53.479	3.830.905
	<i>mii lei</i>	2015	1.356.476	40.128	1.396.604
	<i>mii lei</i>	2016	3.954.739	75.685	4.030.424
	<i>mii lei</i>	2017	4.750.282	1.869.313	6.619.595
	<i>mii lei</i>	2018	2.414.161	47.540	2.461.701
Cifra de afaceri netă	<i>mii lei</i>	2012	31.009.190	0	31.009.190
	<i>mii lei</i>	2013	33.081.239	60.773	33.142.012
	<i>mii lei</i>	2014	35.012.117	200.737	35.212.854
	<i>mii lei</i>	2015	34.617.016	300.385	34.917.401
	<i>mii lei</i>	2016	33.487.118	403.117	33.890.236
	<i>mii lei</i>	2017	34.294.810	424.904	34.719.714
	<i>mii lei</i>	2018	38.255.082	648.136	38.903.219
Capitaluri proprii	<i>mii lei</i>	2012	64.293.489	0	64.293.489
	<i>mii lei</i>	2013	64.936.412	448.159	65.384.571
	<i>mii lei</i>	2014	68.569.692	2.431.881	71.001.574
	<i>mii lei</i>	2015	67.338.533	2.443.104	69.781.636
	<i>mii lei</i>	2016	67.912.255	1.632.766	69.545.020
	<i>mii lei</i>	2017	61.845.805	3.520.995	65.366.801
	<i>mii lei</i>	2018	62.041.729	2.563.891	64.605.620
TOTAL ACTIVE = Active imobilizate + Active circulante + Cheltuieli în avans	<i>mii lei</i>	2012	134.095.890	0	134.095.890
	<i>mii lei</i>	2013	128.519.055	563.655	129.082.711
	<i>mii lei</i>	2014	132.256.444	1.848.826	134.105.271
	<i>mii lei</i>	2015	132.110.670	2.507.550	134.618.221
	<i>mii lei</i>	2016	132.495.030	3.819.774	136.314.804
	<i>mii lei</i>	2017	130.087.274	4.155.998	134.243.272
	<i>mii lei</i>	2018	122.513.420	3.283.175	125.796.595
Datoriile totale	<i>mii lei</i>	2012	34.175.652	0	34.175.652
	<i>mii lei</i>	2013	28.015.433	38.974	28.054.407
	<i>mii lei</i>	2014	22.950.535	362.560	23.313.095
	<i>mii lei</i>	2015	21.701.951	388.751	22.090.702
	<i>mii lei</i>	2016	20.955.224	422.906	21.378.131
	<i>mii lei</i>	2017	19.633.944	380.917	20.014.861
	<i>mii lei</i>	2018	23.364.598	461.272	23.825.871
Plăți restante	<i>mii lei</i>	2012	7.356.957	0	7.356.957
	<i>mii lei</i>	2013	5.252.861	9.654	5.262.515
	<i>mii lei</i>	2014	2.815.233	246.561	3.061.794
	<i>mii lei</i>	2015	2.760.070	258.076	3.018.146
	<i>mii lei</i>	2016	3.170.504	258.206	3.428.710
	<i>mii lei</i>	2017	3.651.122	282.772	3.933.895
	<i>mii lei</i>	2018	4.085.572	308.498	4.394.070
Nr efectiv de personal	<i>nr. pers.</i>	2012	201.770	0	201.770
	<i>nr. pers.</i>	2013	199.115	1.137	200.252
	<i>nr. pers.</i>	2014	192.528	2.514	195.042
	<i>nr. pers.</i>	2015	186.039	2.617	188.656
	<i>nr. pers.</i>	2016	182.712	3.597	186.309
	<i>nr. pers.</i>	2017	179.850	3.805	183.655
	<i>nr. pers.</i>	2018	146.425	4.181	150.606

NOTĂ:

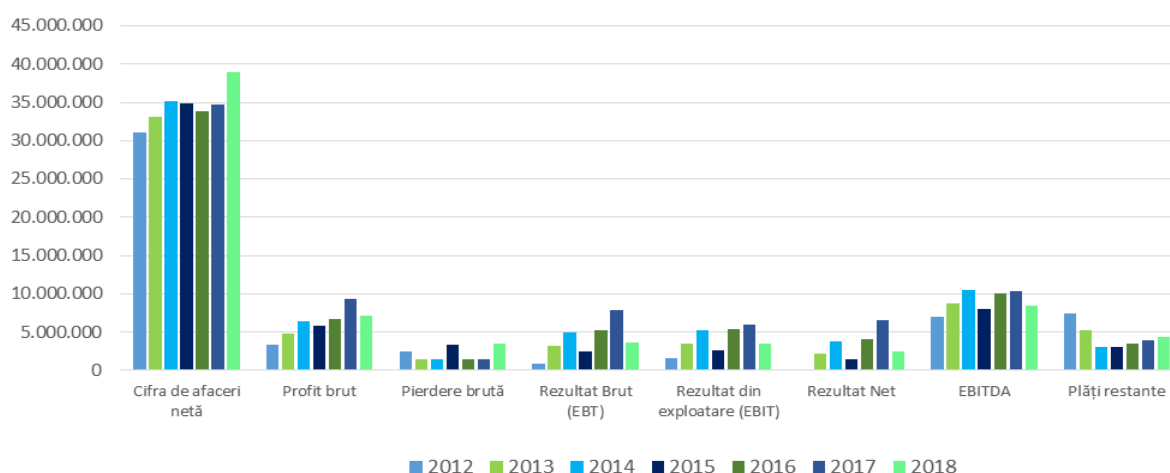
În scopul stabilirii unor date comparative privind evoluția indicatorilor economico-financiarilor în perioada 2012-2018, indicatorii economico-financiarilor au fost grupați în funcție de ÎPC care au date comparative pe întreaga perioadă, respectiv au existat în activitatea de monitorizare pe parcursul ultimilor 7 ani.

Din cele 225 ÎPC active la 31.12.2018 au fost grupate **în 184 ÎPC active** care au existat în activitatea de monitorizare și au date comparative pe ultimii 7 ani și **41 ÎPC active** care **nu** au date comparative pe ultimii 7 ani datorită intrării în activitatea de monitorizare urmând identificării acestora, ulterior datei de 31.12.2012 sau datorită ieșirii din activitate de monitorizare datorită radierii de la Oficiul Național al Registrului Comerțului sau a privatizării lor.

Rezultatele înregistrate în perioada 2012 - 2018 de ÎPC active

Prezentare grafică:

Evoluția principalilor indicatori economico-financiarilor înregistrați de ÎPC active în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPC

Evoluția principalilor indicatori economico-financiarilor la finele anului 2018 comparativ cu nivelul anului 2017 pentru cele 225 ÎPC active se prezintă astfel:

- ✓ **cifra de afaceri netă** a crescut pe total cu suma de 4.183.505 mii lei, de la 34.719.714 mii lei la 38.903.219 mii lei și se prezintă în structură astfel:
 - a crescut pentru un număr de 132 ÎPC cu suma de 5.250.011 mii lei,
 - a scăzut pentru un număr de 70 ÎPC cu suma de 1.066.506 mii lei și
 - a avut aceeași valoare pentru un număr de 23 ÎPC (din care 21 ÎPC nu au raportat cifră de afaceri în anul 2018).

O contribuție semnificativă la **creșterea cifrei de afaceri nete** au avut-o următoarele ÎPC: Societatea de producere a energiei electrice în hidrocentrale "Hidroelectrică" S.A. cu o creștere în sumă de 1.007.831 mii lei; Societatea Națională de gaze naturale ROMGAZ S.A. cu o creștere în sumă de 379.544 mii lei; Regia Națională a Pădurilor ROMSILVA R.A. cu o creștere în sumă de 333.226 mii lei; Societatea Națională Nuclearelectrică S.A. cu o creștere în sumă de 229.808 mii lei; Compania Națională de Transporturi Aeriene Române TAROM S.A. cu o creștere în sumă de 170.224 mii lei.

- ✓ **rezultatul brut din exploatare** a scăzut pe total cu suma de 2.489.401 mii lei, de la 6.004.006 mii lei la 3.514.605 mii lei și se prezintă în structură astfel:
 - a scăzut pentru un număr de 106 ÎPC cu suma de 3.830.309 mii lei,
 - a crescut pentru un număr de 94 ÎPC cu suma de 1.340.909 mii lei și
 - a avut aceeași valoare, respectiv 0, pentru un număr de 25 ÎPC.
- ✓ **rezultatul brut** a scăzut pe total cu suma de 4.338.655 mii lei, de la 7.934.701 mii lei la 3.596.046 mii lei și se prezintă în structură astfel:
 - a scăzut pentru un număr de 111 ÎPC cu suma de 5.759.514 mii lei,
 - a crescut pentru un număr de 93 ÎPC cu suma de 1.420.860 mii lei și

- a avut aceeași valoare, respectiv 0, pentru un număr de 21 ÎPC.

Scăderea rezultatului brut în 2018 față de 2017, se datorează scăderii profitului brut obținut cu suma 3.472.723 mii lei, pe de o parte, și creșterii pierderii brute cu suma de 2.286.791 mii lei, pe de altă parte.

✓ **profitul brut** a scăzut pe total cu suma de 2.213.637 mii lei, de la 9.334.329 mii lei la 7.120.692 mii lei și se prezintă în structură astfel:

- a scăzut pentru un număr de 89 ÎPC cu suma de 3.472.723 mii lei,
- a crescut pentru un număr de 77 ÎPC cu suma de 1.259.086 mii lei și
- a avut aceeași valoare, respectiv 0, pentru un număr de 59 ÎPC.

ÎPC care au înregistrat cele mai mari scăderi ale profitului brut în 2018 față de 2017 sunt următoarele: Societatea de Administrare a Participațiilor în Energie S.A. cu o scădere în sumă de 1.806.077 mii lei; Societatea Națională de gaze naturale ROMGAZ S.A. cu o scădere în sumă de 602.336 mii lei; Compania Națională de Căi Ferate "CFR" S.A. cu o scădere în sumă de 186.510 mii lei; Societatea Națională de transport gaze naturale TRANSGAZ S.A. cu o scădere în sumă de 122.165 mii lei; Regia Națională a Pădurilor ROMSILVA R.A. cu o scădere în sumă de 86.470 mii lei;

✓ **pierderea brută** a crescut pe total cu suma de 2.125.017 mii lei, de la 1.399.629 mii lei la 3.524.646 mii lei și se prezintă în structură astfel:

- a crescut pentru un număr de 36 ÎPC cu suma de 2.286.791 mii lei,
- a scăzut pentru un număr de 29 ÎPC cu suma de 161.774 mii lei și
- a avut aceeași valoare, respectiv 0, pentru un număr de 160 ÎPC.

În acest sens exemplificăm primele 5 (cinci) ÎPC care în anul 2018 au înregistrat pierderi brute mai mari față de anul 2017: Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. cu o creștere în sumă de 476.628 mii lei; Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” cu o creștere în sumă de 83.830 mii lei; Electrocentrale Constanța SA. cu o creștere în sumă de 25.594 mii lei; Compania Națională de Transporturi Aeriene Române TAROM S.A. cu o creștere în sumă de 6.268 mii lei; Uzina Mecanică București Filiala Compania Națională Romarm, cu o creștere în sumă de 3.984 mii lei.

✓ **rezultatul net** a scăzut pe total cu suma de 4.157.894 mii lei, de la 6.619.595 mii lei la 2.461.701 mii lei și se prezintă în structură astfel:

- a scăzut pentru un număr de 103 ÎPC cu suma de 5.340.914 mii lei,
- a crescut pentru un număr de 86 ÎPC cu suma de 1.183.019 mii lei și
- a avut aceeași valoare pentru un număr de 36 ÎPC (din care 33 ÎPC nu au raportat rezultat net în anul 2018).

Și în cazul acestui indicator scăderea semnificativă a rezultatului net a fost înregistrată de următoarele ÎPC: Societatea de Administrare a Participațiilor în Energie S.A. cu o scădere în sumă de 1.806.077 mii lei; Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. cu o scădere în sumă de 1.314.381 mii lei; Societatea Națională de gaze naturale ROMGAZ S.A. cu o scădere în sumă de 494.202 mii lei; Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. cu o scădere în sumă de 476.648 mii lei; Compania Națională de Căi Ferate "CFR" S.A. cu o scădere în sumă de 143.613 mii lei;

✓ **EBITDA** a scăzut pe total cu suma de 1.919.566 mii lei, de la 10.349.642 mii lei la 8.430.076 mii lei și se prezintă în structură astfel:

- a scăzut pentru un număr de 113 ÎPC cu suma de 3.554.391 mii lei,
- a crescut pentru un număr de 93 ÎPC cu suma de 1.634.825 mii lei,

În cazul acestui indicator, ÎPC care au înregistrat o scădere semnificativă în 2018 față de 2017 sunt următoarele: Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. cu o scădere în sumă de 1.316.500 mii lei; Metrorex S.A. cu o scădere în sumă de 502.526 mii lei; Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. cu o scădere în sumă de 497.882 mii lei; Societatea Națională de gaze naturale ROMGAZ S.A. cu o scădere în sumă de 423.696 mii lei; Compania Națională de Căi Ferate "CFR" S.A. cu o scădere în sumă de 177.723 mii lei.

✓ **plățile restante** au crescut pe total cu suma de 460.175 mii lei, de la 3.933.895 mii lei la 4.394.070 mii lei și se prezintă în structură astfel:

- au crescut pentru un număr de 42 ÎPC cu suma de 622.383 mii lei,
- au scăzut pentru un număr de 45 ÎPC cu suma de 162.208 mii lei și
- au avut aceeași valoare, respectiv 0, pentru un număr de 138 ÎPC.

O creștere semnificativă a plăților restante a fost înregistrată de următoarele ÎPC: Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. cu o creștere în sumă de 242.579 mii lei; Romaero S.A. cu o creștere în sumă de 47.296 mii lei; Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă "CFR - MARFĂ" SA. cu o creștere în sumă de 46.943 mii lei; Electrocentrale Constanța S.A., cu o creștere în sumă de 25.630 mii lei; Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri naționale S.A. cu o creștere de 10.833 mii lei;

Astfel, se observă că evoluția indicatorilor economico-financiar la finele anului 2018, față de anul precedent, este nefavorabilă, datorită în principal faptului că rezultatul brut înregistrează o scădere cu suma de 4.338.654 mii lei, acesta fiind o consecință a scaderii profitului brut cu suma de 2.213.637 mii lei, pe de o parte, și a creșterii pierderii brute cu suma de 2.125.017 mii lei, pe de altă parte.

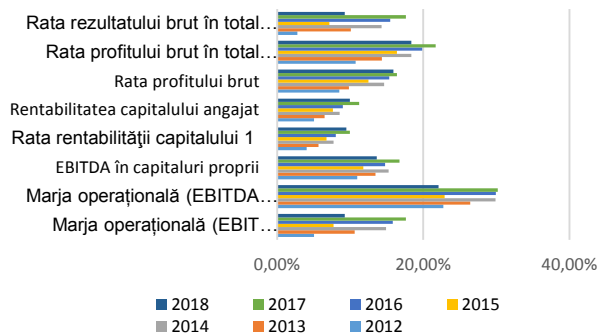
În scopul determinării cât mai exacte a indicatorilor medii de performanță ai ÎPC active aceștia au fost calculați pentru aceleași 184 ÎPC active care au date comparative în perioada 2012-2018. Indicatorii medii de performanță ai ÎPC active sunt prezentați în Tabelul nr. 10.

TABEL nr. 10 -Indicatorii medii de performanță realizați de aceeași 184 ÎPC active existente în activitatea de monitorizare în perioada 2012-2018 se prezintă după cum urmează:

Indicatori economico - financiar		Total general ÎPC monitorizate în perioada 2012-2018 și care există în activitatea de monitorizare la 31.12.2018							DIFERENȚĂ	
Anul	Formula utilizata	U.M.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018 - 2017
			1	2	3	4	5	6	7	8=7-6
Număr efectiv de ÎPC		nr. ÎP	184	184	184	184	184	184	184	0
Rentabilitate										
Marja operațională (EBIT margin)	EBIT / Cifra de afaceri	%	5,08%	10,60%	14,92%	7,71%	15,85%	17,63%	9,26%	-8,37%
Marja operațională (EBITDA margin)	EBITDA / Cifra de afaceri	%	22,76%	26,45%	29,88%	22,94%	29,95%	30,22%	22,10%	-8,11%
EBITDA în capitaluri proprii	EBITDA / Capitaluri proprii	%	10,98%	13,47%	15,26%	11,79%	14,77%	16,76%	13,63%	-3,13%
Rata rentabilității capitalului 1	Profit net / Capitaluri proprii	%	4,06%	5,68%	7,74%	6,78%	8,02%	9,96%	9,47%	-0,50%
Rata rentabilității capitalului 2	Rezultat net / Capitaluri proprii	%	0,19%	3,51%	5,66%	2,01%	5,82%	7,68%	3,89%	-3,79%
Rentabilitatea capitalului angajat	Profit brut din exploatare / (Datorii pe termen lung + Capital propriu)	%	5,04%	6,52%	8,56%	7,63%	8,99%	11,25%	9,97%	-1,28%
Rata profitului brut	Profit brut/Venituri totale	%	8,50%	9,85%	14,65%	12,49%	15,34%	16,40%	15,94%	-0,46%
Rata profitului brut în total vânzări 1	Profitul brut / Cifra de afaceri	%	10,74%	14,35%	18,39%	16,40%	19,87%	21,69%	18,38%	-3,31%
Rata rezultatului brut în total vânzări 2	Rezultat brut / Cifra de afaceri	%	2,78%	10,08%	14,32%	7,15%	15,47%	17,63%	9,25%	-8,38%
Lichiditate										
Lichiditatea curentă	Active circulante/Datorii pe termen scurt	%	108,86%	138,77%	179,78%	180,33%	203,79%	208,97%	177,55%	-31,42%
Lichiditatea imediată	(Active circulante-Stocuri)/Datorii curente	%	92,98%	115,98%	156,09%	157,60%	184,48%	189,64%	155,22%	-34,41%
Risc										
Rata de acoperire a dobânzii	EBIT/Cheltuiala cu dobânda	%	#DIV/0!	798,11%	1466,96%	1075,30%	2674,73%	4237,34%	2707,45%	-1529,90%
Gradul de îndatorare	Datorii totale / Active totale	%	25,49%	21,80%	17,35%	16,43%	15,82%	15,09%	19,07%	3,98%
Activitate (gestiune)										
Viteza rotație imobilizărilor	Cifra de afaceri / Active imobilizate	%	28,36%	31,83%	32,96%	33,00%	33,03%	34,10%	40,82%	6,73%
Viteza rotație active totale	Cifra de afaceri / Active totale	%	23,12%	25,74%	26,47%	26,20%	25,27%	26,36%	31,23%	4,86%

Prezentare grafică:

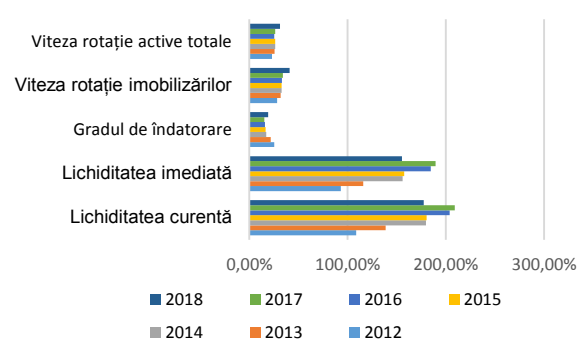
Evoluția indicatorilor de **rentabilitate** pentru aceleași 184 ÎPC active în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza situațiilor financiare anuale/raportărilor contabile anuale ale ÎPC

Prezentare grafică:

Evoluția indicatorilor de **lichiditate, risc și gestiune** pentru aceleași 184 ÎPC active în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza situațiilor financiare anuale/

Analizând evoluția indicatorilor medii de performanță realizați de ÎPC active existente în activitatea de monitorizare, se observă că în perioada 2012-2018, indicatorii de rentabilitate ai ÎPC au avut un trend crescător, datorită înregistrării unor creșteri ale indicatorilor economico-financiarilor cifra de afaceri netă, capitaluri proprii, rezultat brut și rezultat net. Pentru anul 2018 față de anul 2017, indicatorii de rentabilitate au înregistrat un nivel mult mai scăzut, fapt care exprimă că eficiența economică și capacitatea întreprinderilor de a realiza profit s-au diminuat și pe viitor afectează interesul acționarilor în realizarea dividendelor.

În ce privește indicatorii de lichiditate se observă, de asemenea un trend crescător în perioada 2012-2018, datorită creșterii activelor circulante și a cifrei de afaceri pe de o parte, dar și a reducerii datoriilor curente și datoriilor totale, pe de altă parte și o scădere a gradului de îndatorare în aceeași perioadă, datorită scăderii datoriilor totale mai mult decât gradul de scădere a activelor totale.

În anul 2018, față de anul 2017, se păstrează trendul crescător pozitiv pentru indicatorii de lichiditate viteza de rotație a activelor circulante și a imobilizărilor, și se modifică în sensul scăderii pentru indicatorii de lichiditate curentă și lichiditate imediată, înregistrând de asemenea o creștere în cazul gradului de îndatorare, urmare a scăderii activelor circulante și creșterii datoriilor curente.

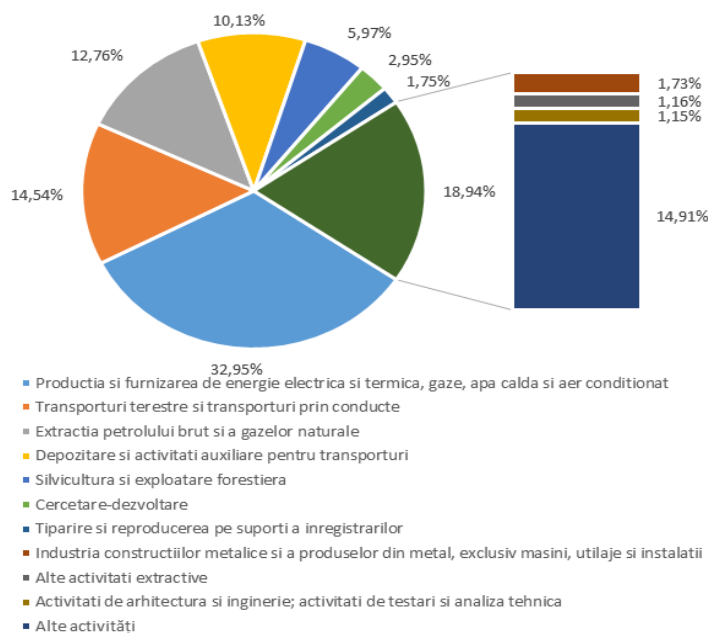
4.2 – Situația principalilor indicatori economico-financiari ai întreprinderilor publice centrale active grupați pe sectoare de activitate în funcție de cifra de afaceri netă

TABEL nr. 11 – Situația unor indicatori economico-financiari realizați de cele 225 de ÎPC active la 31.12.2018, grupate pe principalele activități desfășurate de acestea și ordonate descrescător după cifra de afaceri netă

Nr Crt	Activități în care se încadrează IP active conform diviziunii principale a clasificării activităților din economia națională	Nr ÎPC	Cifra de afaceri netă	Număr efectiv de personal	Rezultat Brut (EBT)	Total active	Capitaluri proprii	Datorii totale	Piați restante
		1	2	4	9	4	5	6	7
		nr.	mii lei	nr. pers.	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
1	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	10	12.818.937	27.222	516.859	41.815.149	26.319.841	8.121.207	1.706.062
2	Transporturi terestre și transporturi prin conducte	6	5.658.041	29.054	-101.513	22.299.674	9.369.737	5.511.332	1.151.312
3	Extracția petrolului brut și a gazelor naturale	1	4.964.733	5.688	1.578.856	9.582.296	7.638.952	1.219.956	0
4	Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	15	3.941.765	30.963	641.069	23.530.063	8.231.708	1.910.616	92.762
5	Silvicultura și exploatare forestieră	23	2.321.916	16.552	216.081	2.082.151	927.932	450.712	0
6	Cercetare-dezvoltare	56	1.146.746	9.114	30.466	5.448.088	1.635.894	534.260	119.854
7	Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	4	681.232	973	325.759	826.086	635.151	181.204	0
8	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	15	671.849	5.812	44.288	1.575.130	573.279	828.589	572.704
9	Alte activități extractive	4	450.074	1.802	100.545	574.875	389.188	89.208	0
10	Activități de arhitectură și inginerie; activități de testare și analiză tehnică	8	448.500	2.289	146.641	709.196	564.250	90.769	4.803
11	Alte activități	83	5.799.424	21.137	96.996	17.353.888	8.319.686	4.888.018	746.573
TOTAL GENERAL 2018		225	38.903.219	150.606	3.596.046	125.796.595	64.605.620	23.825.871	4.394.070

Prezentare grafică:

Pondere realizării indicatorului cifră de afaceri netă în total general realizat de toate ÎPC active în funcție de principalele activități desfășurate de ÎPC în anul 2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza situațiilor financiare anuale/raportărilor contabile anuale ale ÎPC

La gruparea ÎPC pe domenii de activitate s-a avut în vedere legislația privind clasificarea activităților din economia națională – CAEN și indicatorul economico-financiar cifră de afaceri netă realizată de ÎPC, care reprezintă un indicator important în măsurarea activității unei firme.

Ca urmare a acestei clasificări pe diviziuni se poate observa că ponderea cea mai mare a indicatorului cifră de afaceri netă în totalul cifrei de afaceri nete realizată de cele 225 ÎPC active, este deținută de ÎPC care desfășoară „*activități de producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat*”. Deși printre ÎPC care activează în acest domeniu se regăsesc unele dintre cele mai profitabile ÎPC există și societăți aflate în dificultate printre care amintim SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA S.A. și SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA S.A..

O pondere însemnată în totalul cifrei de afaceri nete realizată de cele 225 ÎPC active este deținută de ÎPC care își desfășoară activitatea în diviziunea „*transporturi terestre și transporturi prin conducte*”.

În diviziunea „*extracția petrolului brut și a gazelor naturale*”, care ocupă locul trei în acest clasament, activează doar o singură ÎPC și anume Societatea Națională de Gaze Naturale "ROMGAZ" S.A.

Deși în primele 3 sectoare de activitate după cifra de afaceri activează un număr de 17 ÎPC care reprezintă o pondere de 7,5% din numărul total de 225 ÎPC active, acestea realizează 60,26% din totalul cifrei de afaceri nete înregistrată de către toate cele 225 ÎPC. Astfel, cele mai mari și mai importante ÎPC activează în domeniile strategice naționale precum: „*producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat*”; „*transporturi terestre și transporturi prin conducte*” și „*extracția petrolului brut și a gazelor naturale*”.

4.3 – Evoluția plăților restante înregistrate de întreprinderile publice centrale

TABEL nr. 12 - Situația plăților restante înregistrate de ÎPC active în perioada 2012-2018

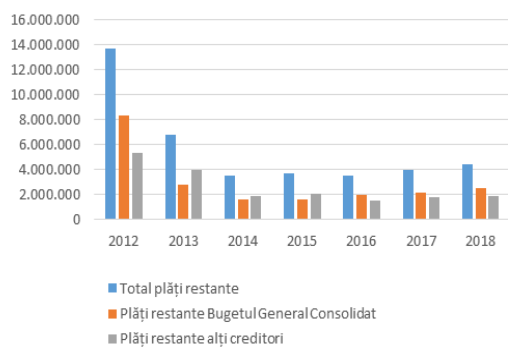
Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1	2	3	4	5	6	7
U.M.	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
TOTAL Plăți restante ÎPC ACTIVE, din care:	13.698.560	6.811.195	3.513.334	3.674.365	3.496.966	3.957.590	4.394.070
Plăți restante Bugetul General Consolidat	8.333.429	2.838.333	1.595.327	1.624.122	1.964.829	2.160.913	2.484.951
Plăți restante alți creditori	5.365.130	3.972.862	1.918.007	2.050.244	1.532.137	1.796.678	1.909.119

TABEL nr. 13 – Total plăți restante înregistrate de primele 10 ÎPC active în total general plăți restante înregistrate de ÎPC active

	Anul	TOTAL Plăți restante	Plăți restante Bugetul General Consolidat	Plăți restante alți creditori
		1=2+3	2	3
		mii lei	mii lei	mii lei
Total primele zece ÎPC care înregistrează plăți restante în anul 2018	2012	3.175.307	1.263.703	1.911.603
	2013	2.050.411	595.836	1.454.575
	2014	1.827.770	845.346	982.424
	2015	2.287.514	1.149.796	1.137.717
	2016	2.768.219	1.518.933	1.249.286
	2017	3.207.237	1.760.117	1.447.120
	2018	3.735.211	2.064.176	1.671.035
Total general plăți restante înregistrate de ÎPC active în anul 2018	2018	4.394.070	2.484.951	1.909.119
Pondere primele zece ÎPC care înregistrează plăți restante în total general operatori activi	2018	85,01%	83,07%	87,53%

Prezentare grafică:

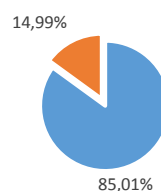
Structura plăților restante înregistrate de ÎPC active în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

Ponderea primelor zece ÎPC active care înregistrează plăți restante în total general plăți restante înregistrate de toate ÎPC active la 31.12.2018

- Primele zece ÎPC active care înregistrează plăți restante la 31.12.2018
- Restul ÎPC active care înregistrează plăți restante la 31.12.2018

Sursa: calcule proprii MFP

În anul 2018 față de anul 2017 plățile restante înregistrate de ÎPC active **sunt în creștere** cu suma de **436.480** mii lei în principal datorită creșterii acestora la SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA S.A. cu suma de 242.579 mii lei, la Romaero SA cu suma de 47.296 mii lei și la SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT FERROVIAR DE MĂRFĂ "CFR - MĂRFĂ" SA cu suma de 46.943 mii lei față de nivelul înregistrat la 31.12.2017.

TABEL nr. 14 – Primele zece întreprinderi publice active care înregistrează cele mai mari plăți restante în anul 2018 ordonate descrescător și evoluția nivelului plăților restante înregistrate de acestea în perioada 2012-2018

Nr. crt.	Denumire întreprindere publică	Diviziune CAEN	Anul	TOTAL Plăți restante	Plăți restante Bugetul	Plăți restante alți
				1=2+3	General Consolidat	creditori
				mii lei	mii lei	mii lei
1	SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA S.A.	Productia de energie electrica	2012	134.213	0	134.213
			2013	197.507	134.588	62.919
			2014	372.538	293.482	79.056
			2015	662.827	532.033	130.795
			2016	1.048.546	824.569	223.977
			2017	1.180.638	993.822	186.816
			2018	1.423.217	1.214.920	208.297
2	SOCIETATEA NATIONALA DE TRANSPORT FEROVIAIAR DE MARFA "CFR - MARFA" SA	Transporturi de marfa pe calea ferata	2012	1.572.262	876.919	695.343
			2013	160.736	0	160.736
			2014	198.679	0	198.679
			2015	490.279	0	490.279
			2016	579.489	0	579.489
			2017	837.352	13.718	823.634
			2018	884.295	29.997	854.298
3	ROMAERO SA	Fabricarea de aeronave si nave spatiale	2012	93.592	93.483	108
			2013	131.371	126.533	4.838
			2014	168.598	163.413	5.185
			2015	187.904	187.904	0
			2016	240.158	240.158	0
			2017	287.653	281.949	5.703
			2018	334.949	329.178	5.771
4	UZINA MECANICA ORASTIE SA	Fabricarea armamentului si munitiei	2012	252.240	11.146	241.094
			2013	262.424	11.998	250.426
			2014	270.302	12.514	257.788
			2015	277.728	12.934	264.793
			2016	282.782	13.324	269.458
			2017	288.143	14.053	274.090
			2018	295.786	14.549	281.237
5	ELECTROCENTRALE CONSTANȚA S.A.	Productia de energie electrica	2012	N/A	N/A	N/A
			2013	N/A	N/A	N/A
			2014	205.000	185.973	19.027
			2015	216.295	197.576	18.719
			2016	213.862	207.527	6.335
			2017	238.878	216.366	22.512
			2018	264.508	229.700	34.808
6	METROREX SA	Transporturi urbane, suburbane si metropolitane de calatori	2012	55.550	0	55.550
			2013	38.730	0	38.730
			2014	31.103	0	31.103
			2015	5.017	0	5.017
			2016	1.434	0	1.434
			2017	0	0	0
			2018	165.062	0	165.062
7	AVIOANE CRAIOVA SA	Fabricarea de aeronave si nave spatiale	2012	77.944	71.213	6.731
			2013	90.791	85.194	5.597
			2014	102.993	95.974	7.019
			2015	113.780	108.187	5.593
			2016	117.949	112.281	5.668
			2017	121.357	115.772	5.585
			2018	123.766	118.179	5.587
8	SOCIETATEA NATIONALA DE TRANSPORT FEROVIAIAR DE CALATORI - CFR - CALATORI SA	Transporturi interurbane de calatori pe calea ferata	2012	762.283	0	762.283
			2013	914.447	0	914.447
			2014	369.487	0	369.487
			2015	208.412	0	208.412
			2016	149.951	0	149.951
			2017	116.379	0	116.379
			2018	101.955	0	101.955
9	COMPANIA NATIONALA ROMARM S.A. FIJALA SOCIETATEA METROM S.A.	Fabricarea armamentului si munitiei	2012	58.416	48.439	9.977
			2013	64.959	54.800	10.159
			2014	55.383	45.546	9.837
			2015	61.697	51.522	10.175
			2016	66.091	56.647	9.444
			2017	71.313	62.122	9.192
			2018	78.309	67.301	11.008
10	SOCIETATEA "UZINA MECANICĂ SADU" SA FIJALA A COMPANIEI NAȚIONALE "ROMARM" S.A.	Fabricarea armamentului si munitiei	2012	168.807	162.503	6.304
			2013	189.446	182.723	6.723
			2014	53.687	48.444	5.243
			2015	63.575	59.640	3.934
			2016	67.957	64.427	3.530
			2017	65.524	62.315	3.209
			2018	63.364	60.352	3.012

Se poate observa că **primele zece** întreprinderi publice centrale care înregistrează plăți restante la finalul anului 2018 activează cu precădere în domeniile: producția de energie electrică, transporturi de marfă pe calea ferată, fabricare de aeronave și nave spațiale, fabricarea armamentului și muniției. Primele zece ÎPC active înregistrează plăți restante la finalul anului 2018 **în sumă totală de 3.735.211 mii lei** și reprezintă **85,01 % din totalul general al plăților restante înregistrat de toate ÎPC active**.

În clasamentul primelor 10 ÎPC care înregistrează plăți restante se constată:

- ✓ **creșterea plăților restante** în anul 2018 față de 2017 la Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A., Metrorex SA, ROMAERO S.A., Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă – „CFR – Marfă” S.A., Electrocentrale Constanța S.A., Uzina Mecanică Orăștie S.A, Societatea METROM S.A.. Filiala Companiei Naționale ROMARM S.A. Avioane Craiova S.A.
- ✓ **scăderea plăților restante** în anul 2018 față de 2017 la Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători – “CFR – Călători” SA și Societatea "Uzina Mecanică Sadu" SA Filiala a Companiei Naționale "ROMARM" S.A.

Printre cauzele înregistrării de plăți restante de către primele 10 ÎPC amintim următoarele:

- ✓ **La Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A.** - Costurile mari ale cărbunelui extras din unitățile miniere proprii ca urmare a condițiilor de exploatare la mare adâncime și a mecanizării reduse coroborat cu prețul mic de vânzare al energiei electrice în piața concurențială;
- ✓ **La Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă – „CFR – Marfă” S.A.** - Neîncasarea creanțelor restante în valoare de cca. 294.442 mii lei de la companii de stat; nerealizarea veniturilor programate;
- ✓ **La Societatea Romaero S.A.** – Nivelul realizat al veniturilor din ultimii ani nu a acoperit finanțarea societății în totalitate; nivelul tehnic și tehnologic actual generează costuri suplimentare care nu sunt competitive; creșterea continuă a accesoriilor aferente plăților restante; insolvența sau falimentul unor clienți ai societății; nedemararea acțiunilor pentru darea în plată a unor active excedentare;
- ✓ **La Societatea Uzina Mecanică Orăștie S.A.** - Sunt generate de dobânzi și penalități pentru un împrumut extern pentru un obiectiv de investiții intrat în conservare pe sursele proprii ale societății.
- ✓ **La Societatea Electrocentrale Constanța S.A.** – creșterea dobânzilor la fondul de risc; sechestrul instituit de A.N.A.F. pe bunurile imobile și mobile ale societății pentru datoria la fondul de risc;
- ✓ **La Metrorex S.A.** – Lipsa lichidităților din cauza efectuării unor plăți ca urmare a unor sentințe judecătorești; neîncasarea subvenției de exploatare aferentă perioadei octombrie-decembrie 2017;
- ✓ **La Societatea Avioane Craiova S.A.** - Lipsa contractelor;
- ✓ **La Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători – “CFR – Călători” S.A.** - Subfinanțarea transportului feroviar public de călători din perioada 2008-2013 a determinat acumularea plăților restante. Începând cu anul 2014 când subvenția alocată pentru susținerea transportului public de călători pe calea ferată a crescut fiind apropiată de nivelul necesarului, precum și ca urmare a contractării unui credit de trezorerie, plățile restante s-au redus de la suma de 914.447 mii lei în anul 2013 la suma de 101.955 mii lei la sfârșitul anului 2018;
- ✓ **La Societatea METROM S.A. filială a Companiei Naționale „ROMARM S.A.” și la Societatea Uzina Mecanică Sadu S.A. filială a Companiei Naționale „ROMARM S.A.”** – producție sub pragul rentabilității; scăderea volumului de comenzi de produse militare.

Măsuri pentru reducerea plăților restante

Plățile restante ale ÎPC, care au fost active în anul 2018 și monitorizate de Ministerul Finanțelor Publice, au crescut până la finele anului 2018 față de finele anului 2017 cu **11,03%**, de la suma de 3,96 mld lei la suma de 4,39 mld lei.

Plățile restante înregistrate de ÎPC **nu au atins ținta convenită de reducere aprobată prin Bugetele de Venituri și Cheltuieli în anul 2018**, printre măsurile de reducere a plăților restante, aplicate de întreprinderile publice pentru anul 2018, se află;

- valorificarea activelor care nu mai sunt necesare desfășurării activității, a stocurilor cu mișcare lentă;
- eșalonarea la plată;
- conversia plăților restante în acțiuni;
- creșterea numărului de contracte/comenzi;
- valorificarea prin vânzare a activelor;
- închirierea spațiilor de producție devenite excedentare;
- eșalonarea datoriilor către bugetul de stat;
- efectuarea de acțiuni în instanță în vederea recuperării sumelor;
- încasarea creanțelor restante.

4.4 – Evoluția personalului și a cheltuielilor cu personalul la întreprinderile publice centrale

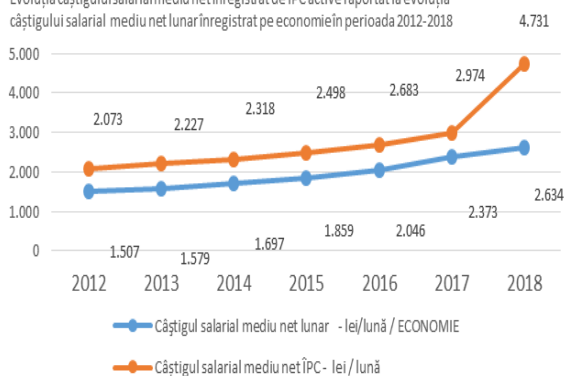
TABEL nr. 15 - Situația evoluției numărului de personal, a cheltuielilor de natură salarială și a câștigului salarial mediu în perioada 2012-2018

Anul	Nr. ÎPC active	Număr efectiv de personal	Cheltuieli de natură salarială	Total cheltuieli de exploatare	Câștigul salarial mediu brut lunar calculat prin raportarea cheltuielilor de natură salarială la numărul efectiv de personal	Câștig salarial mediu net lunar pe persoană*
	1	2	3	4	5=3/2*1000/12	6
	nr.	nr.	mii lei	mii lei	lei/pers.	lei/pers.
2012	231	237.470	8.420.852	48.335.050	2.955	2.073
2013	228	225.046	8.576.171	53.254.581	3.176	2.227
2014	232	199.576	7.914.381	37.846.686	3.305	2.318
2015	231	190.540	8.142.181	41.852.111	3.561	2.498
2016	223	186.469	8.559.704	37.305.855	3.825	2.683
2017	226	183.757	9.351.164	39.053.063	4.241	2.974
2018	225	183.152	12.190.757	40.451.620	5.547	3.890
Anul 2018 raportat la anul 2017 -%	99,56%	99,67%	130,37%	103,58%	130,80%	130,80%

* Notă: 6=(col 5-col 5*16,5/100)-((col 5-col 5*16,5/100)*16/100)

Prezentare grafică:

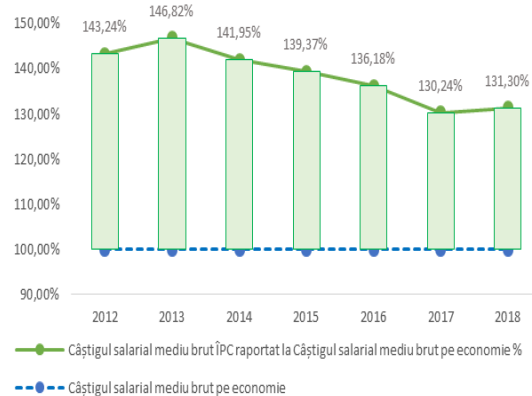
Evoluția câștigului salarial mediu net înregistrat de ÎPC active raportat la evoluția câștigului salarial mediu net lunar înregistrat pe economie în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza datelor din prognoza de primavara 2018. Comisia Nationala de Strategie si Prognoza

Prezentare grafică:

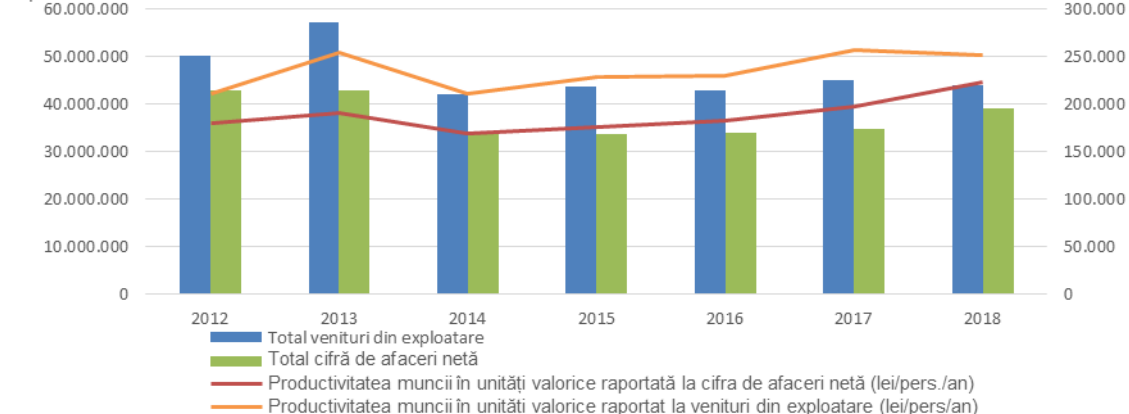
Câștigul salarial mediu brut înregistrat de persoanele angajate la ÎPC active raportat la câștigul salarial mediu brut lunar înregistrat pe economie în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

Productivitatea muncii în unități valorice a ÎPC active în perioada 2012-2018 raportată la cifra de afaceri netă și la total venituri din exploatare

Sursa: calcule proprii MFP

Numărul de personal angajat în întreprinderile publice centrale active pe parcursul anilor 2012–2018 înregistrează un trend descrescător. În încercarea de a menține sub control cheltuielile precum și plățile restante, întreprinderile publice și-au redus numărul de personal în anul 2018 față de anul 2017 cu 605 persoane.

Cheltuielile de natură salarială totale au înregistrat în anul 2018 o creștere cu 30,37%, respectiv cu suma de 2.839.593 mii lei față de anul 2017, ca urmare în principal a creșterilor din sectorul transporturi și sectorul silvicultură și alte activități forestiere, respectiv a Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva R.A. cu suma de 382.275 mii lei Companiei Naționale de Căi Ferate "CFR" S.A. cu suma de 323.206 mii lei și a Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” S.A. cu suma de 180.752 mii lei.

De asemenea, se observă o creștere cu 59,04% a câștigului salarial mediu brut pe persoană în cadrul ÎPC active și implicit a câștigului salarial mediu net pe persoană.

În anul 2018, față de anul precedent, câștigul mediu brut lunar pe salariat pentru ÎPC active a crescut cu 1.306 lei de la 4.241 lei la 5.547 lei, reprezentând o creștere de 31%. Câștigul mediu brut lunar pe salariat în economie pentru anul 2018 a fost de 4.162 lei, cu 25 % (1.385 lei) mai mic decât câștigul mediu brut lunar pe salariat înregistrat de IPC active.

Cele mai mari creșteri în anul 2018 ale sumelor destinate cheltuielilor de natură salarială s-au înregistrat la ÎPC din subordinea următoarelor autorități publice tutelare:

- ✓ Ministerul Transporturilor în sumă de 908.834 mii lei;
- ✓ Ministerul Energiei în sumă de 505.760 mii lei;
- ✓ Ministerul Apelor și Pădurilor în sumă de 382.275 mii lei;
- ✓ Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale în sumă de 137.694 mii lei.
- ✓ Ministerul Economiei în sumă de 71.476 mii lei;

În ceea ce privește numărul de personal, acesta s-a redus în anul 2018 față de anul 2017 cu 605 persoane, ca urmare a acțiunilor de reorganizare și restructurare a unor ÎPC, dintre care enumerăm:

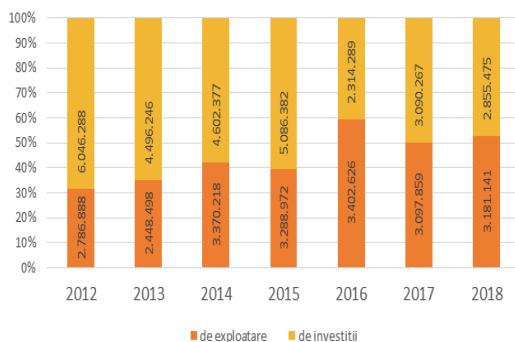
- ✓ Societatea Națională de Gaze Naturale ROMGAZ S.A. și-a redus numărul de personal cu 510 persoane ca urmare a transferului începând cu 1 aprilie 2018 a activității de înmagazinare a gazelor naturale către Filiala de Înmagazinare Gaze Naturale Depogaz Ploiești SRL, împreună cu personalul angajat;
- ✓ Complexul Energetic Hunedoara S.A., și-a redus numărul de personal cu 424 persoane ca urmare a aplicării planurilor de restructurare/reorganizare;
- ✓ Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă CFR MARFĂ S.A. și-a redus numărul de personal cu 396 persoane ca urmare a pensionării sau altor cauze cum ar fi: desfacerea contractului individual de munca cu acordul partilor, demisii și decese.

4.5 – Subvenții de la Bugetul de Stat acordate întreprinderilor publice centrale

ANUL	Total subvenții			Pondere total subvenții în PIB
	din care:		3	
	de exploatare			
	de investiții			
1=2+3	2	3	4	
	mii lei	mii lei	mii lei	%
2012	8.833.176	2.786.888	6.046.288	1,4804%
2013	6.944.744	2.448.498	4.496.246	1,0863%
2014	7.972.595	3.370.218	4.602.377	1,1960%
2015	8.375.354	3.288.972	5.086.382	1,1778%
2016	5.716.915	3.402.626	2.314.289	0,7500%
2017	6.188.126	3.097.859	3.090.267	0,7210%
2018	6.036.616	3.181.141	2.855.475	0,6393%

Prezentare grafică:

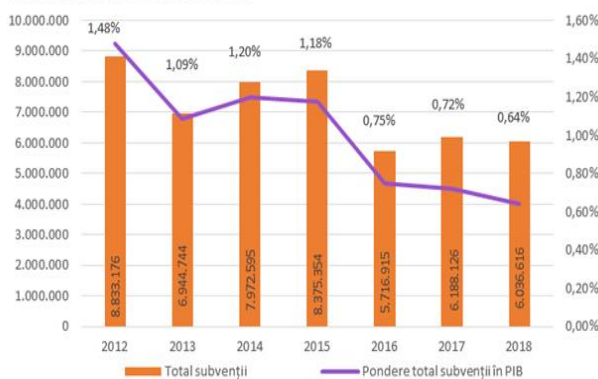
Pondere subvențiilor acordate după destinația acestora în total general subvenții acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

Evoluția subvențiilor totale acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în perioada 2012-2018 și ponderea acestora în PIB

Sursa: calcule proprii MFP

În anul 2018, față de anul 2017, volumul subvențiilor acordate întreprinderilor publice centrale a scăzut cu 2,45%, respectiv cu suma de 151.510 mii lei.

În totalul subvențiilor acordate, în sumă de 6.036.616 mii lei, ponderea cea mai mare, în proporție de 52,70%, a fost acordată pentru activitatea de exploatare, în timp ce pentru investiții a fost acordat un procent de 47,30%. Astfel, se observă o creștere cu 2,69% a subvențiilor pentru activitatea de exploatare și o scădere cu 8,22% a subvențiilor pentru investiții în anul 2018 față de anul 2017. Ponderea subvențiilor totale în PIB s-a redus de la 1,4% din PIB în anul 2012 la 0,64% din PIB în anul 2018, trendul în perioada 2014-2018 fiind descrescător.

În cursul anului 2018, ÎPC din subordinea Ministerului Transporturilor au beneficiat de alocarea celei mai mari părți din suma totală a subvențiilor, respectiv în pondere de 85,06%, reprezentând 5.134.685 mii lei, urmat de ÎPC din subordinea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice cu o pondere de 6,11%, reprezentând 369.000 mii lei și de ÎPC din subordinea Ministerului Energiei cu o pondere de 3,95%. Toate celelalte ÎPC din subordinea altor autorități publice au beneficiat de 3,13% din suma totală a subvențiilor, reprezentând 294.577 mii lei.

Cele mai mari subvenții pentru **activitatea de exploatare** au fost acordate ÎPC din subordinea următoarelor APTC:

- ✓ Ministerul Transporturilor - subvenții pentru activitatea de exploatare în sumă totală de 2.825.747 mii lei cu destinația acoperirii cheltuielilor de utilizare a infrastructurii, întreținerii și menținerii infrastructurii publice de transport și susținerea transportului public de călători, acoperirea cheltuielilor cu întreținerea și reparațiile, cu mentenanța materialului rulant aferent transportului de călători cu metroul;
- ✓ Ministerul Energiei - subvenții pentru activitatea de exploatare în sumă totală de 238.354 mii lei care au avut ca destinație principală închiderea minelor de cărbune necompetitive, finanțarea activităților din Programul

anual 2018 privind *Dezvoltarea suportului tehnic național și cooperarea internațională pentru energia nucleară*, ajutor de stat pentru acoperirea cheltuielilor excepționale.

Cele mai mari subvenții pentru **activitatea de investiții**, au fost acordate ÎPC din subordinea următoarelor APTC:

- ✓ Ministerul Transporturilor – subvenții pentru activitatea de investiții în sumă totală de 2.308.938 mii lei, cu destinația dezvoltarea și modernizarea infrastructurii publice de transport pentru asigurarea serviciului de interes economic general;
- ✓ Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - subvenții pentru activitatea de investiții în sumă totală de 369.000 mii lei cu destinația susținerii programului de investiții de interes public și social în domeniul construcțiilor respectiv a proiectului „Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, precum și a stațiilor de tratare a apei potabile și a apei uzate în localitățile cu o populație de până la 50.000 locuitori”.

TABEL nr. 17 – Structura subvențiilor acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC grupate pe autorități publice tutelare și ordonate descrescător după subvențiile acordate de la bugetul de stat în anul 2018

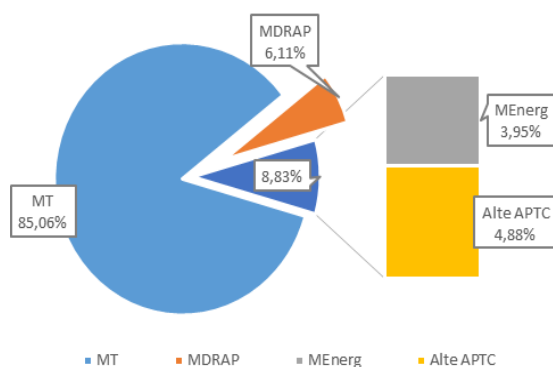
Abreviere autoritate publică tutelată	Total subvenții							Total subvenții acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în perioada 2012-2018 <i>8=1+2+3+4+5+6+7</i>
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
	1	2	3	4	5	6	7	
	<i>mii lei</i>	<i>mii lei</i>	<i>mii lei</i>	<i>mii lei</i>	<i>mii lei</i>	<i>mii lei</i>	<i>mii lei</i>	
Total	8.833.176	6.944.744	7.972.595	8.375.354	5.716.915	6.188.126	6.036.616	50.067.526
MT	8.580.425	6.442.110	7.409.789	7.574.681	4.768.123	5.260.607	5.134.685	45.170.420
MDRAP	0	180.567	204.012	429.895	596.970	528.508	369.000	2.308.952
MEnerg	26.324	140.033	132.885	131.956	88.875	236.279	238.354	994.706
MEc	38.677	38.069	98.780	88.354	104.720	68.919	105.406	542.925
SGG	3.681	786	7	1	1	647	99.346	104.469
MM	43.320	44.456	44.969	44.660	47.910	49.491	50.646	325.452
MAP	54.752	19.753	5.368	9.962	16.519	20.684	21.273	148.311
MCI	79.618	43.537	54.249	89.599	71.173	22.847	14.946	375.969
MS	0	0	0	0	0	17	2.670	2.687
ADS	126	197	57	0	0	0	143	523
MCSI	486	4.553	4.387	6.017	22.016	83	113	37.655
AAAS	0	0	0	0	0	44	34	78
Total APTC care nu au primit subvenții în anul 2018	5.522	1.566	218	202	576	0	0	8.084
Total ÎPC radiate sau privatizate în perioada 2012-2017	245	29.117	17.874	27	32	0	0	47.295

Alte autorități publice tutelare care nu au primit subvenții în perioada 2012-2017

În perioada 2012-2018 au fost alocate subvenții totale de la bugetul de stat pentru activitatea de exploatare și de investiții a ÎPC în sumă totală de 50.067.526 mii lei din care cea mai mare parte a fost alocată ÎPC din subordinea Ministerului Transporturilor în sumă totală de 45.170.420 mii lei.

Prezentare grafică:

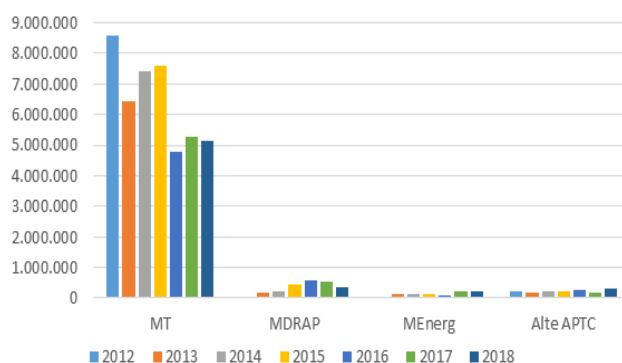
Subvenții acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC în anul 2018 pe autorități publice tutelare

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

Evoluția subvențiilor acordate de la bugetul de stat pentru ÎPC grupate pe principalele APTC beneficiare în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP

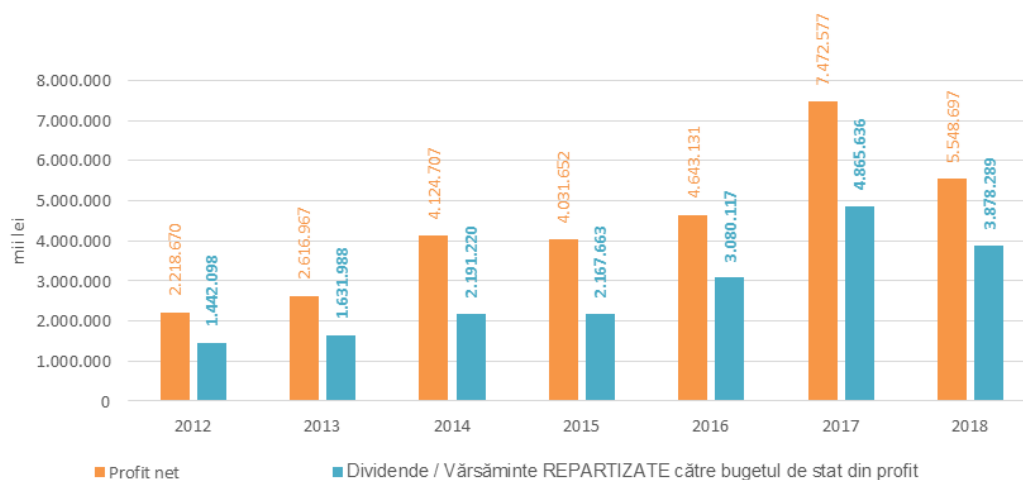
4.6 – Dividende și vărsăminte repartizate și virate de întreprinderile publice centrale

TABEL nr. 18 - Structura dividendelor/vărsămintelor repartizate și virate bugetului de stat din profitul ÎPC în perioada 2012-2018

Dividende/Vărsăminte	Anul	Profit net	Dividende / Vărsăminte	Dividende / Vărsăminte
			REPARTIZATE către	VIRATE la Bugetul de Stat în
			Bugetul de Stat din profit	exercițiul financiar următor
	0	1	2	3
		mii lei	mii lei	mii lei
Dividende	2012	2.060.809	1.302.381	1.685.421
Vărsăminte	2012	157.861	139.687	100.321
Dividende	2013	2.440.581	1.493.216	1.299.928
Vărsăminte	2013	176.386	138.772	139.426
Dividende	2014	3.872.842	2.047.348	1.441.941
Vărsăminte	2014	251.865	143.872	138.286
Dividende	2015	3.761.104	2.024.124	1.995.417
Vărsăminte	2015	270.548	143.539	143.872
Dividende	2016	4.301.811	2.758.391	2.022.310
Vărsăminte	2016	341.320	321.726	143.341
Dividende	2017	7.047.660	4.463.430	2.755.390
Vărsăminte	2017	424.917	402.206	321.700
Dividende	2018	5.200.453	3.541.566	4.269.232
Vărsăminte	2018	348.244	336.723	402.207
	2012	2.218.670	1.442.098	1.785.742
	2013	2.616.967	1.631.988	1.439.673
TOTAL dividende și	2014	4.124.707	2.191.220	1.580.227
vărsăminte	2015	4.031.652	2.167.663	2.139.289
	2016	4.643.131	3.080.117	2.165.651
	2017	7.472.577	4.865.636	3.077.090
	2018	5.548.697	3.878.289	4.671.438
Diferență 2018-2017		-1.923.879	-987.347	1.594.348

Prezentare grafică:

Nivelul dividendelor/vărsămintelor repartizate bugetului de stat din profitul net al ÎPC în perioada 2012-2018

Sursa: calcule proprii MFP

Dintre cele 96 ÎPC active care au obținut **profit net** în anul 2018, 42 de ÎPC **au repartizat** dividende/vărsăminte **cuvinte Bugetului de Stat în valoare totală de 3.878.289 mii lei**, conform tabelului nr.18.

Profitul net cumulativ obținut de cele 42 de ÎPC în anul 2018, în sumă de **5.548.697 mii lei**, a fost în scădere față de anul 2017 cu suma de 1.923.880 mii lei. **Dividendele și vărsămintele repartizate** bugetului de stat de către ÎPC active au fost în sumă de **3.878.289 mii lei** potrivit aplicării prevederilor Memorandumului aprobat în ședința de Guvern din data de 18.03.2019⁹, care deși prevedea **creșterea cotei minime** de repartizare a dividendelor/vărsămintelor la **90%** din profitul net realizat, datorită scăderii profitului net, **dividendele și vărsămintele repartizate** bugetului de stat de către ÎPC active au fost mai mici cu suma de **987.347 mii lei**, față de anul 2017.

Un număr de 54 ÎPC, deși au înregistrat profit net la finele anului 2018, nu au repartizat dividende/vărsăminte, întrucât, în majoritatea cazurilor, profitul net obținut a fost utilizat pentru acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți.

Din totalul sumelor **repartizate** la bugetul de stat, 91,78% reprezintă dividende ale societăților și companiilor, iar 8,22% reprezintă vărsăminte ale regiilor autonome, ponderi similare celor din anul 2017.

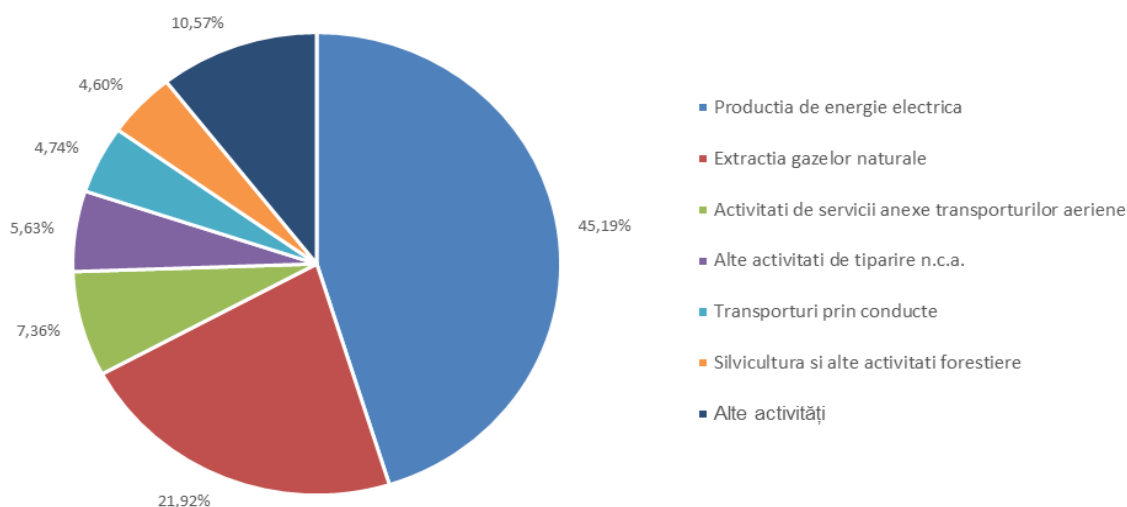
TABEL nr. 19 – Structura dividendelor/vărsămintelor repartizate bugetului de stat din profitul realizat în anul 2018 de ÎPC în funcție de sectoarele de activitate din economia națională în care ÎPC își desfășoară activitatea

Nr. crt.	Diviziune CAEN	Total dividende/vărsăminte repartizate bugetului de stat din profitul anului 2018
		mii lei
1	Productia de energie electrica	1.752.542
2	Extractia gazelor naturale	849.943
3	Activitati de servicii anexe transporturilor aeriene	285.368
4	Alte activitati de tiparire n.c.a.	218.414
5	Transporturi prin conducte	183.997
6	Silvicultura si alte activitati forestiere	178.237
7	Alte activități	409.789
TOTAL		3.878.289

⁹ Memorandumul cu tema *Mandatarea reprezentanților statului în Adunarea generală a acționarilor/Consiliul de administrație, după caz, la societățile naționale, companiile naționale și societățile cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, în vederea luării măsurilor ce se impun pentru repartizarea unei cote de minim 90% din profitul net realizat al anului 2018 sub formă de dividende/vărsăminte la bugetul de stat*

Prezentare grafică:

Structura dividendelor/vărsămintelor repartizate bugetului de stat din profitul realizat în anul 2018 de ÎPC în funcție de sectoarele de activitate din economia națională în care ÎPC își desfășoară activitatea

Sursa: calcule proprii MFP

Dividendele/vărsămintele repartizate de ÎPC care activează în două sectoare de activitate respectiv „producția de energie electrică” și „extracția gazelor naturale” reprezintă 67,10% din totalul dividendelor/vărsămintelor repartizate de cele 42 ÎPC.

TABEL nr. 20 – Primele zece ÎPC care au repartizat dividende sau vărsăminte din profit către bugetul de stat în anul 2018 comparativ cu anul 2017

Nr. crt.	Denumire întreprindere publică	Primii 10 anul 2018		Nr. crt.	Denumire întreprindere publică	Primii 10 anul 2017	
		Profit net	Dividende/vărsăminte repartizate din profit către BS			Profit net	Dividende/vărsăminte repartizate din profit către BS
1	SOCIETATEA DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE IN HIDROCENTRALE " HIDROELECTRICA" S.A.	1.939.278	1.439.953	1	SOCIETATEA NATIONALA DE GAZE NATURALE " ROMGAZ " SA	1.854.748	1.346.417
2	SOCIETATEA NATIONALA DE GAZE NATURALE " ROMGAZ " SA	1.360.547	849.943	2	SOCIETATEA DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE IN HIDROCENTRALE " HIDROELECTRICA" S.A.	1.359.688	908.165
3	SOCIETATEA NATIONALA "NUCLEARELECTRICA" SA	410.611	312.589	3	SOCIETATEA DE ADMINISTRARE A PARTICIPAȚIILOR ÎN ENERGIE S.A.	1.809.420	865.039
4	COMPANIA NATIONALA "AEROPORTURI BUCURESTI" SA	371.822	272.059	4	SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ SA	582.061	312.616
5	COMPANIA NATIONALA "IMPRIMERIA NATIONALA" SA	227.760	206.737	5	REGIA NATIONALA A PADURILOR ROMSILVA RA	248.846	247.802
6	REGIA NATIONALA A PADURILOR ROMSILVA RA	178.237	178.237	6	COMPANIA NATIONALA "AEROPORTURI BUCURESTI" SA	337.554	244.772
7	SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ SA	495.675	149.212	7	SOCIETATEA NATIONALA "NUCLEARELECTRICA" SA	303.876	223.863
8	REGISTRUL AUTO ROMAN RA	105.221	103.250	8	COMPANIA NATIONALA "IMPRIMERIA NATIONALA" SA	179.739	163.115
9	COMPANIA NATIONALA "LOTERIA ROMANA" SA	94.934	91.429	9	Compania Nationala de Autostrazi si Drumuri Nationale din Romania SA	176.210	158.589
10	FONDUL NATIONAL DE GARANTARE A CREDITELOR PENTRU INTREPRINDERILE MICI SI MIJLOCII SA - IFN	46.121	40.666	10	REGISTRUL AUTO ROMAN RA	122.802	112.333
Total primele zece întreprinderi publice după dividende/vărsăminte repartizate la bugetul de stat		5.230.206	3.644.074	Total primele zece întreprinderi publice după dividende/vărsăminte repartizate la bugetul de btat		6.974.945	4.582.712

Comparând clasamentul primelor zece ÎPC care au repartizat dividende/vărsăminte la bugetul de stat în anul 2018 cu cel din anul 2017 se observă că sunt aproximativ aceleași societăți. Societatea de Producere a Energiei Electrice in Hidrocentrale "HIDROELECTRICA" S.A. este societatea care a repartizat dividende/vărsăminte din profitul net cea mai mare sumă către stat, în anul 2018, cu o pondere de 37,13% din totalul general al dividendelor/vărsămintelor repartizate către bugetul de stat de toate ÎPC care au repartizat dividende/vărsăminte.

Societatea Națională de Gaze Naturale ROMGAZ S.A. a înregistrat în 2018 o scădere de 36,87% față de anul anterior, cu toate acestea suma repartizată reprezintă o pondere importantă, 21,92% din totalul general de dividende/vărsăminte repartizate către Bugetul de Stat de toate ÎPC care au repartizat dividende/vărsăminte în același an.

Cele mai mari scăderi a valorii dividendelor repartizate au înregistrat: SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ SA, cu 52,27% mai puțin decât în anul 2017 și REGIA NAȚIONALĂ A PĂDURILOR ROMSILVA RA cu 28,07% față de anul 2017.

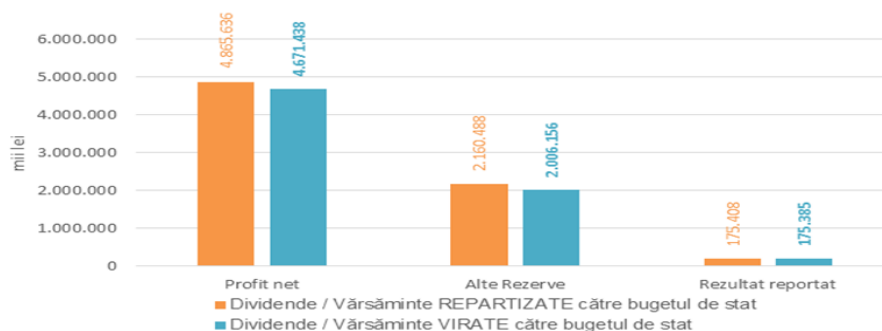
În topul primelor zece ÎPC au avut loc modificări în componență, respectiv ieșirea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România SA și a SOCIETĂȚII DE ADMINISTRARE A PARTICIPAȚIILOR ÎN ENERGIE S.A. din clasament și intrarea, pe ultimele două locuri, a Companiei Naționale LOTERIA ROMÂNĂ SA. și a FONDULUI NAȚIONAL DE GARANTARE A CREDITELOR PENTRU ÎNTREPRINDERILE MICI ȘI MIJLOCII SA – IFN.

Dividendele/vărsămintele **repartizate** și **virate** la bugetul de stat de către ÎPC în anul 2018 sunt alcătuite din dividende din **profitul net**, din **alte rezerve** și din **rezultat reportat**.

Valoarea dividendelor/vărsămintelor **virate** la bugetul de stat de către ÎPC în anul 2018 este de **6.852.979 mii lei** și care se compune din dividende virate din **profitul net** aferent anului 2017 în sumă de **4.671.438 mi lei**, precum și din dividende virate din **Alte rezerve** în sumă de **2.006.156 mi lei** și din dividende virate **rezultat reportat** în sumă de **175.385 mi lei**, conform prevederilor OUG 29/2017.

Prezentare grafică:

Nivelul total al dividendelor/vărsămintelor repartizate și virate la bugetul de stat de către ÎPC în anul 2018

Sursa: calcule proprii MFP

4.7 – Primele zece întreprinderi publice centrale active care au înregistrat pierdere brută în anul 2018

TABEL nr. 21 – Primele zece întreprinderi publice centrale active care au înregistrat cea mai mare pierdere brută în anul 2018 ordonate descrescător după pierderea brută înregistrată

Nr Crt	Abreviere APTC	Denumire ÎPS	Anul	Plăți	Pierdere	Venituri	Cheltuieli totale	Pierdere
				restante	brută din	totale		brută
				înregistrate	exploatare			
			1	2	4	5	6	
				mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
1	MEnerg	SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC HUNEDOARA S.A.	2018	1,423,217	1,228,380	410,176	1,655,647	1,245,471
2	MEnerg	SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA S.A.	2018	2,908	1,057,298	2,990,726	4,159,760	1,169,035
3	MT	METROREX SA	2018	165,062	508,523	855,294	1,363,773	508,479
4	MT	COMPANIA NATIONALA DE TRANSPORTURI AERIENE ROMANE TAROM SA	2018	0	195,405	1,382,704	1,561,329	178,624
5	MT	SOCIETATEA NATIONALA DE TRANSPORT FEROVIAI DE MARFA "CFR - MARFA" SA	2018	884,295	160,935	763,739	921,791	158,052
6	MT	SOCIETATEA NATIONALA DE TRANSPORT FEROVIAI DE CALATORI - CFR - CALATORI SA	2018	101,955	83,445	2,168,678	2,262,664	93,986
7	SGG	ADMINISTRATIA PATRIMONIULUI PROTOCOLULUI DE STAT RA	2018	0	39,679	316,291	355,379	39,088
8	MEc	ROMAERO SA	2018	334,949	26,137	121,244	156,553	35,309
9	MEnerg	ELECTROCENTRALE CONSTANȚA S.A.	2018	264,508	25,595	142,669	168,263	25,594
10	MEc	COMPANIA NATIONALA ROMARM S.A. FILIALA SOCIETATEA METROM S.A.	2018	78,309	9,159	8,676	17,904	9,227
Total general primele zece ÎPC care înregistrează pierdere brută			2018	3,255,203	3,334,555	9,160,197	12,623,062	3,462,864

Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. figurează pe primul loc în topul primelor zece ÎPC care au înregistrat pierdere brută în anul 2018 și a păstrat aceeași poziție precum și în anii 2015 - 2017.

Dintre **cauzele** care au determinat acumularea celor mai mari pierderi în anul 2018, prezentate în rapoartele anuale de activitate ale ÎPC întocmite și publicate de APTC, amintim:

- ✓ **la Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A.** – penalități aplicate de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru nerestituirea în termen a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră aferente anului 2018; actualizarea la valoarea de piață a provizioanelor aferente certificatelor de CO₂ neachiziționate în termen pentru activitatea desfășurată în perioada 2015-2017;
- ✓ **la Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A.** – creșterea prețului certificatelor de CO₂ de la 7 Euro/certificat, cât a fost bugerat inițial, la 21 Euro/certificat;
- ✓ **la Societatea METROREX SA** – constituirea de provizioane pentru litigii;
- ✓ **la Compania Națională de Transporturi Aeriene Române Tarom S.A.** – din cauza concurenței puternice societatea nu a fost în măsură să atragă venituri suficiente din operarea curselor și din activitățile auxiliare;
- ✓ **la Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă „C.F.R. Marfă” S.A.** - nerealizarea veniturilor prognozate prin BVC aprobat pentru anul 2018; scăderea drastică a vitezei comerciale înregistrată în transportul feroviar al mărfurilor din România, din cauza condițiilor de pe infrastructura feroviară; mediul concurențial extrem de puternic;
- ✓ **la Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” S.A.** – nealocarea subvenției la nivelul necesarului; plata cu prioritate a obligațiilor la bugetul de stat;
- ✓ **la Regia Autonomă Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat R.A.** – datorită cheltuielilor bază de reprezentare și protocol nedecontate; creșterii cheltuielilor prin constituirea de provizioane pentru clienții incerti și pentru clienți facturați în valută;
- ✓ **la Societatea Romaero S.A.** – creșterea costurilor pentru accesorii rezultate în urma datoriilor bugetare istorice acumulate în ultimii 10 ani; nivelul tehnic și tehnologic actual care generează costuri necompetitive; insolvența sau falimentul unor clienți; nefinalizarea acțiunii pentru darea în plată a unor active excedentare;
- ✓ **la Societatea Electrocentrale Constanța S.A.** – pierdere pe rețeaua de termoficare; diferența dintre prețul de cost și prețul de vânzare reglementat prin decizii A.N.R.E;
- ✓ **la Societatea Metrom S.A . filiala Companiei Naționale Romarm S.A.-** gradul foarte mic de încărcare al capacității de producție; scăderea volumului de comenzi de produse militare; depășirea costurilor de producție programate și înregistrarea de pierderi din activitatea de producție;

Capitolul 5 – Recomandări propuse pentru îmbunătățirea activității întreprinderilor publice centrale

În contextul actual, pentru îmbunătățirea performanțelor și transparenței în desfășurarea activității întreprinderilor publice centrale, propunem următoarele soluții:

- ✓ Luarea de măsuri concrete de către autoritățile publice tutelare pentru reducerea/eliminarea pierderilor înregistrate de întreprinderile publice aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților;
- ✓ Adoptarea unor măsuri concrete pentru reducerea plăților restante în vederea evitării blocajelor financiare din economie;
- ✓ Continuarea și intensificarea activităților de recrutare a administratorilor și directorilor conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011;
- ✓ Accelerarea/finalizarea procedurilor de insolvență în cazul întreprinderilor publice, aflate sub incidența Legii 85/2014¹⁰;
- ✓ Continuarea procesului de diminuare a participațiilor deținute de stat la nivelul întreprinderilor prin privatizări, restructurări și vânzări de active;
- ✓ Înființarea structurilor specializate în implementarea guvernanței corporative la nivelul tuturor autorităților publice tutelare conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011;
- ✓ Restructurarea societăților/comaniilor naționale prin aprobarea unor proiecte de fuziune prin absorbție a subsidiarelor, condiționate de oportunitate și eficiență din punct de vedere tehnic și economic și în conformitate cu prevederile legale;
- ✓ Recrutarea de consultanți specializați în restructurare pentru întreprinderile care sunt viabile, dar sub-performante;
- ✓ Întărirea disciplinei financiare a întreprinderilor publice prin implementarea recomandărilor formulate de către auditorii independenți în cadrul rapoartelor anuale de audit.

¹⁰ Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

PARTEA II – RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ÎNTRINDERILOR PUBLICE LOCALE ÎN ANUL 2018

INTRODUCERE

Întreprinderile publice locale reprezintă un instrument necesar creării de valoare pentru comunitățile locale prin contribuția pe care o au în promovarea dezvoltării economice. Cele mai multe dintre ÎPL își desfășoară activitatea în cadrul unor piețe competitive, de aceea este deosebit de important să fie capabile să facă față exigențelor pieței.

La cele **1.402** de întreprinderi publice locale din România, autoritățile publice tutelare locale dețin participării într-o pondere **de 0,48 %** în PIB și angajează aproximativ **3,45%** din forța de muncă din țară, contribuind astfel la dezvoltarea economică națională. Cele mai multe dintre ÎPL își desfășoară activitatea cu preponderență în sectoare precum captarea, tratarea și distribuția apei, salubritate, transporturi și construcții.

Governarea ÎPL reprezintă o sarcină care impune o mare responsabilitate față de comunitățile locale iar autoritățile publice tutelare locale își asumă această responsabilitate prin implicarea în mod activ și profesionist în administrarea întreprinderilor publice la care dețin calitatea de autoritate publică tutelară. Întreprinderile publice au menirea să își desfășoare activitatea în mod eficient și profitabil pe termen lung astfel încât serviciile, utilitățile și beneficiile publice oferite de către acestea comunităților în mijlocul cărora activează să fie menținute la un nivel optim.

Autoritățile publice tutelare locale sunt obligate astfel ca prin implicarea în administrarea ÎPL și prin urmărirea atingerii obiectivelor de politică publică să genereze valoare pentru comunitate.

Majoritatea ÎPL sunt angajate în asigurarea infrastructurii și serviciilor conexe necesare pentru comunitățile locale (de exemplu, distribuția energiei electrice, a apei, termoficare, transporturi, etc).

Pe lângă faptul de a fi furnizorii semnificativi în domeniul infrastructurii, sectorul întreprinderilor publice este și un sector important în sine, deoarece **asigură peste 105.196 locuri de muncă**.

Una dintre cele mai mari provocări ale autorităților publice tutelare locale în calitate de acționar este de a asigura sustenabilitatea ÎPL în cadrul pieței în care activează astfel încât acestea să ofere servicii de calitate.

Din punct de vedere **al formei de organizare și a ponderii participațiilor deținute de autoritățile publice tutelare locale la cele 1402 ÎPL:**

- ✓ **947 sunt societăți cu răspundere limitată**, din care un număr de **806** sunt deținute în mod **integral** și un număr de **141** în mod **majoritar** de către autoritățile publice tutelare locale;
- ✓ **359 sunt societăți pe acțiuni** din care un număr de **271** sunt deținute în mod **integral** și un număr de **88** în mod **majoritar** de către autoritățile publice tutelare locale;
- ✓ **96 sunt regii autonome** deținute în mod **integral** de autoritățile publice tutelare locale.

Cifre cheie realizate de întreprinderile publice locale în anul 2018*

TABEL nr. 22 – Principalii Indicatori economico-financiarî înregistrați de ÎPL la 31.12.2018

Indicatori economico-financiarî	U.M.	Total general ÎPL	Total general ÎPL	Total general	Pondere a indicatorului deținut de ÎPL în total general realizat de toate întreprinderile din România
		Active	Inactive	3=1+2	
		1	2	3=1+2	4
Număr întreprinderi publice	nr ÎPL	1.250	152	1.402	N/A
Cifra de afaceri netă	mii lei	9.452.521	1.845.595	11.298.116	0,87%
Rezultat din exploatare (EBIT)	mii lei	276.994	85.485	362.479	0,41%
Amortizare	mii lei	543.740	62.267	606.007	1,15%
EBITDA	mii lei	820.734	147.751	968.486	0,69%
Venituri totale	mii lei	10.400.083	2.237.394	12.637.478	0,90%
Cheltuieli totale	mii lei	10.156.991	2.149.074	12.306.065	0,93%
Profit brut	mii lei	518.777	291.634	810.411	0,67%
Pierdere brută	mii lei	275.685	203.314	478.999	1,49%
Rezultat Brut (EBT)	mii lei	243.093	88.320	331.412	0,37%
Profit net	mii lei	428.881	283.315	712.196	0,66%
Pierdere netă	mii lei	276.254	203.330	479.585	1,47%
Rezultat Net	mii lei	152.626	79.985	232.611	0,31%
Capitaluri proprii	mii lei	7.121.739	-5.943.641	1.178.098	0,17%
Total active circulante	mii lei	8.420.722	1.132.502	9.553.224	1,11%
Total active imobilizate	mii lei	16.300.638	2.331.966	18.632.604	2,47%
Cheltuieli în avans	mii lei	83.719	19.966	103.685	0,91%
Total active	mii lei	24.805.080	3.484.433	28.289.512	1,22%
Datorii totale	mii lei	5.651.447	7.975.005	13.626.453	1,56%
Datorii mai mari de 1 an	mii lei	2.411.159	1.525.093	3.936.251	1,44%
Datorii mai mici de 1 an	mii lei	3.240.289	6.449.913	9.690.201	1,61%
Plăți restante	mii lei	2.852.939	5.486.230	8.339.169	9,00%
Nr efectiv de personal	nr pers	98.245	6.951	105.196	2,46%

* În prezentul raport ÎPL inactive nu vor fi evidențiate întrucât acestea se află în proceduri prevăzute prin Legea nr. 85/2014 și nu pot fi monitorizate de MFP în temeiul O.U.G. nr. 109/2011 sau O.G. nr. 26/2013 acestea având numiți administratori speciali sau lichidatori judicari care se ocupă de administrarea acestora pe perioada insolvenței.

Capitolul 1 – Evoluția numărului de întreprinderi publice locale deținute de autoritățile publice locale pe parcursul anului 2018

În prezentul raport ÎPL inactive nu vor fi evidențiate întrucât acestea se află în proceduri prevăzute prin Legea nr. 85/2014 și nu pot fi monitorizate de MFP în temeiul O.U.G. nr. 109/2011 sau O.G. nr. 26/2013 acestea având numiți administratori speciali sau lichidatori judiciari care se ocupă de administrarea acestora pe perioada insolvenței.

TABEL nr. 23 – Evoluția numărului de ÎPL monitorizate în perioada 2013-2018 grupate pe forme de organizare conform Legii nr. 31/1990 și a Legii nr. 15/1990

Anul	SOCIETĂȚI			REGII AUTONOME	Total General
	Societăți pe acțiuni	Societăți cu răspundere limitată			
	1	2	3	4=1+2+3	
	nr. ÎP	nr. ÎP	nr. ÎP	nr. ÎP	
2013	275	652	90	1.017	
2014	270	688	88	1.046	
2015	259	715	89	1.063	
2016	266	827	93	1.186	
2017	291	840	89	1.220	
2018	281	879	90	1.250	

Ca urmare a acțiunii permanente de identificare a entităților care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 1 al Ordonanței Guvernului nr. 26/2013¹², față de numărul de 1.220 ÎPL monitorizate în anul 2017, în anul 2018 în activitatea de monitorizare a fost adăugat un număr de **81 ÎPL nou identificate** sau înființate. Din activitatea de monitorizare au fost **eliminate** un număr de **90 ÎPL care au intrat în proceduri prevăzute de Legea nr. 85/2014** și **30 ÎPL la care APTL nu mai dețin participații majoritare ori au fost radiate** de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, astfel încât la finalul anului 2018 numărul întreprinderilor publice la care autoritățile publice tutelare locale dețin controlul să fie de **1.250 întreprinderi publice**.

Pe parcursul anului 2018 au fost incluse în activitatea de monitorizare **un număr suplimentar de 81 întreprinderi publice** acestea îndeplinind condițiile pentru a fi încadrate în activitatea de monitorizare conform O.G nr. 26/2013, din care 4 societăți pe acțiuni, 3 regii autonome și 74 societăți cu răspundere limitată.

¹² Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară

TABEL nr. 24 – Situația distribuției numărului ÎPL pe regiuni de dezvoltare în perioada 2013-2018

Regiune de dezvoltare	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	nr. ÎP	nr. ÎP	nr. ÎP	nr. ÎP	nr. ÎP	nr. ÎP
	1	2	3	4	5	6
BUCURESTI-ILFOV	38	50	51	50	80	84
CENTRU	169	172	173	174	177	177
NORD-EST	103	99	94	120	117	107
NORD-VEST	134	140	153	169	165	174
SUD	161	169	170	186	188	203
SUD-EST	143	141	143	169	169	159
SUD-VEST	141	139	144	160	172	190
VEST	128	136	135	158	152	156
TOTAL GENERAL	1.017	1.046	1.063	1.186	1.220	1.250

TABEL nr. 25 – Situația unor indicatori economico-financiari realizați de ÎPL în anul 2018, pe regiuni de dezvoltare

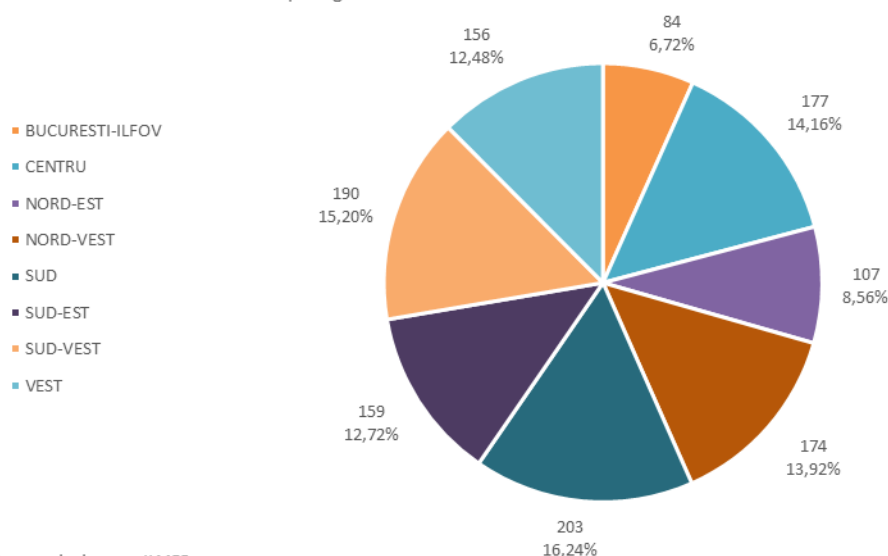
Regiune de dezvoltare	Nr. ÎPL 2018	Cifra de afaceri netă	Nr. Efectiv de personal	Rezultat brut
		mii lei	nr. Pers	mii lei
	1	2	3	4
BUCURESTI-ILFOV	84	1.702.158	18.990	-42.691
CENTRU	177	1.052.345	9.606	101.672
NORD-EST	107	1.104.529	11.877	48.266
NORD-VEST	174	1.621.014	13.327	99.430
SUD	203	876.914	11.284	25.807
SUD-EST	159	1.425.106	13.758	16.532
SUD-VEST	190	621.023	8.650	34.933
VEST	156	1.049.431	10.753	-40.856
TOTAL GENERAL	1.250	9.452.521	98.245	243.093

Cele mai profitabile ÎPL se regăsesc în regiunea Centru înregistrând un rezultat brut în sumă totală de 101.672 mii lei, iar cele mai puțin profitabile ÎPL active sunt cele din regiunea București-Ilfov înregistrând un rezultat brut negativ în sumă totală de -42.691 mii lei și cel mai mare număr de personal angajat dintre toate regiunile.

În anul 2018, deși regiunea cu cea mai mare cifră de afaceri netă o înregistrează ÎPL din regiunea București-Ilfov cu cifră de afaceri în sumă totală de 1.702.158 mii lei, aceasta înregistrează și cel mai mare rezultat brut negativ în sumă de -42.691 mii lei. Un echilibru se păstrează în regiunea NORD-VEST între cifră de afaceri de 1.621.014 mii lei și rezultatul brut de 99.430 mii lei.

Prezentare grafică:

Ponderea numărului de ÎPL active pe regiuni de dezvoltare în anul 2018

TABEL nr. 26 – ÎPL după forma de organizare în perioada 2013-2018:

Formă de organizare ÎPL	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	nr. ÎPL	nr. ÎPL	nr. ÎPL	nr. ÎPL	nr. ÎPL	nr. ÎPL
	1	2	3	4	5	6
RA	90	88	89	93	89	90
SA	275	270	259	266	291	281
SRL	652	688	715	827	840	879
Total general	1.017	1.046	1.063	1.186	1.220	1.250

Capitolul 2 – Evoluția participațiilor deținute de autoritățile publice tutelare locale la întreprinderile publice locale

Unitățile administrativ – teritoriale dețin participații în proporție majoritară, fapt care le asigură controlul, la un număr de 1.250 ÎPL active după cum urmează:

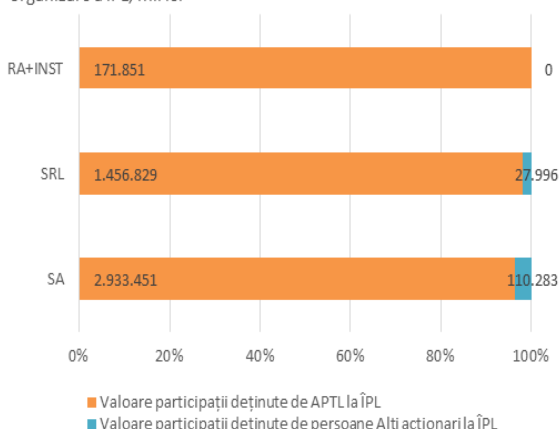
- ✓ 281 ÎPL organizate ca societăți pe acțiuni și sunt deținute de unitățile administrativ-teritoriale prin APTL în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 879 ÎPL organizate ca societăți cu răspundere limitată și sunt deținute de unitățile administrativ-teritoriale prin APTL în proporție majoritară sau integrală;
- ✓ 90 ÎPL organizate ca regii autonome și sunt deținute de unitățile administrativ-teritoriale prin APTL în proporție integrală;

TABEL nr. 27 – Evoluția participațiilor deținute de unitățile administrativ-teritoriale la ÎPL active în perioada 2013-2018

Mod organizare societăți	Anul	Nr ÎPL	Valoare capital social sau patrimoniu deținut de APTL	Valoare capital social deținut de ALȚI ACȚIONARI	Nr total acțiuni sau părți sociale deținute de APTL	Nr total acțiuni sau părți sociale ALȚI ACȚIONARI	Valoare nominală medie estimată pe acțiune/parte socială-STAT
			mii lei	mii lei	nr.	mii lei	lei/acțiune sau parte socială
Societăți pe acțiuni la care APTL deține capital social	2013	275	1.387.885	12.445	236.144.449	4.328.216	5,88
	2014	270	1.446.608	11.590	234.100.396	4.385.293	6,18
	2015	259	1.446.391	6.097	227.631.771	4.366.784	6,35
	2016	266	1.421.604	12.100	239.206.264	3.699.219	5,94
	2017	291	1.886.084	10.257	316.876.365	3.640.540	5,95
	2018	281	2.933.451	110.283	401.222.524	13.399.076	7,31
Societăți cu răspundere limitată la care APTL deține părți sociale	2013	652	586.474	29.038	38.990.794	3.247.902	15,04
	2014	688	513.537	28.125	28.825.773	2.882.140	17,82
	2015	715	523.168	28.147	36.438.015	2.884.267	14,36
	2016	827	614.006	28.151	38.076.737	2.806.413	16,13
	2017	840	760.479	28.138	39.288.291	2.806.278	19,36
	2018	879	1.456.829	27.996	67.629.705	2.783.985	21,54
Regii autonome la care APTL deține patrimoniu	2013	90	1.109.435	0	0	0	N/A
	2014	88	759.609	0	0	0	N/A
	2015	89	675.945	0	0	0	N/A
	2016	93	657.847	0	0	0	N/A
	2017	89	652.934	0	0	0	N/A
	2018	90	171.851	0	0	0	N/A
TOTAL GENERAL PE ANI	2013	1.017	3.083.794	41.483	275.135.243	7.576.118	11,21
	2014	1.046	2.719.754	39.716	262.926.169	7.267.433	10,34
	2015	1.063	2.645.505	34.243	264.069.786	7.251.051	10,02
	2016	1.186	2.693.458	40.251	277.283.001	6.505.632	9,71
	2017	1.220	3.299.496	38.395	356.164.656	6.446.818	9,26
	2018	1.250	4.562.131	138.279	468.852.229	16.183.061	9,73

Prezentare grafică:

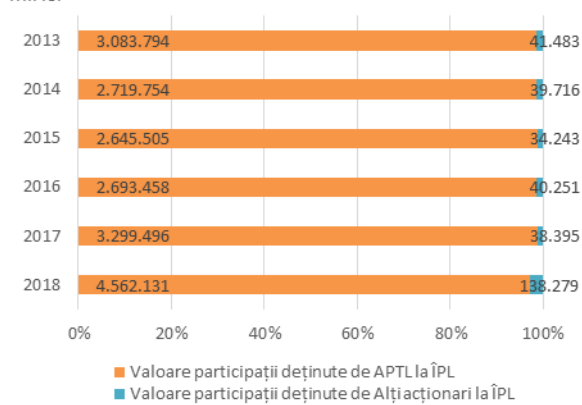
Structura participațiilor ÎPL active în anul 2018 după forma de organizare a ÎPL, mii lei

Sursa: Calcule proprii MFP pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Prezentare grafică:

Valoare participații deținute de APTL comparativ cu participațiile deținute de persoane juridice și fizice la ÎPL active, mii lei

Sursa: Calcule proprii MFP pe baza datelor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Din datele înscrise în tabelul prezentat mai sus la sfârșitul anului 2018, raportat la finalul anului 2017, valoarea participațiilor deținute de APTL la ÎPL active este în sumă de **4.562.131mii lei**, în creștere cu suma de **1.262.635 mii lei (38,27%)** față de anul 2017, iar valoarea medie estimată pe acțiune/parte socială înregistrează la finalul

anului 2018 valoarea de 9,73 lei pe acțiune/parte socială. Valoarea totală a capitalului social/patrimoniului deținut de APTL la ÎPL active înregistrează în anul 2018 o pondere de **0,35% din PIB**.

Creșterea volumului participațiilor deținute de APTL la ÎPL active în anul 2018 se datorează, în principal, următoarelor acțiuni:

1. Creșterea participațiilor deținute de APTL la ÎPL active prin majorarea capitalului social la un număr de **211 ÎPL** cu suma totală de 1.468.006 mii lei și urmare înființării/identificării unui număr de **81 ÎPL** care au fost introduse în acțiunea de monitorizare în anul 2018 cu suma de 166.470 mii lei.

2. Diminuări ale participațiilor deținute de APTL la ÎPL, prin **radierea** de la Registrul comerțului sau **privatizarea** a **30 ÎPL** active existente în activitatea de monitorizare în anul 2017 la care APTL dețineau participații în sumă totală de 13.431 mii lei, prin intrarea a **90 ÎPL în proceduri prevăzute de Legea nr. 85/2014** la care APTL dețineau participații în sumă totală de 184.940 mii lei și **prin diminuarea participațiilor** deținute de APTL la **14 ÎPL** cu suma totală de 356.199 mii lei (cele mai mari diminuări înregistrându-se de către REGIA AUTONOMA DE TRANSPORT BUCUREȘTI RA cu suma de 321.280 mii lei, REGIA AUTONOMA A DOMENIULUI PUBLIC CLUJ NAPOCA RA cu suma de 31.255 mii lei și TROLEIBUZUL SA cu suma de 2.000 mii lei).

Capitolul 3 – Aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și a principiilor de guvernanță corporativă la întreprinderile publice locale

Conform prevederilor din Legea nr.111/2016 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, APTL aveau obligația **înființării structurilor de guvernanță corporativă proprii** care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de legislația privind guvernanta corporativă. Printre atribuțiile specifice acestor structuri se regăsesc: monitorizarea și evaluarea indicatorilor de performanță financiari și nefinanciari anexați la contractul de mandat, monitorizarea, evaluarea și raportarea către MFP a aplicării prevederilor privind guvernanta corporativă de către ÎPL cât și a îndeplinirii atribuțiilor proprii în aplicarea prevederilor guvernantei corporative.

În vederea îndeplinirii acestor obligații, la nivelul fiecărei APTL, se impune înființarea, prin regulament intern sau prin alte tipuri de reglementări interne, a unui **sistem intern de colectare, monitorizare, analiză și raportare** conform legislației aflate în vigoare, cât și înființarea **structurilor de guvernanță corporativă proprii** care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de legislația privind guvernanta corporativă.

Pe parcursul anului 2018, din totalul de 493 entități care exercită calitatea de autoritate publică tutelară și și-au îndeplinit obligațiile de raportare, un număr de **210 APTL au declarat înființarea unei structuri proprii** de guvernanta care să asigure exercitarea atribuțiilor și competențelor prevăzute de O.U.G. nr.109/2011.

3.1 – Stadiul transmiterii informațiilor de către autoritățile publice tutelare locale conform prevederilor O.M.F.P. nr. 1952/2018

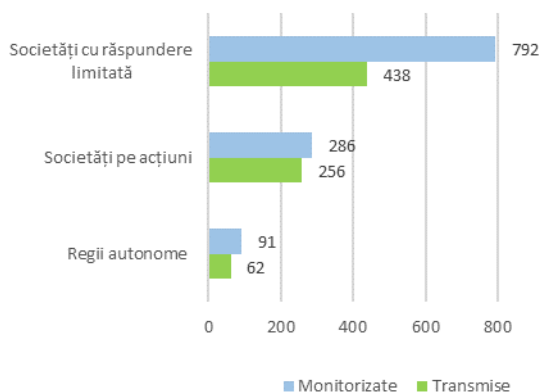
Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTL, privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, se desprind următoarele concluzii:

În conformitate cu prevederile O.M.F.P. nr. 1952/2018 **un număr de 815 APTL aveau obligația** de a transmite date și informații privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanta corporativă, **pentru un număr de 1.169 ÎPL**. Această **obligație a fost îndeplinită de 493 APTL** pentru un număr de **756 ÎPL**, aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul acestora.

Astfel, se constată **un grad de conformare de 60,40%** în ceea ce privește transmiterea datelor și informațiilor de către APTL privind modul de aplicare a prevederilor privind guvernanța corporativă, procent **în creștere cu 19%** față de raportarea datelor pentru anul 2017.

Prezentare grafică:

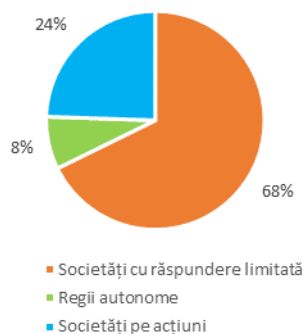
Stadiul îndeplinirii obligațiilor de raportare ale APTL, structurat pe forme de organizare ale ÎPL

Sursa: calcule proprii MFP pe baza raportărilor APTL

Prezentare grafică:

Structura celor 1.169 ÎPL obligate la aplicarea prevederilor O.U.G. nr.109/2011, după forma de organizare a acestora

Sursa: calcule proprii MFP pe baza raportărilor APTL

Astfel, concluzionăm că APTL au transmis informații pentru un procent de:

- 55% din totalul ÎPL organizate sub formă de societăți cu răspundere limitată;
- 90% din totalul ÎPL organizate sub formă de societăți pe acțiuni;
- 68% din totalul ÎPL organizate sub formă de regii autonome.

3.2 - Stadiul procesului de selecție a administratorilor și a directorilor sau directoratului la întreprinderile publice locale

TABEL nr. 28 – Stadiul procesului de selecție a consiliului de administrație/supraveghere la ÎPL conform O.U.G. nr 109/2011 în perioada 01.01.2018 - 31.12.2018, conform informațiilor transmise de către APTL

Anul	1. ÎPL obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011						
	din care:		din care:			b) TOTAL ÎPL pentru care procedura este nedeclanșată	c) Total ÎPL pentru care APTL nu a transmis informații
a) TOTAL ÎPL în diferite stadii ale procesului de selecție, respectiv declanșat și definitivat	nr ÎPL	nr ÎPL	procedură definitivată	procedură reluată	procedură declanșată pentru prima dată		
	1=2+6+7	2=3+4+5	3	4	5	6	7
2017	1.213	393	327	9	57	108	712
2018	1.169	541	496	7	38	215	413
Diferență 2018-2017	-44	148	169	-2	-19	107	-299

*) Calcule proprii MFP bazate atât pe datele raportate prin S1100 cât și pe raportări anterioare ale APTL prin adrese semnate de conducătorul APTL.

Din perspectiva aplicării cadrului normativ privind selecția administratorilor¹³, pe parcursul anului 2018, pentru totalul de **1.169 ÎPL obligate** la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă, stadiul se prezintă astfel:

- ✓ Din cele 496 ÎPL care au selectat până la 31.12.2018 administratorii/membrii CA/CS, un număr de:

¹³ Prin denumirea de administratori/directori ne referim inclusiv la membrii Consiliului de administrație / Consiliului de supraveghere / directori / directorat;

- a) **427 ÎPL au finalizat** până la 31.12.2018 procesul de selecție a membrilor CA/CS și a directorilor/directoratului, dintre care un număr de 227 ÎPL sunt organizate sub forma de SRL;
- b) **21 ÎPL au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și **au declanșat** procesul de selecție a directorilor/membrilor directoratului;
- c) **48 ÎPL au finalizat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS **dar nu au declanșat** procesul de selecție a directorilor/membrilor directoratului;
- ✓ **45 ÎPL se află în diferite stadii de aplicare** a procesului de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS, din care:
- a) 7 ÎPL **au reluat** procesul de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS, ca urmare a expirării contractelor de mandat, a revocării din funcție de către organele statutare și a demisiei membrilor din CA/CS;
- b) **38 ÎPL au declanșat pentru prima dată** procesul de selecție a administratorilor/ membrilor CA/CS;
- ✓ **215 ÎPL nu au declanșat** procedura de selecție;
- ✓ **413 ÎPL pentru care APTL** nu și-au îndeplinit obligațiile de raportare.

Deși numărul întreprinderilor publice obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011 a scăzut în anul 2018 față de anul precedent (diminuare datorată modificării stării de funcționare a întreprinderilor publice monitorizate, respectiv intrarea în stare de insolvență), se constată o creștere cu un procent de 38% a numărului întreprinderilor publice aflate în diferite stadii de aplicare a procesului de selecție conform prevederilor O.U.G. nr.109/2011.

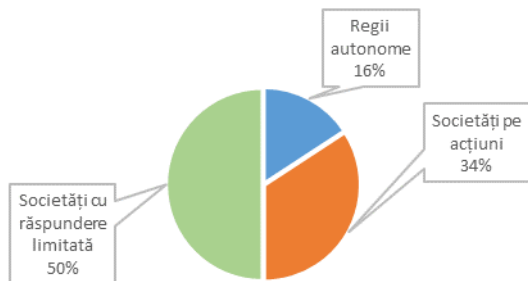
Conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011¹⁴, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, **întreprinderilor publice organizate ca societăți cu răspundere limitată**, le sunt incidente dispozițiile O.U.G. nr. 109/2011, **cu excepția prevederilor referitoare la numărul administratorilor, procedura de selecție a acestora, precum și constituirea unor comitete ale administratorilor**. În cazul acestor societăți, procesul de selecție se consideră finalizat în cazul în care a fost urmată procedura stabilită prin actul constitutiv.

Din totalul de 792 ÎPL organizate ca societăți cu răspundere limitată, APTL au transmis informații pentru un număr de 438 ÎPL, dintre care pentru un număr de 255 ÎPL au declarat finalizat procesul de selecție a administratorilor.

Responsabilii cu realizarea procesului de selecție, cât și forma juridică de organizare a ÎPL la care s-a declanșat procesul de selecție a CA/CS pentru prima dată, sunt prezentate în cele 2 grafice de mai jos:

Prezentare grafică:

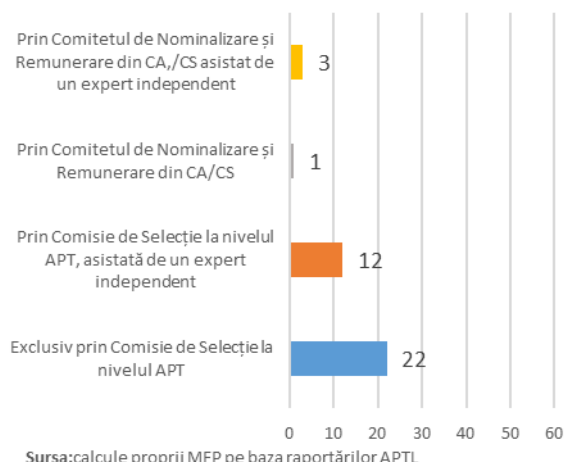
Forma juridică de organizare a ÎPL care au declanșat procesul de selecție al CA/CS

Sursa: calcule proprii MFP pe baza raportărilor APTL

Prezentare grafică:

Responsabilii cu realizarea procesului de selecție și maniera în care se desfășoară

Sursa: calcule proprii MFP pe baza raportărilor APTL

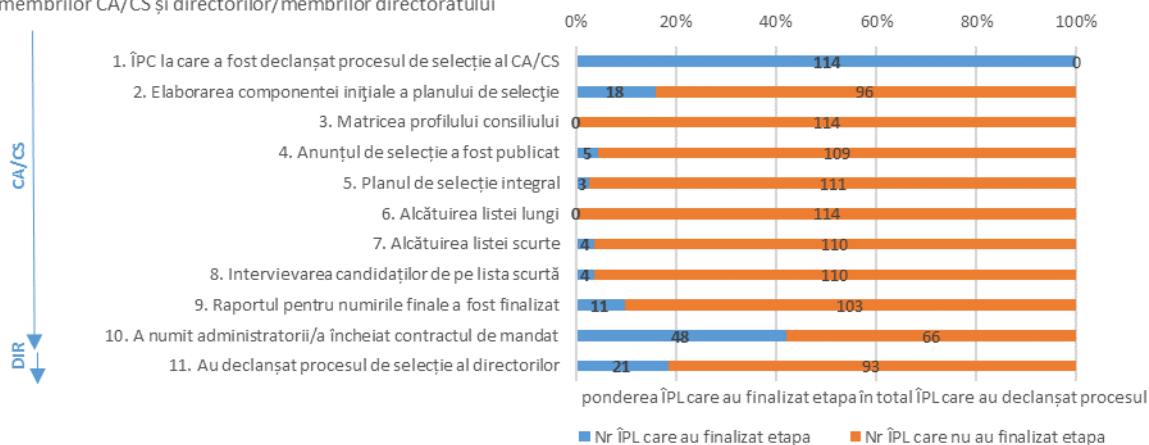
¹⁴ prevederile art. 60, alin. (2) din O.U.G. nr. 109/2011, „Prin derogare de la prevederile art. 28 alin. (1), art. 29 și art. 34, în cazul societăților înființate conform Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care nu sunt organizate ca societăți pe acțiuni, numărul administratorilor și procedura de selecție a acestora, precum și constituirea unor comitete ale administratorilor sunt stabilite de autoritatea publică tutelară prin actul constitutiv al societăților respective”

Astfel, se constată că majoritatea ÎPL care au declanșat procesul de selecție sunt organizate ca **societăți cu răspundere limitată** și majoritatea proceselor se desfășoară **prin comisie de selecție organizată la nivelul APTL**.

Stadiul etapelor procesului de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și a directorilor/membrilor directoratului, la cele 114 ÎPL pentru care procesul de selecție a fost demarat sau reluat ca urmare a vacantării tuturor posturilor, dar **nu a fost finalizat**, se prezintă conform următoarei prezentări grafice:

Prezentare grafică

Stadiul procesului de selecție a administratorilor și directorilor pentru ÎPL care se află în proces de selecție a administratorilor/membrilor CA/CS și directorilor/membrilor directoratului

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise de către APTL

Din totalul de 114 ÎPL care au declanșat pentru prima dată sau au reluat procesul de selecție a CA/CS, pentru un număr de **97 ÎPL numirile se fac prin Hotărâre AGA** și pentru un număr de **17 ÎPL numirile se fac prin Ordin al conducătorului APTL**.

În cazul ÎPL pentru care APTL nu a transmis formularul S1100, nu ne putem pronunța cu privire la respectarea prevederilor O.U.G. nr.109/2011.

3.3 – Stadiul îndeplinirii indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor din contractele de mandat ale administratorilor și directorilor/directoratului la întreprinderile publice locale

În conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 109/2011 la ÎPL la care a fost finalizat procesul de selecție a administratorilor și directorilor/directoratului există obligația încheierii contractelor de mandat între aceștia, pe de o parte, și APTC/consiliul de administrație, pe de altă parte. În contractele de mandat sunt stabiliți indicatori de performanță cu ajutorul cărora să se măsoare cantitativ și calitativ performanțele financiare și nefinanciare ale ÎPL.

În funcție de resursele pe care le măsoară, în vederea desfășurării unei activități optime a întreprinderilor publice, indicatorii de performanță sunt de 3 tipuri, respectiv: indicatori de performanță financiară, indicatori de performanță nefinanciară operațională și indicatori de guvernare corporativă.

În urma analizei informațiilor transmise de către APTL, se observă că în contractele de mandat ale administratorilor și directorilor au fost stabiliți indicatori de performanță, după cum urmează:

TABEL nr. 29 – Situația indicatorilor raportați pentru administratori și directori ale ÎPC:

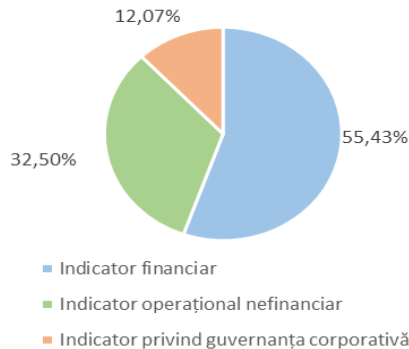
Tip indicator	Administratori	Directori
	nr. total indicatori	nr. total indicatori
	1	2
Indicator financiar	1.240	1.107
Indicator nefinanciar operațional	727	649
Indicator privind guvernarea corporativă	270	203
TOTAL	2.237	1.959

Atât în contractele de mandat ale administratorilor, cât și în cele ale directorilor predomină **indicatorii financiari**, cu o pondere de peste 56 % în totalul general al indicatorilor aprobați, urmați de indicatorii nefinanțari operaționali, specifici fiecărei ÎPL în funcție de activitățile desfășurate, cu o pondere de peste 23% în totalul general al indicatorilor aprobați. În contractele de mandat ale directorilor au fost identificați și indicatori privind guvernanta corporativă, cu o pondere de 5% în totalul general al indicatorilor aprobați.

Prezentare grafică:

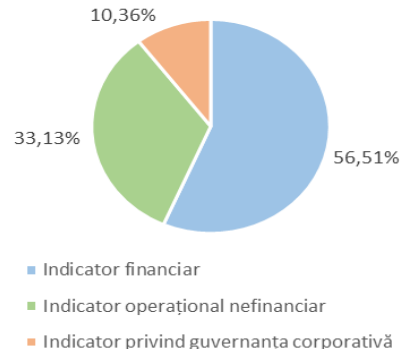
Structura indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale administratorilor

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise prin formularul S1100 de către APTL

Prezentare grafică:

Structura indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale directorilor

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise prin formularul S1100 de către APTL

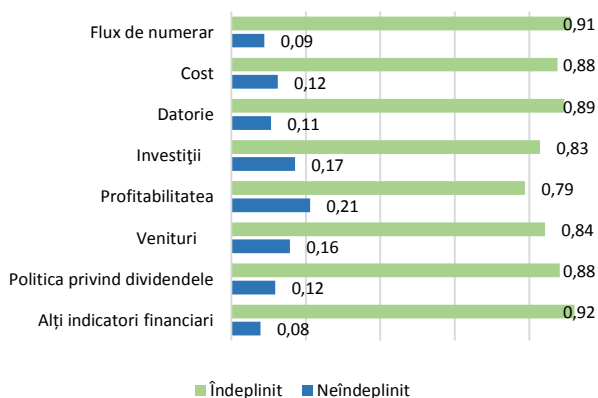
Tip indicator	Stadiul îndeplinirii indicatorilor din contractele de mandat ale administratorilor			Stadiul îndeplinirii indicatorilor din contractele de mandat ale directorilor/directoratului		
	Număr total indicatori	Număr indicatori îndepliniți	Număr indicatori neîndepliniți	Număr total indicatori	Număr indicatori îndepliniți	Număr indicatori neîndepliniți
Indicator financiar	1240	1082	158	1107	984	123
Indicator operațional nefinanciar	727	674	53	649	619	30
Indicator privind guvernanta corporativă	270	259	11	203	194	9
TOTAL	2237	2015	222	1959	1797	162

Din perspectiva realizării indicatorilor de performanță din contractele de mandat ale administratorilor, respectiv ale directorilor/directoratului, pe categorii de indicatori, situația se prezintă astfel:

Prezentare grafică:

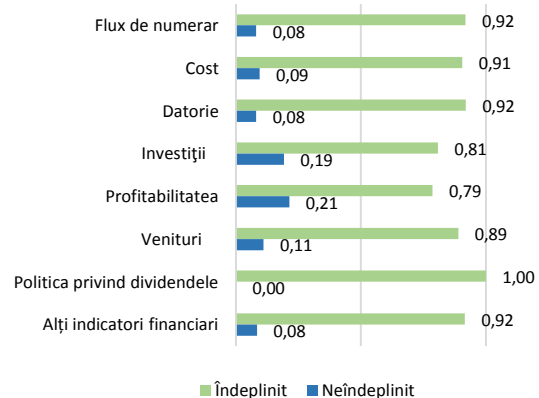
Gradul de îndeplinire a indicatorilor cheie de performanță financiari din contractele de mandat ale administratorilor, pe categorii

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise prin formularul S1100 de către APTL

Prezentare grafică:

Gradul de îndeplinire a indicatorilor cheie de performanță financiari din contractele de mandat ale directorilor, pe categorii

Sursa: calcule proprii MFP pe baza informațiilor transmise prin formularul S1100 de către APTL

Indicatorii de performanță financiari regăsiți atât în contractele de mandat ale **administratorilor**, cât și în cele ale **directorilor**, sunt grupați la rândul lor, în funcție de scopurile întreprinderilor publice, după cum urmează:

1. **317** indicatori privind **fluxul de numerar**;
2. **332** indicatori privind **costurile**;
3. **372** indicatori privind **datoriile**;
4. **128** indicatori privind **investițiile**;
5. **344** Indicatori privind **profitabilitatea**;
6. **319** indicatori privind **veniturile**;
7. **28** indicatori privind **politica de dividende**;
8. **507 alți indicatori**

3.4 – Structura organelor de conducere a întreprinderilor publice locale pe parcursul anului 2018

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTL, privind **structura consiliilor de administrație/supraveghere** la cele 756 ÎPL pentru care au fost îndeplinite obligațiile de raportare, se desprind următoarele concluzii:

- ✓ din totalul de 2.273 posturi de administrator ocupate, un număr de **1.858** posturi sunt ocupate de administratori numiți **definitiv**, din care **1.592** au fost numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011, și **328** posturi sunt ocupate de administratori numiți **provizoriu**;
Față de anul 2017, se remarcă o creștere a numărului administratorilor numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 cu un procent de 47%.
- ✓ din totalul de 2.273 posturi de administrator ocupate, pentru un număr de 196 **administratori contractul de mandat a fost încheiat pe perioadă nedeterminată**;
- ✓ din totalul de 2.273 administratori în funcție, un număr de 599 **administratori dețin o funcție publică/sunt angajați în instituții publice** și 577 posturi de administrator sunt ocupate de **persoane de gen feminin** reprezentând o pondere de 25% din totalul administratorilor.

Ca urmare a analizei informațiilor desprinse din centralizarea formularelor transmise de către APTL, privind **structura directorilor/directoratului** la cele 756 ÎPL pentru care au fost îndeplinite obligațiile de raportare, se desprind următoarele concluzii:

- ✓ **din totalul de 587 posturi de director ocupate**, un număr de **478** posturi sunt ocupate de directori numiți **definitiv** din care **389** au fost numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 și **109** de posturi sunt ocupate de directori numiți **provizoriu**;
Față de anul 2017, se remarcă o creștere a numărului directorilor numiți conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 cu un procent de 48%.
- ✓ din totalul de 587 posturi de director ocupate, un număr de **126** posturi de director sunt ocupate de persoane **de gen feminin** reprezentând o pondere de 21% din totalul directorilor.

3.5 – Evoluția aplicării prevederilor și principiilor de transparență la întreprinderile publice locale

În conformitate cu prevederile Capitolului V – Transparență. Obligații de raportare- din O.U.G. nr. 109/2011, **ÎPL**, prin grija consiliului de administrație sau, după caz, a directorilor/directoratului, **trebuie să publice pe pagina proprie de internet următoarele documente și informații**: componența organelor de conducere și CV-urile acestora, raportările contabile semestriale, raportul anual al CA/CS și anexa privind remunerațiile acordate, Codul de Etică, Hotărârile AGA, situațiile financiare anuale și raportul de audit anual.

Situația privind aplicarea prevederilor și principiilor de transparență, la cele 756 ÎPL pentru care APTL și-au îndeplinit obligațiile de raportare se prezintă după cum urmează:

TABEL nr. 30 – Situația îndeplinirii obligațiilor de transparență conform prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 la nivelul ÎPL

Anul	2017	2018
U.M.		nr. ÎPL
Număr total ÎPL obligate la aplicarea prevederilor OUG nr. 109/2011 care au transmis informații, din care:	501	756
au pagină de internet proprie	452	528
au publicat Raportul de audit la situațiile financiare anuale	264	305
au publicat raportările contabile semestriale	302	419
au publicat Raportul administratorilor (CA/CS)	250	384
au publicat Codul de conduită etică și profesională	218	394
au publicat Lista administratorilor și CV-urile acestora	266	424
au publicat remunerațiile administratorilor și directorilor/directoratului	243	348
au publicat hotărârile A.G.A.	276	410

Analizând datele de mai sus, se poate observa că deși a crescut numărul **ÎPL obligate la respectarea obligațiilor de transparență** conform art. 51 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, de la 501 ÎPL la 756 ÎPL, se înregistrează un grad de conformare mai mic în ce privește respectarea obligațiilor de transparență, respectiv 49 % în 2018 față de 56 % în 2017, după cum urmează:

- ✓ pondere de 70 % ÎPL au pagină proprie de internet, față de 90 % în 2017;
- ✓ pondere de numai 40 % au publicat raportările/ situațiile financiare anuale și raportul de audit al situațiilor financiare anuale, față de 53 % în 2017;
- ✓ pondere de 55 % au publicat raportările contabile semestriale;
- ✓ pondere de 51 % au publicat Raportul administratorilor;
- ✓ pondere de 52 % au publicat Codul de conduită și etică profesională, în creștere cu 3 % față de anul 2017;
- ✓ pondere de 46 % au publicat informații privind remunerațiile administratorilor/directorilor, mai puțin cu 2 % față de anul 2017;
- ✓ pondere de 54 % au publicat Hotărârile AGA.

Pe viitor este necesară creșterea a gradului de conformare astfel încât ÎPL să îndeplinească obligațiile de transparență care le revin potrivit prevederilor legale în vigoare.

În privința obligațiilor privind auditul situațiilor financiare anuale situația se prezintă după cum urmează:

Anul	Nr. de ÎPL care au transmis informații privind Raportul de audit la situațiile financiare anuale	Nr. ÎPL care au publicat Raport de audit la situațiile financiare anuale	din care opinia formulată de audit la situațiile financiare anuale este:		
			Fără rezerve	Cu rezerve	Imposibilitatea exprimării opiniei de audit
	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL	nr ÎPL
2018	305	305	261	43	1

Din cele 1.169 ÎPL monitorizate, un număr de 305 ÎPL au declarat publicarea **rapoartelor de audit la situațiile financiare anuale**, din care:

1. pentru un număr de **261** ÎPL opinia de audit a fost **exprimată fără rezerve** ceea ce reprezintă că o pondere de **86%** din totalul de 305 ÎPL;
2. pentru un număr de 43 ÎPL opinia de audit a fost **exprimată cu rezerve**. Dintre cele mai întâlnite justificări care au condus la această opinie, enumerăm: auditorul nu a participat la inventarierea faptică a patrimoniului, neconstituirea de provizioane, caracterul incert al unor venituri rezultate din facturile emise pentru servicii prestate;
3. pentru un număr de 1 ÎPL **nu s-a putut exprima opinia de audit**, din următoarele cauze: patrimoniul societății nu a fost inventariat în totalitate, datoriile nu au fost confirmate de clienți, nu au fost constituite provizioane pentru creanțele restante (fosta REGIE AUTONOMĂ DE TRANSPORT BUCUREȘTI RATB, actuala SOCIETATE DE TRANSPORT BUCUREȘTI).

Capitolul 4 – Principalii indicatori economico-financiarî înregistrați în anul 2018 de întreprinderile publice locale

4.1 – Principalii indicatori economico-financiarî ai întreprinderilor publice locale

TABEL nr. 31 - Evoluția unor indicatori economico-financiarî înregistrați de ÎPL ACTIVE la 31 decembrie 2018 în perioada 2013-2018, determinată prin însumarea* datelor din situațiile financiare anuale:

Indicatori economico-financiarî	U.M.	Anul	Întreprinderi publice active care au date comparative pe întreaga perioadă	Întreprinderi publice active care nu au date comparative pe	Total general ÎPL Active
			1	2	3=1+2
Număr întreprinderi publice	<i>nr ÎPL</i>	2013	815	0	815
	<i>nr ÎPL</i>	2014	815	44	859
	<i>nr ÎPL</i>	2015	815	109	924
	<i>nr ÎPL</i>	2016	815	241	1.056
	<i>nr ÎPL</i>	2017	815	354	1.169
	<i>nr ÎPL</i>	2018	815	435	1.250
Rezultat din exploatare (EBIT)	<i>mii lei</i>	2013	196.368	0	196.368
	<i>mii lei</i>	2014	500.060	851	500.911
	<i>mii lei</i>	2015	609.018	-5.157	603.861
	<i>mii lei</i>	2016	578.492	-5.923	572.569
	<i>mii lei</i>	2017	437.223	-13.428	423.795
	<i>mii lei</i>	2018	320.859	-43.865	276.994
EBITDA	<i>mii lei</i>	2013	736.720	0	736.720
	<i>mii lei</i>	2014	995.862	1.083	996.945
	<i>mii lei</i>	2015	1.062.499	-3.817	1.058.682
	<i>mii lei</i>	2016	1.048.591	-2.871	1.045.720
	<i>mii lei</i>	2017	933.366	-9.529	923.837
	<i>mii lei</i>	2018	848.705	-27.971	820.734
Profit brut	<i>mii lei</i>	2013	434.199	0	434.199
	<i>mii lei</i>	2014	607.982	1.605	609.588
	<i>mii lei</i>	2015	650.841	4.479	655.320
	<i>mii lei</i>	2016	613.385	9.072	622.456
	<i>mii lei</i>	2017	496.865	12.137	509.001
	<i>mii lei</i>	2018	485.764	33.013	518.777
Pierdere brută	<i>mii lei</i>	2013	260.077	0	260.077
	<i>mii lei</i>	2014	133.623	765	134.388
	<i>mii lei</i>	2015	70.688	9.647	80.335
	<i>mii lei</i>	2016	91.901	15.055	106.957
	<i>mii lei</i>	2017	130.110	25.611	155.721
	<i>mii lei</i>	2018	204.439	71.246	275.685
Rezultat Brut (EBT)	<i>mii lei</i>	2013	174.120	0	174.120
	<i>mii lei</i>	2014	474.357	840	475.197
	<i>mii lei</i>	2015	580.153	-5.170	574.983
	<i>mii lei</i>	2016	521.483	-5.984	515.500
	<i>mii lei</i>	2017	366.755	-13.474	353.281
	<i>mii lei</i>	2018	281.325	-38.233	243.093
Rezultat Net	<i>mii lei</i>	2013	95.947	0	95.947
	<i>mii lei</i>	2014	371.613	583	372.196
	<i>mii lei</i>	2015	459.810	-6.051	453.759
	<i>mii lei</i>	2016	415.826	-7.261	408.564
	<i>mii lei</i>	2017	278.332	-15.366	262.966
	<i>mii lei</i>	2018	195.533	-42.907	152.626
Cifra de afaceri netă	<i>mii lei</i>	2013	6.443.620	0	6.443.620
	<i>mii lei</i>	2014	6.953.769	17.362	6.971.132
	<i>mii lei</i>	2015	7.160.461	110.684	7.271.145
	<i>mii lei</i>	2016	7.625.744	182.498	7.808.242
	<i>mii lei</i>	2017	8.145.684	302.752	8.448.436
	<i>mii lei</i>	2018	8.839.667	612.854	9.452.521
Capitaluri proprii	<i>mii lei</i>	2013	3.982.978	0	3.982.978
	<i>mii lei</i>	2014	8.839.667	612.854	9.452.521
	<i>mii lei</i>	2015	3.982.978	0	3.982.978
	<i>mii lei</i>	2016	3.742.959	3.990	3.746.950
	<i>mii lei</i>	2017	4.303.180	22.461	4.325.641
	<i>mii lei</i>	2018	4.853.982	52.056	4.906.037

Indicatori economico-financiar	U.M.	Anul	Întreprinderi publice active care au date comparative pe întreaga perioadă	Întreprinderi publice active care nu au date comparative pe	Total general ÎPL Active
			1	2	3=1+2
TOTAL ACTIVE	<i>mii lei</i>	2013	18.790.263	0	18.790.263
	<i>mii lei</i>	2014	21.385.107	8.041	21.393.148
	<i>mii lei</i>	2015	24.861.968	65.511	24.927.479
	<i>mii lei</i>	2016	24.020.983	132.518	24.153.502
	<i>mii lei</i>	2017	25.541.511	1.060.142	26.601.653
	<i>mii lei</i>	2018	22.734.883	2.070.197	24.805.080
Datorii totale	<i>mii lei</i>	2013	25.541.511	1.060.142	26.601.653
	<i>mii lei</i>	2014	22.734.883	2.070.197	24.805.080
	<i>mii lei</i>	2015	5.091.537	0	5.091.537
	<i>mii lei</i>	2016	5.255.145	3.952	5.259.097
	<i>mii lei</i>	2017	5.680.748	30.660	5.711.408
	<i>mii lei</i>	2018	5.944.644	70.204	6.014.848
Plăți restante	<i>mii lei</i>	2013	1.149.380	0	1.149.380
	<i>mii lei</i>	2014	1.289.690	1.059	1.290.749
	<i>mii lei</i>	2015	1.255.379	2.242	1.257.620
	<i>mii lei</i>	2016	1.017.814	3.688	1.021.502
	<i>mii lei</i>	2017	1.076.423	9.364	1.085.787
	<i>mii lei</i>	2018	2.783.934	69.005	2.852.939
Nr efectiv de	<i>nr. pers</i>	2013	90.031	0	90.031
	<i>nr. pers</i>	2014	89.411	478	89.889
	<i>nr. pers</i>	2015	89.092	1.707	90.799
	<i>nr. pers</i>	2016	91.009	4.296	95.305
	<i>nr. pers</i>	2017	91.207	5.752	96.959
	<i>nr. pers</i>	2018	88.783	9.462	98.245

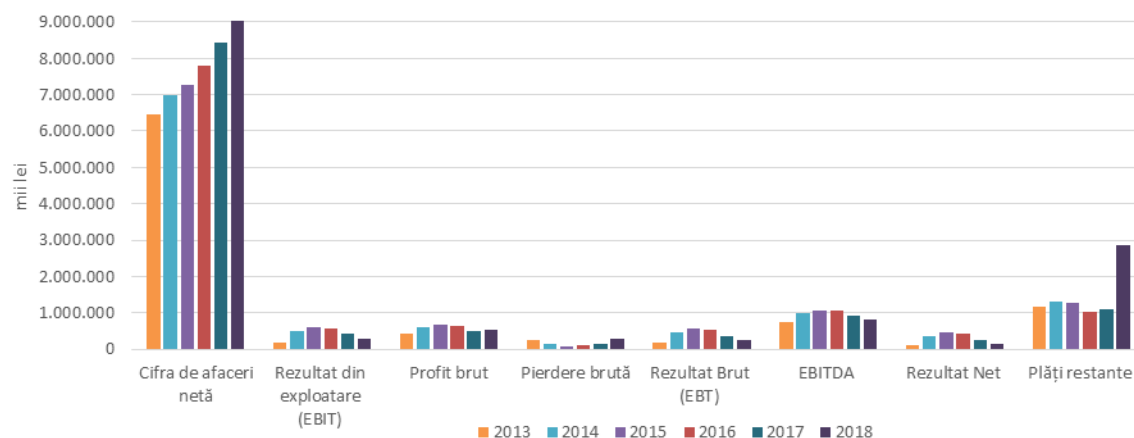
În scopul stabilirii unor date comparative privind evoluția indicatorilor economico-financiar în perioada 2013-2018 indicatorii economico-financiar au fost grupați în funcție de ÎPL active care au date comparative pe întreaga perioadă, respectiv au existat în activitatea de monitorizare pe parcursul ultimilor 6 ani.

Astfel cele 1.250 ÎPL active existente în activitatea de monitorizare la 31.12.2018 au fost grupate în 815 ÎPL active care au existat în activitatea de monitorizare și au date comparative pe ultimii 6 ani și 376 ÎPL active care nu au date comparative pe ultimii 6 ani datorită intrării în activitatea de monitorizare ca urmare a identificării acestora ulterior datei de 31.12.2013, sau datorită ieșirii din activitate de monitorizare datorită radierii acestora de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, sau privatizării acestora.

Rezultatele înregistrate în anul 2018 de ÎPL active:

Prezentare grafică:

Evoluția principalilor indicatori economico-financiar înregistrați de ÎPL active în perioada 2013-2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPL

În anul 2018, comparativ cu nivelul anului 2017, pentru cele 1.250 ÎPL active se observă modificări la principalii indicatori, astfel:

✓ **cifra de afaceri netă a crescut pe total cu suma de 1.004.085 mii lei** de la 8.448.436 mii lei la 9.452.521 mii lei și se prezintă astfel :

- a crescut pentru un număr de 735 ÎPL cu suma de 1.316.022 mii lei,
- a scăzut pentru un număr de 288 ÎPL cu suma de 311.939 mii lei și
- a avut aceeași valoare pentru un număr de 227 ÎPL (din care 218 ÎPL nu au raportat cifră de afaceri în anul 2018).

O contribuție semnificativă la **creșterea cifrei de afaceri nete** o au următoarele ÎPL: REGIA AUTONOMA DE TRANSPORT BUCUREȘTI RA cu o creștere în sumă de 213.147 mii lei, AMENAJAREA DOMENIULUI PUBLIC 4 (A.D.P. 4) S.A. cu o creștere în sumă de 67.958 mii lei, RAJA SA. cu o creștere în sumă de 32.203 mii lei; COMPANIA MUNICIPALĂ CONSOLIDĂRI S.A.. cu o creștere în sumă de 25.572 mii lei, RETIM ECOLOGIC SERVICE SA cu o creștere în sumă de 25.472 mii lei;

✓ **rezultatul brut din exploatare** a scăzut pentru un număr de 547 ÎPL cu suma de 357.134 mii lei, a crescut pentru un număr de 505 ÎPL cu suma de 190.332 mii lei, și a avut aceeași valoare pentru un număr de 198 ÎPL.

✓ **per total rezultatul brut a scăzut cu suma de 110.339 mii lei** de la 353.281 mii lei la 243.093 mii lei și se prezintă astfel :

- a scăzut pentru un număr de 531 ÎPL cu suma de 313.093 mii lei,
- a crescut pentru un număr de 518 ÎPL cu suma de 202.904 mii lei, și
- a avut aceeași valoare pentru un număr de 201 ÎPL.

O contribuție semnificativă la **scăderea rezultatului brut o au următoarele ÎPL**: COMPANIA LOCALA DE TERMOFICARE COLTERM SA cu o scădere în sumă de 40.761 mii lei; AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ RA cu o scădere în sumă de 14.847 mii lei; RETIM ECOLOGIC SERVICE SA. cu o scădere în sumă de 14.649 mii lei., TRANSURB SA cu o scădere în sumă de 8.692 mii lei, AMENAJAREA DOMENIULUI PUBLIC 4 (A.D.P. 4) S.A. cu o scădere în sumă de 7.989 mii lei,

✓ **profitul brut** a crescut pe total cu suma de 9.776 mii lei de la 509.001 mii lei la 518.777 mii lei și se prezintă astfel :

- a crescut pentru un număr de 389 ÎPL cu suma de 130.926 mii lei,
- a scăzut pentru un număr de 365 ÎPL cu suma de 121.149 mii lei și
- a avut aceeași valoare pentru un număr de 496 ÎPL.

ÎPL care **au înregistrat cele mai mari creșteri** sunt următoarele: REGIA AUTONOMA TRANSPORT IN COMUN RA cu o creștere în sumă de 7.417 mii lei; COMPANIA MUNICIPALĂ PARCURI ȘI GRĂDINI BUCUREȘTI S.A. cu o creștere în sumă de 6.622 mii lei; RAJA SA cu o creștere în sumă de 6.591 mii lei, CONFORT URBAN SRL cu o creștere în sumă de 5.231 mii lei, ADMINISTRAȚIA DOMENIULUI PUBLIC SA cu o creștere în sumă de 5.060 mii lei ;

✓ **pierderea brută a crescut pe total cu suma de 119.964 mii lei** de la 155.721 mii lei la 275.685 mii lei și se prezintă astfel :

- a crescut pentru un număr de 295 ÎPL cu suma de 191.940 mii lei,
- a scăzut pentru un număr de 257 ÎPL cu suma de 71.976 mii lei și
- a avut aceeași valoare pentru un număr de 701 ÎPL.

În acest sens exemplificăm **primele 5 ÎPL care în anul 2018 au înregistrat pierderi brute** mai mari față de anul 2017: COMPANIA LOCALA DE TERMOFICARE COLTERM SA cu o creștere în sumă de 40.761 mii lei; RETIM ECOLOGIC SERVICE SA. cu o creștere în sumă de 13.782 mii lei; TRANSURB SA cu o creștere în sumă de 8.692 mii lei, REGIA AUTONOMA DE TERMOFICARE CLUJ NAPOCA RA cu o creștere în sumă de 7.302 mii lei, COMPANIA MUNICIPALĂ PAZĂ ȘI SECURITATE BUCUREȘTI S.A. cu o creștere în sumă de 6.182 mii lei;

✓ **rezultatul net per total a scăzut cu suma de 110.339 mii lei** de la 262.966 mii lei la 152.626 mii lei și se prezintă astfel:

- a scăzut pentru un număr de 523 ÎPL cu suma de 297.614 mii lei,
- a crescut pentru un număr de 518 ÎPL cu suma de 187.277 mii lei, și
- a avut aceeași valoare pentru un număr de 209 ÎPL (din care 196 ÎPL nu au raportat rezultat net).

În cazul acestui indicator, **scăderea semnificativă a rezultatului net a fost înregistrată de următoarele ÎPL**: COMPANIA LOCALA DE TERMOFICARE COLTERM SA cu o scădere în sumă de 40.761 mii lei, RETIM ECOLOGIC SERVICE SA cu o scădere în sumă de 14.398 mii lei, AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ RA cu o

scădere în sumă de 14.056 mii lei, TRANSURB SA cu o scădere în sumă de 8.692 mii lei, REGIA AUTONOMA DE TERMIFICARE CLUJ NAPOCA RA cu o scădere în sumă de 7.312 mii lei;

✓ **EBITDA per total a scăzut cu suma de 103.103 mii lei** de la 923.837 mii lei la 820.734 mii lei și se prezintă astfel:

- a scăzut pentru un număr de 531 ÎPL cu suma de 327.968 mii lei,
- a crescut pentru un număr de 517 ÎPL cu suma de 224.864 mii.

În cazul acestui indicator, **ÎPL care au înregistrat o scădere semnificativă** în 2018 față de 2017 sunt următoarele ÎPL: COMPANIA LOCALA DE TERMIFICARE COLTERM SA cu o scădere în sumă de 41.415 mii lei, AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ RA cu o scădere în sumă de 19.093 mii lei, RETIM ECOLOGIC SERVICE SA cu o scădere în sumă de 13.573 mii lei, SOCIETATEA DE TRANSPORT PUBLIC TIMISOARA S.A. cu o scădere în sumă de 13.084 mii lei, TRANSURB SA cu o scădere în sumă de 9.894 mii lei;

✓ **plățile restante au crescut pe total cu suma de 1.767.152 mii lei** de la 1.085.787 mii lei la 2.852.939 mii lei și se prezintă astfel:

- o au crescut pentru un număr de 462 ÎPL cu suma de 1.850.559 mii lei,
- o au scăzut pentru un număr de 165 ÎPL cu suma de 83.407 mii lei și
- o au avut aceeași valoare pentru un număr de 623 ÎPL.

O creștere semnificativă a plăților restante a fost înregistrată de următoarele ÎPL: RAJA SA cu o creștere în sumă de 170.064 mii lei, COMPANIA LOCALA DE TERMIFICARE COLTERM SA cu o creștere în sumă de 102.781 mii lei, COMPANIA DE APĂ OLT SA cu o creștere în sumă 95.590 mii lei, REGIA AUTONOMA DE DISTRIBUIRE A ENERGIEI TERMICE CONSTANTA cu o creștere în sumă de 84.057 mii lei, COMPANIA DE TRANSPORT PUBLIC CLUJ NAPOCA S.A. cu o creștere în sumă de 74.275 mii lei;

Astfel, se observă că evoluția indicatorilor economico-financiarilor la finele anului 2018, față de anul precedent, este nefavorabilă, datorită în principal faptului că rezultatul brut înregistrează o scădere cu suma de 313.093 mii lei, acesta fiind o consecință a creșterii pierderii brute cu suma de 191.940 mii lei.

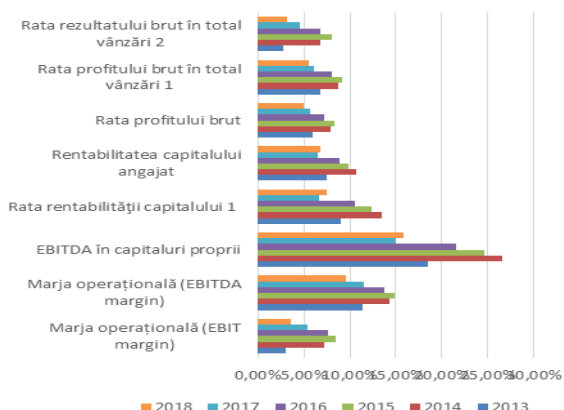
În scopul determinării cât mai exacte a indicatorilor medii de performanță ai ÎPL active aceștia au fost calculați pentru aceleași 815 ÎPL active care au date comparative în perioada 2013-2018. Indicatorii medii de performanță ai ÎPL active sunt prezentați în Tabelul nr. 32.

TABEL nr. 32 – Indicatorii medii de performanță realizați de aceleași 815 ÎPL active existente în activitatea de monitorizare în perioada 2013-2018 se prezintă după cum urmează:

Indicatori economico-financiar	Formula utilizată	U.M	Total general ÎPL active cu date comparative în perioada 2013-2018 și care există în activitatea de monitorizare la 31.12.2018					DIFERENȚĂ	
			2013	2014	2015	2016	2017		2018
Anul			1	2	3	4	5	6	7=6-5
Număr efectiv de ÎPL		nr. ÎP	Sum of NUMAR EFECTIV	815	815	815	815	815	0
Rentabilitate									
Marja operațională (EBIT margin)	EBIT / Cifra de afaceri	%	3,05%	7,19%	8,51%	7,59%	5,37%	3,63%	-1,74%
Marja operațională (EBITDA margin)	EBITDA / Cifra de afaceri	%	11,43%	14,32%	14,84%	13,75%	11,46%	9,60%	-1,86%
EBITDA în capitaluri proprii	EBITDA / Capitaluri proprii	%	18,50%	26,61%	24,69%	21,60%	15,07%	15,83%	0,76%
Rata rentabilității capitalului 1	Profit net / Capitaluri proprii	%	8,95%	13,50%	12,33%	10,49%	6,61%	7,47%	0,86%
Rata rentabilității capitalului 2	Rezultat net / Capitaluri proprii	%	2,41%	9,93%	10,69%	8,57%	4,49%	3,65%	-0,85%
Rentabilitatea capitalului angajat	Profit brut din exploatare / (Datorii pe termen lung +	%	7,41%	10,71%	9,88%	8,90%	6,53%	6,75%	0,22%
Rata profitului brut	Profit brut/Venituri totale	%	6,01%	7,88%	8,26%	7,25%	5,66%	5,03%	-0,63%
Rata profitului brut în total vânzări 1	Profitul brut / Cifra de afaceri	%	6,74%	8,74%	9,09%	8,04%	6,10%	5,50%	-0,60%
Rata rezultatului brut în total vânzări 2	Rezultat brut / Cifra de afaceri	%	2,70%	6,82%	8,10%	6,84%	4,50%	3,18%	-1,32%
Lichiditate									
Lichiditatea curentă	Active circulante/Datorii pe	%	202,94%	193,14%	178,69%	172,89%	210,22%	226,43%	16,20%
Lichiditatea imediată	(Active circulante-Stocuri)/Datorii	%	194,87%	185,97%	171,38%	165,32%	198,40%	209,19%	10,79%
Risc									
Rata de acoperire a dobânzii	EBIT/Cheltuiala cu dobânda	%	336,03%	1012,71%	1321,68%	984,80%	766,66%	499,41%	-267,25%
Gradul de îndatorare	Datorii totale / Active	%	27,10%	24,57%	22,85%	24,75%	21,41%	23,61%	2,20%
Activitate (gestiune)									
Viteza rotație immobilizărilor	Cifra de afaceri / Active immobilizate	%	50,36%	45,25%	37,31%	41,64%	42,63%	55,80%	13,17%
Viteza rotație active	Cifra de afaceri /	%	34,29%	32,52%	28,80%	31,75%	31,89%	38,88%	6,99%

Prezentare grafică:

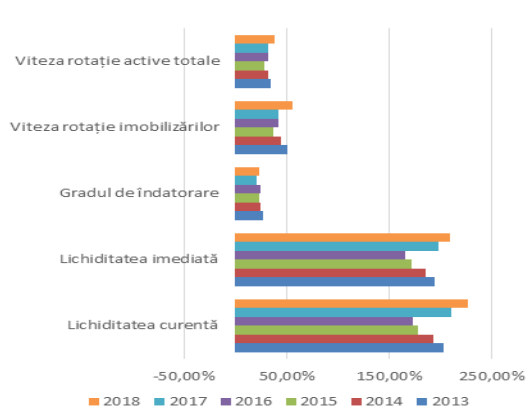
Evoluția indicatorilor de **rentabilitate** ai celor 815 ÎPL cu date comparative în perioada 2013-2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPL

Prezentare grafică:

Evoluția indicatorilor de **lichiditate, risc și gestiune** ai celor 815 ÎPL cu date comparative în perioada 2013-2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPL

Deși cifra de afaceri netă la nivelul ÎPL a crescut în anul 2018 față de 2017, toți indicatorii de rentabilitate determinați pe baza acesteia, la nivelul ÎPL active sunt în scădere în anul 2018 față de anul 2017 cu circa 0,2 până la 1,9 puncte procentuale ceea ce duce la concluzia ca indicele de creștere a cheltuielilor din exploatare depășește indicele de creștere a veniturilor din exploatare.

În ceea ce privește indicatorii de lichiditate se constată că ÎPL își mențin indicatorii de lichiditate, atât de lichiditate curentă cât și lichiditate imediată la un nivel ridicat (peste 200%). Acești indicatori au crescut în anul 2018 față de anul 2017 cu 16,20 % în cazul lichidității curente și cu 10,79 % în cazul lichidității imediate.

Rata de acoperire a dobânzilor se situează încă la un nivel foarte bun 499,41 %, gradul de îndatorare a crescut de la 21,41 % în 2017 la 23,61 % în 2018.

Viteza de rotație a activelor imobilizate și cea a activelor totale înregistrează o creștere în 2018.

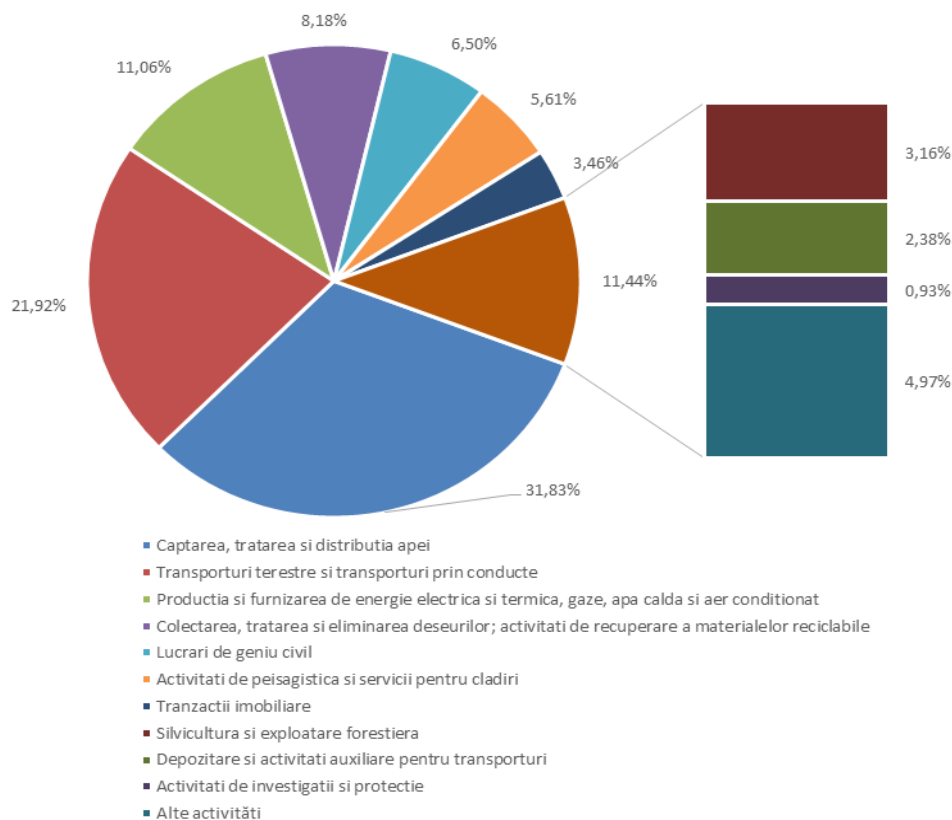
4.2 – Situația principalilor indicatori economico-financiar ai întreprinderilor publice locale active grupați pe sectoare de activitate

TABEL nr. 33 – Situația unor indicatori economico-financiar realizați de cele 1.250 de ÎPL active la 31.12.2018, grupate pe principalele activități desfășurate de acestea și ordonate descrescător după cifra de afaceri netă

Nr Crt	Activități în care se încadrează ÎP active conform diviziunii principale a clasificării activităților din economia națională	Nr ÎPL	Cifra de afaceri netă	Număr efectiv de personal	Rezultat Brut (EBT)	Total active	Capitaluri proprii	Datorii totale	Plăți restante
		1	2	4	9	4	5	6	7
		nr.	mii lei	nr. pers.	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
1	Captarea, tratarea și distribuția apei	317	3.008.604	32.513	209.623	14.953.257	2.582.263	2.570.265	1.063.919
2	Transporturi terestre și transporturi prin conducte	63	2.072.300	23.593	13.678	1.785.586	364.057	840.462	385.435
3	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	39	1.045.045	4.634	-87.263	1.737.668	295.797	1.179.501	1.019.126
4	Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile	183	773.013	10.390	-9.185	893.777	614.867	223.845	121.939
5	Lucrări de geniu civil	63	614.651	4.722	-5.474	837.883	621.284	178.375	89.145
6	Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri	126	530.105	6.758	18.524	394.123	283.915	102.980	55.845
7	Tranzacții imobiliare	86	327.245	3.061	29.680	812.912	613.245	124.619	41.813
8	Silvicultura și exploatare forestieră	67	298.868	1.924	69.609	246.424	124.479	57.349	19.094
9	Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	20	225.406	1.610	33.504	1.437.723	167.869	141.178	11.595
10	Activități de investigații și protecție	27	87.450	3.091	-5.237	36.837	19.886	16.734	5.644
11	Alte activități	259	469.834	5.949	-24.367	1.668.888	1.434.078	216.139	39.384
	TOTAL GENERAL 2018	1.250	9.452.521	98.245	243.093	24.805.080	7.121.739	5.651.447	2.852.939

Prezentare grafică:

Ponderea realizării indicatorului cifră de afaceri netă în total general realizat de toate ÎPL active în funcție de principalele activități desfășurate de ÎPL în anul 2018

Sursa: calcule proprii MFP pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale ale ÎPL

La gruparea ÎPL pe domenii de activitate s-a avut în vedere legislația privind clasificarea activităților din economia națională – CAEN și indicatorul economico-financiar cifră de afaceri netă realizată de ÎPL, care reprezintă un indicator important în măsurarea activității unei firme.

Urmare acestei clasificări pe diviziuni se poate observa că ponderea cea mai mare a indicatorului cifră de afaceri netă în totalul cifrei de afaceri nete realizate de cele 1.250 ÎPL active, este deținută de cele 317 ÎPL care desfășoară activități de „captare, tratare și distribuție a apei”.

O pondere însemnată în totalul cifrei de afaceri nete realizate de cele 1.250 ÎPL active este deținută de ÎPL care își desfășoară activitatea în diviziunea „transporturi terestre și transporturi prin conducte”.

În diviziunea „producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”, care ocupă locul trei în acest clasament, activează ÎPL care asigură furnizarea agentului termic către comunitățile locale pentru care indicatorul rezultat brut este negativ în anul 2018 iar plățile restante reprezintă o pondere de 35,72% din totalul plăților înregistrate de toate ÎPL active .

În cazul celor trei domenii prezentate mai sus indicatorul cifră de afaceri netă în anul 2018 reprezintă o pondere de 64,81% din totalul cifrei de afaceri nete realizate de cele 1.250 ÎPL active.

Cele prezentate mai sus reflectă faptul că principalele domenii de activitate în care ÎPL activează sunt cele de captare, tratare și distribuție a apei, de transporturi terestre de călători, de furnizare a energiei termice și de colectare, tratare și eliminare a deșeurilor acestea având în special un rol de serviciu public pentru comunitățile locale.

TABEL nr. 34 – Cele mai importante sectoare de activitate în care activează ÎPL în funcție de cifra de afaceri netă și numărul de personal angajat în anul 2018

SUBCLASIFICARE PE ECONOMIE NAȚIONALĂ	2018	Total cifra de afaceri netă	Număr efectiv de personal	Pondere	Pondere		
				de afaceri netă	de personal	de afaceri netă	de personal
				nr ÎPL	mii lei	nr pers	%
Total general	1.250	9.452.521	98.245	100,00%	100,00%		
Captarea, tratarea și distribuția apei	317	3.008.604	32.513	31,83%	33,09%		
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	63	2.072.300	23.593	21,92%	24,01%		
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	39	1.045.045	4.634	11,06%	4,72%		
Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile	183	773.013	10.390	8,18%	10,58%		
Lucrări de geniu civil	63	614.651	4.722	6,50%	4,81%		
Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri	126	530.105	6.758	5,61%	6,88%		
Alte sectoare de activitate	459	1.408.802	15.635	14,90%	15,91%		

Din datele prezentate în tabelul nr. 34 privind cele mai importante sectoare de activitate în care își desfășoară activitatea ÎPL, ordonate descrescător în funcție de indicatorul economico-financiar cifră de afaceri netă, se observă următoarele:

- ✓ Cele mai multe ÎPL, respectiv un număr de 317 ÎPL active, desfășoară activități de **captare, tratare și distribuție a apei**, număr care reprezintă o pondere de 25,36% din numărul total de 1.250 ÎPL active și care înregistrează o pondere de 31,83% din totalul indicatorului cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.250 ÎPL active și o pondere de 33,09% din totalul indicatorului număr efectiv de personal angajat de cele 1.250 ÎPL active;
- ✓ Un număr de 63 ÎPL active desfășoară activități de **transporturi terestre și transporturi prin conducte**, număr care reprezintă o pondere de 5,04% din numărul total de 1.250 ÎPL active și care înregistrează o pondere de 21,92 % din indicatorul cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.250 ÎPL active și o pondere de 24,01 % din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.250 ÎPL;
- ✓ Un număr de 39 ÎPL active, desfășoară activități de **producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat**, număr care reprezintă o pondere de 3,12% din numărul total de 1.250 ÎPL active și care înregistrează o pondere de 11,06 % din totalul indicatorului cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.250 ÎPL active și o pondere de 4,72 % din totalul indicatorului număr efectiv de personal angajat de cele 1.250 ÎPL active. Cele 39 ÎPL care activează în acest sector înregistrează împreună o pondere de 35,72 % din indicatorul plăți restante înregistrate de cele 1.250 de ÎPL active.
Sectorul de furnizare de energie termică reprezintă o povară pentru autoritățile publice tutelare locale prin presiunea pe care o pun pe bugetele locale datorită funcționării ineficiente a acestora în contextul în care asigurarea furnizării energiei termice către comunitățile locale reprezintă una dintre cele mai mari provocări ale autorităților publice locale. Implementarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 la ÎPL care se află în stare de funcțiune din acest sector de activitate, în principal prin selectarea unui management profesionist și asigurarea unui plan de investiții pentru înlocuirea activelor fixe învechite poate conduce la eficientizarea activității acestora precum și la asigurarea unor servicii optime pentru comunitățile locale în care activează.
- ✓ Un număr de 183 ÎPL active desfășoară activități de colectare, tratare și eliminare a deșeurilor; **activități de recuperare a materialelor reciclabile**, număr care reprezintă o pondere de 14,64% din numărul total de 1.250 ÎPL și care înregistrează o pondere de 8,18 % din totalul indicatorului cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.250 ÎPL active și o pondere de 10,56 % din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.250 ÎPL active.
- ✓ Un număr de 63 ÎPL active desfășoară activități de **lucrări de geniu civil (autostrăzi, drumuri, infrastructură)** număr care reprezintă o pondere de 5,04% din numărul total de 1.250 ÎPL active și care înregistrează o pondere de 6,50 % din indicatorul cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.250 ÎPL active și o pondere de 4,81 % din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.250 ÎPL active;
- ✓ Un număr de 126 ÎPL active desfășoară activități **de peisagistică și servicii pentru clădiri** număr care reprezintă

o pondere de 10,08% din numărul total de 1.250 ÎPL active și care înregistrează o pondere de **5,61 %** din indicatorul cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.250 ÎPL active și o pondere de **6,88 %** din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.250 ÎPL active;

- ✓ **Alte sectoare de activitate** în care activează ÎPL active sunt cele **de servicii publice administrative, asigurări sociale, apărare, ordine publică, sănătate și asistență socială, alte servicii (hoteluri, restaurante, tranzacții imobiliare, intermediari financiare, evenimente culturale, spectacole), silvicultură și exploatare forestieră, producția de energie electrică, transporturi aeriene, etc.** În restul sectoarelor de activitate își desfășoară activitatea un număr total de 459 ÎPL, număr care reprezintă o pondere de 36,72% din numărul total de 1.250 ÎPL active și care înregistrează o pondere de **14,90 %** din indicatorul cifră de afaceri netă înregistrată de cele 1.250 ÎPL active și o pondere de **15,91 %** din indicatorul număr efectiv de personal angajat de cele 1.250 ÎPL active.

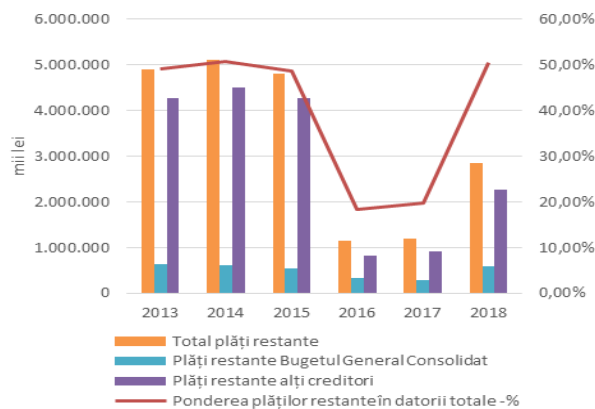
4.3 – Evoluția plăților restante înregistrate de întreprinderile publice locale

TABEL nr. 35 - Situația plăților restante înregistrate de ÎPL în perioada 2013-2018

Anul	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1	2	3	4	5	6
U.M.	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei
A. TOTAL Plăți restante ÎPL ACTIVE, din care:	4.907.933	5.112.131	4.805.874	1.144.799	1.192.127	2.852.939
Plăți restante Bugetul General Consolidat	639.013	615.943	530.960	318.974	284.287	594.196
Plăți restante alți creditori	4.268.920	4.496.188	4.274.914	825.825	907.841	2.258.743

Prezentare grafică:

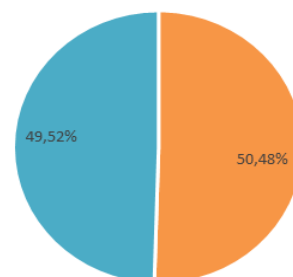
Structura plăților restante înregistrate de ÎPL active în perioada 2013-2018

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

Ponderea primelor zece ÎPL active care înregistrează plăți restante în total general plăți restante înregistrate de toate ÎPL active la 31.12.2018

Sursa: calcule proprii MFP

La finalul anului 2018 un număr total de 494 ÎPL active înregistrau plăți restante în sumă totală de 2.852.939 mii lei.

Față de nivelul plăților restante înregistrat la finalul anului 2017, la finalul anului 2018 la un număr de:

- 462 ÎPL active nivelul plăților restante înregistrate a crescut cu suma totală de 1.851.117 mii lei;
- 30 ÎPL active nivelul plăților restante înregistrate s-a redus cu suma totală de 6.419 mii lei;
- 2 ÎPL active nivelul plăților restante înregistrate a rămas neschimbat acestea fiind în sumă totală de 508 mii lei.

Menționăm că pentru un număr de 154 ÎPL active care în anul 2017 înregistrau plăți restante în sumă totală de 183.883 mii lei, în anul 2018 nu este cunoscut nivelul plăților restante întrucât acestea nu și-au îndeplinit obligațiile de raportare.

De menționat că, în cazul ÎPL active, cea mai mare parte a plăților restante în anii 2013-2018 se înregistrează către alți creditori într-o pondere care depășește în toată perioada analizată 70% din totalul plăților restante înregistrate de acestea.

Ponderea plăților restante totale înregistrate de ÎPL active în datoriile totale ale acestora a urmat un trend descendent în perioada 2014-2016, din anul 2017 începând să crească. Această pondere s-a redus de la 50,73% înregistrată în anul 2014 la 18,28% în anul 2016 și a crescut în anul 2018 la valoarea de 50,48% în cazul ÎPL active.

TABEL nr. 36– Primele zece ÎPL active care înregistrează plăți restante în anul 2018

Nr. crt.	Denumire întreprindere publică	Județ	TOTAL Plăți restante	Plăți restante Bugetul General Consolidat	Plăți restante alți creditori
			1=2+3	2	3
			mii lei	mii lei	mii lei
1	REGIA AUTONOMA DE DISTRIBUIRE A ENERGIEI TERMICE CONSTANTA	CT	437.079	1.913	435.166
2	COMPANIA LOCALA DE TERMIFICARE COLTERM SA	TM	241.929	67.997	173.932
3	RAJA SA	CT	170.738	7.266	163.472
4	ENET SA	VN	120.445	611	119.834
5	COMPANIA DE APĂ OLT SA	OT	103.032	75.313	27.719
6	REGIA AUTONOMA MUNICIPALA RAM RA	BZ	85.932	57.999	27.933
7	COMPANIA DE TRANSPORT PUBLIC CLUJ NAPOCA S.A.	CJ	74.275	8.952	65.323
8	SOCIETATEA DE TRANSPORT PUBLIC TIMISOARA S.A.	TM	72.590	51.159	21.431
9	COMPANIA APA BRASOV SA	BV	67.410	3.710	63.700
10	COMPANIA AQUASERV SA	MS	66.608	2.894	63.714
Total primele zece ÎPL care înregistrează plăți restante în anul 2018			1.440.038	277.814	1.162.224
Total general plăți restante înregistrate de 1.250 ÎPL active în anul 2018			2.852.939	594.196	2.258.743
Pondere primele zece ÎPL care înregistrează plăți restante în total general ÎPL active			50,48%	46,75%	51,45%

Din primele 10 ÎPL active care înregistrează plăți restante 4 ÎPL activează în domeniul „furnizării de energie termică” și 4 în domeniul de „Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare”² în domeniul transport și depozitare.

ÎPL din domeniul „furnizării de energie termică” se confruntă cu cele mai mari probleme datorită pierderilor mari acumulate în ultimii ani, lipsei de rentabilitate, investițiilor mici în rețelele de distribuție a agentului termic cât și datorită diferenței dintre costurile reale de producere a gigacaloriei și prețul de vânzare către populație.

4.4 – Evoluția personalului și a cheltuielilor cu personalul la întreprinderile publice locale

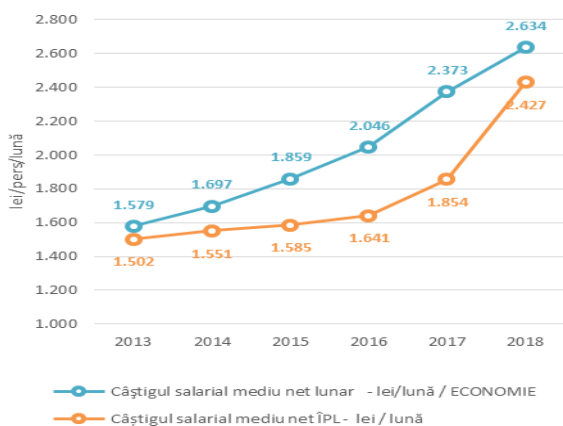
TABEL nr. 37 – Situația numărului de personal și a cheltuielilor cu personalul 2013-2018

Anul	Nr. ÎPL	Număr efectiv de personal	Cheltuieli de natură salarială	Cheltuieli cu salariile	Câștig salarial mediu brut lunar pe persoană	Câștig salarial mediu net lunar pe persoană*
	1	2	3	4	6=5/12	7
	nr.	nr pers	mii lei	mii lei	lei/pers.	lei/pers.
2013	1.017	102.179	2.626.140	2.411.952	2.142	1.502
2014	1.046	98.923	2.624.135	2.444.819	2.211	1.551
2015	1.063	97.291	2.638.878	2.457.312	2.260	1.585
2016	1.186	97.902	2.748.765	2.557.794	2.340	1.641
2017	1.220	97.989	3.108.558	2.864.232	2.644	1.854
2018	1.250	98.245	4.080.133	3.804.936	3.461	2.427
Coefficient creștere 2018 raportat la 2017	102,46%	100,26%	131,25%	132,84%	130,91%	130,91%

* Notă: $7 = (6 - 6 * 16,5 / 100) - ((6 - 6 * 16,5 / 100) * 16 / 100)$

Prezentare grafică:

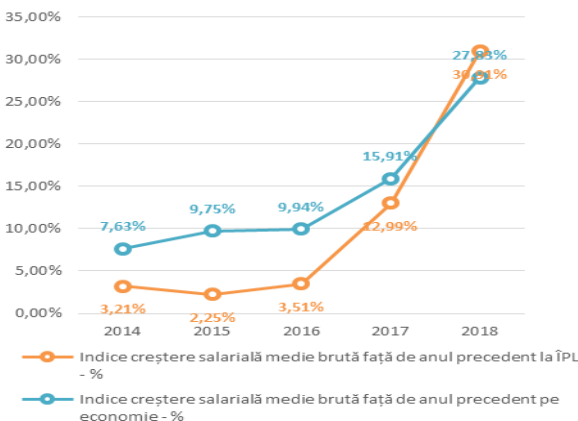
Evoluția câștigului salarial mediu net înregistrat de ÎPL active raportat la evoluția câștigului salarial mediu net lunar înregistrat pe economie în perioada 2013-2018

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

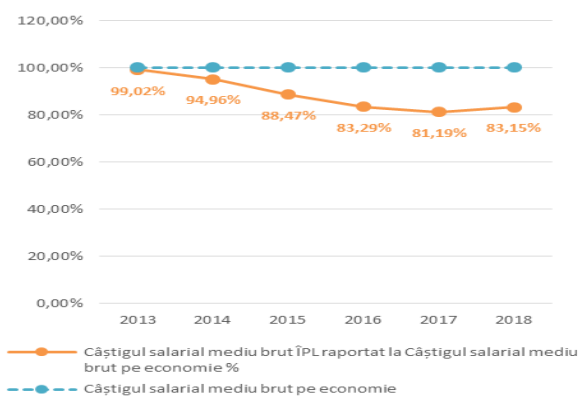
Evoluția indicelui de creștere a câștigului salarial mediu brut lunar înregistrat de ÎPL active raportat la evoluția indicelui de creștere a câștigului salarial mediu brut lunar înregistrat pe economie în perioada 2013-2018 - raportat la anul precedent

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

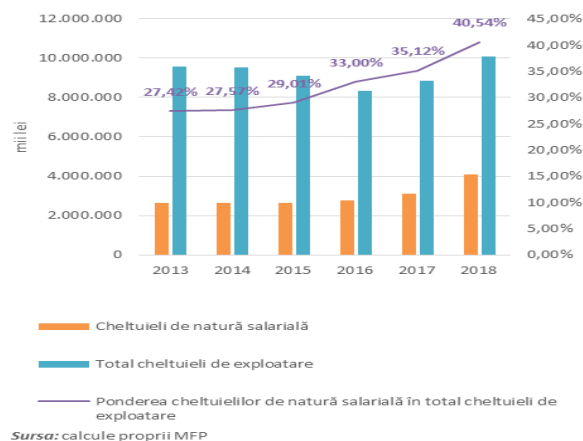
Câștigului salarial mediu brut înregistrat de persoanele angajate la ÎPL active raportat la câștigul salarial mediu brut lunar înregistrat pe economie în perioada 2013-2018

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

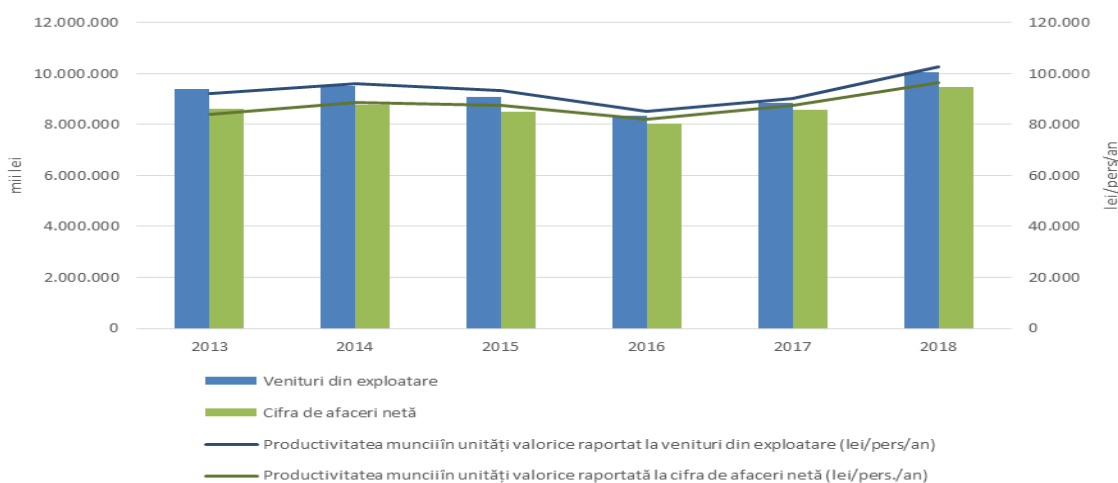
Ponderea cheltuielilor de natură salarială a ÎPL active în total general cheltuieli de exploatare înregistrate de toate ÎPL active

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

Productivitatea muncii în unități valorice a ÎPL active în perioada 2013-2018 raportată la cifra de afaceri netă și la total venituri din exploatare

Sursa: calcule proprii MFP

În ceea ce privește numărul de personal efectiv angajat în cadrul ÎPL active acesta a crescut cu 0,26 % în anul 2018 față de anul 2017, ajungând la un număr total de 98.245 persoane iar câștigul salarial mediu brut lunar pe persoană a crescut în anul 2018 cu 30.91%, ajungând la nivelul mediu de 3.461 lei / persoană.

Ponderea cheltuielilor de natură salarială în total cheltuieli de exploatare înregistrate de ÎPL are un trend crescător în perioada 2013-2018 aceasta înregistrând în anul 2018 valoarea de 40,54% față de valoarea de 27,42% înregistrată în anul 2013. Deși cheltuielile de natură salarială înregistrate în cadrul ÎPL active au crescut totuși câștigul salarial mediu brut lunar nu ține pasul cu creșterea câștigului salarial mediu brut și net lunar înregistrat pe economie. Decalajul între câștigul salarial lunar mediu brut și net al personalului angajat în cadrul ÎPL active și câștigul salarial lunar mediu înregistrat pe economie se mărește pe întreaga perioadă analizată ajungând ca în anul 2018 câștigul salarial mediu brut lunar înregistrat în cadrul ÎPL active să se situeze la o pondere de 83,16% din câștigul salarial mediu brut înregistrat pe economie.

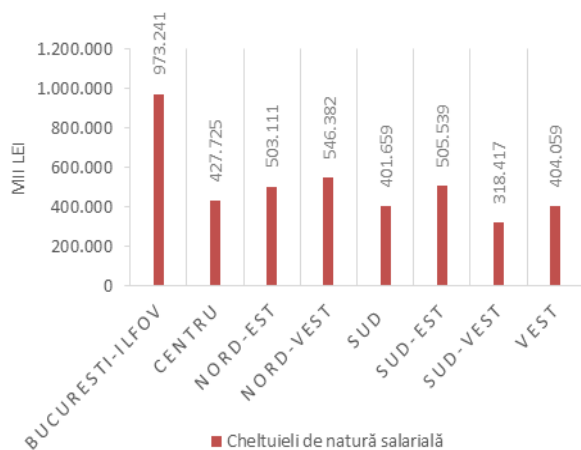
Ponderea cheltuielilor de natură salarială în total cheltuieli de exploatare a crescut în perioada analizată cu 13,12% iar productivitatea muncii exprimată în unități valorice calculată prin raportarea veniturilor din exploatare la numărul de personal în anul 2018 a crescut cu 11,34% față de anul 2013 și a crescut cu 13,42% față de anul 2017 iar productivitatea muncii în unități valorice calculată prin raportarea cifrei de afaceri nete la numărul de personal a crescut cu 14,35% în anul 2018 față de anul 2013 și cu 9,95% față de anul 2017.

TABEL nr. 38 – Situația cheltuielilor cu salariile pentru anul 2018 pe regiuni de dezvoltare

Regiune dezvoltare	Nr. ÎPL	Număr efectiv de personal	Cheltuieli de natură salarială	Cheltuieli cu salariile	Câștig salarial mediu brut lunar pe persoană	Câștig salarial mediu net lunar pe persoană*
	1	2	3	4	6=5/12	7
	nr.	nr pers	mii lei	mii lei	lei/pers.	lei/pers.
BUCURESTI-ILFOV	84	18.990	973.241	923.892	4.271	2.996
CENTRU	177	9.606	427.725	387.501	3.711	2.603
NORD-EST	107	11.877	503.111	466.979	3.530	2.476
NORD-VEST	174	13.327	546.382	500.029	3.417	2.396
SUD	203	11.284	401.659	381.282	2.966	2.081
SUD-EST	159	13.758	505.539	474.779	3.062	2.148
SUD-VEST	190	8.650	318.417	292.541	3.068	2.152
VEST	156	10.753	404.059	377.933	3.131	2.196
Total general 2018	1.250	98.245	4.080.133	3.804.936	3.461	2.427

Prezentare grafică:

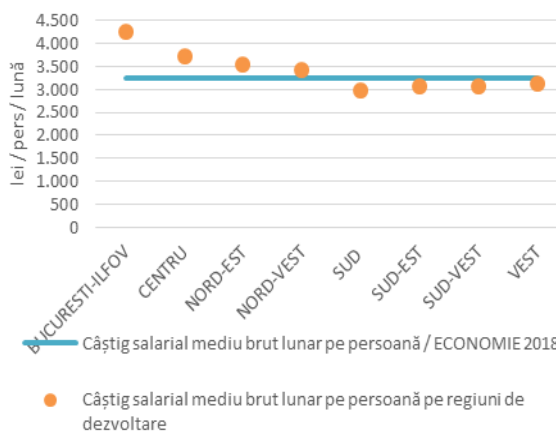
Cheltuieli de natură salarială înregistrate de ÎPL active pe regiuni de dezvoltare în anul 2018

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

Câștigul salarial mediu brut lunar pe persoană înregistrat de ÎPL active în funcție de regiunile de dezvoltare în care activează raportat la câștigul salarial mediu brut lunar pe persoană înregistrat pe economie în anul 2018

Sursa: calcule proprii MFP

În topul regiunilor cu numărul cel mai mare de personal angajat în cadrul ÎPL active se situează zona București–Ilfov, înregistrând în anul 2018 un număr total de 18.990 angajați, și regiunea de Sud-Est cu un număr de 13.758 angajați în cadrul ÎPL active. În același timp, regiunea București–Ilfov înregistrează și cel mai mare câștig salarial mediu brut lunar pe angajat (4.271 lei brut lunar) fiind situat aproape de același nivel de câștig salarial mediu brut înregistrat pe economie în anul 2018. ÎPL active care activează în restul regiunilor de dezvoltare înregistrează un câștig salarial mediu brut lunar pe persoană sub nivelul câștigului salarial mediu brut lunar pe persoană înregistrat pe economie în anul 2018.

Regiunea cu cel mai mic număr de personal angajat în cadrul ÎPL active este regiunea Sud-Vest, cu 8.650 angajați. Regiunea cu cel mai mic câștig salarial mediu brut lunar pe angajat este regiunea Sud cu un câștig salarial mediu brut lunar pe persoană de numai 2.966 lei / persoană.

Menționăm că, în timp ce în regiunea București–Ilfov își desfășoară activitatea un număr de 84 ÎPL active (număr minim dintre toate regiunile), în regiunea Sud se înregistrează numărul cel mai mare de ÎPL active – 203

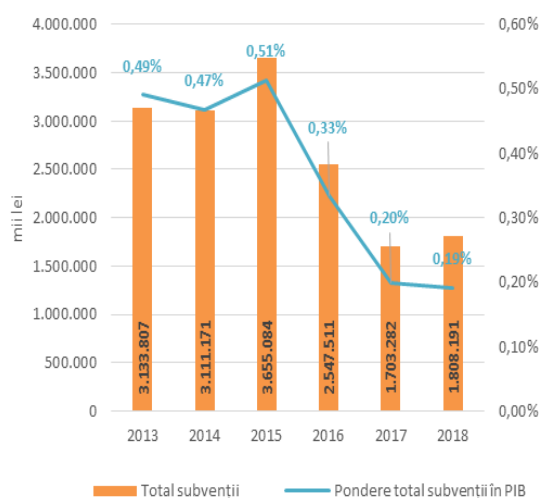
4.5 – Subvenții de la bugetele locale acordate întreprinderilor publice locale

TABEL nr. 39 – Evoluția subvențiilor acordate ÎPL de la bugetele locale în perioada 2013-2018

Anul	subvenții pentru exploatare	subvenții pentru investiții	Total subvenții	Pondere total subvenții în PIB anual
	1	2	3=1+2	4
	mii lei	mii lei	mii lei	%
2013	1.713.915	1.419.892	3.133.807	0,49%
2014	1.799.936	1.311.235	3.111.171	0,47%
2015	1.805.757	1.849.327	3.655.084	0,51%
2016	1.916.336	631.175	2.547.511	0,33%
2017	1.398.295	304.987	1.703.282	0,20%
2018	1.341.815	466.376	1.808.191	0,19%
TOTAL GENERAL SUBVENȚII ACORDATE ÎPL ÎN PERIOADA 2013-2018	9.976.054	5.982.992	15.959.046	

Prezentare grafică:

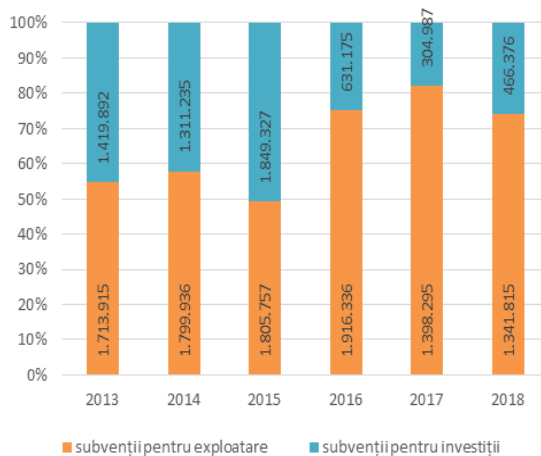
Evoluția subvențiilor totale acordate de la bugetele locale pentru ÎPL în perioada 2013-2018 și ponderea acestora în PIB

Sursa: calcule proprii MFP

Prezentare grafică:

Ponderea subvențiilor acordate după destinația acestora în total general subvenții acordate de la bugetele locale pentru ÎPL în perioada 2013-2018

Sursa: calcule proprii MFP

În toată perioada 2013-2018 APTL au acordat subvenții pentru ÎPL active în sumă totală de **15.959.046 mii lei** din care suma de 9.976.054 mii lei (62,51%) au reprezentat subvenții acordate pentru exploatare și suma de 5.982.992 mii lei (37,49%) au reprezentat subvenții acordate pentru investiții ale ÎPL.

Totalul subvențiilor acordate de la bugetele locale în anul 2018 a fost **în sumă totală de 1.808.191 mii lei**, în creștere față de anul anterior cu suma de 104.909 mii lei. În ceea ce privește destinația acestora, se constată o **creștere** a subvențiilor acordate pentru **investiții** cu suma totală de 161.389 mii lei, și o **reducere** a celor pentru **exploatare** cu suma de 56.480 mii lei.

În perioada 2013-2018 volumul subvențiilor acordate de la bugetele locale pentru ÎPL active **s-a redus constant** mai puțin în anul 2015 când a înregistrat o creștere. Din punct de vedere al ponderii subvențiilor acordate pentru ÎPL de la bugetele locale în PIB se observă un trend de reducere a acestei ponderi în perioada 2013-2018 mai puțin în anul 2015 când această pondere a înregistrat o creștere. **Ponderea** subvențiilor acordate pentru ÎPL în **PIB** s-a **reduc** de la 0,49 puncte procentuale în anul 2013 la o pondere în PIB de 0,19 puncte procentuale în anul 2018.

Începând cu anul 2015, în anii 2016 și 2017 din punct de vedere al destinației subvențiilor acordate se constată o reducere a ponderii subvențiilor pentru investiții în subvențiile totale acordate. Față de anul 2017 când ponderea subvențiilor pentru exploatare în subvențiile totale acordate era de de 82,09% , în anul 2018 această pondere s-a redus puțin, fiind de 75,21% .

TABEL nr. 40 – Situația subvențiilor pe acordate ÎPL în anul 2018 pe regiuni de dezvoltare

	subvenții pentru exploatare	subvenții pentru investiții	Total subvenții
	1	2	3=1+2
	mii lei	mii lei	mii lei
TOTAL GENERAL 2018	1.341.815	466.376	1.808.191
BUCURESTI-ILFOV	531.996	206.084	738.080
NORD-VEST	100.725	135.726	236.451
VEST	199.979	12.678	212.657
SUD	177.657	30.712	208.369
SUD-EST	125.609	29.034	154.643
NORD-EST	84.071	24.232	108.303
CENTRU	68.834	12.586	81.420
SUD-VEST	52.944	15.324	68.268

Din punct de vedere al distribuției regionale, subvențiile acordate de la bugetele locale cel mai mare nivel al subvențiilor a fost acordat pentru ÎPL care activează în regiunea București – Ilfov urmând ÎPL din regiunea Nord-Vest, cea mai mare pondere și valoare a subvențiilor acordate ÎPL pentru exploatare fiind în regiunea București-Ilfov.

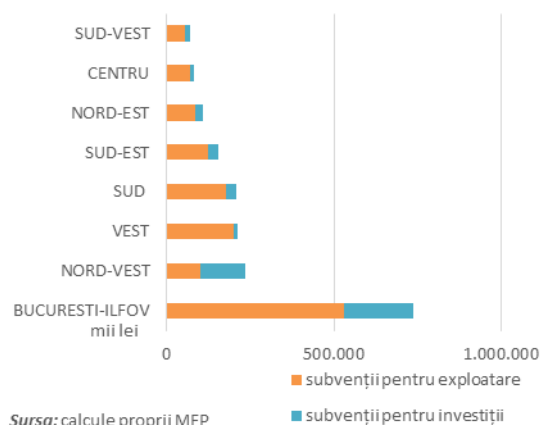
Cea mai mare parte a subvențiilor acordate de la bugetele locale pentru ÎPL care activează în regiunea București – Ilfov a avut drept destinație activitatea de exploatare a ÎPL, aceste subvenții reprezentând o pondere de 72,08 % din totalul subvențiilor acordate în această regiune. Tot ÎPL care activează în regiunea București – Ilfov au acordat cel mai mare volum al subvențiilor pentru investiții dintre toate regiunile acesta situându-se la o pondere de 27,92% din totalul subvențiilor acordate în această regiune.

TABEL nr. 41 – Situația subvențiilor pe sectoare de activitate în anul 2018

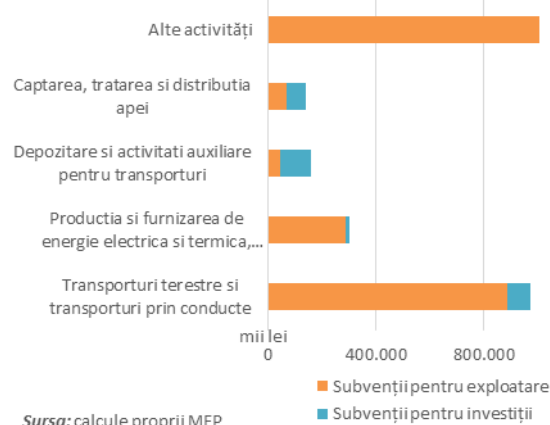
Sectorul de activitate	Subvenții pentru	Subvenții pentru	Total subvenții
	exploatare	investiții	
	1	2	
	mii lei	mii lei	mii lei
TOTAL GENERAL 2018	2.683.630	932.752	3.616.382
Transporturi terestre si transporturi prin conducte	885.480	86.156	971.636
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	286.946	16.474	303.420
Depozitare si activitati auxiliare pentru transporturi	43.793	113.911	157.704
Captarea, tratarea si distributia apei	67.925	73.321	141.246
Alte activități	1.399.486	642.890	2.042.376

Prezentare grafică:

Subvenții acordate de la bugetele locale pentru ÎPL după destinația acestora (de exploatare și de investiții), pe regiuni de dezvoltare în anul 2018

Prezentare grafică:

Subvenții acordate de la bugetele locale pentru ÎPL după destinația acestora (de exploatare și de investiții), pe sectoare de activitate în anul 2018

ÎPL care activează în domeniile „Transporturi terestre și transporturi prin conducte”, „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat”, „Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi” și „Captarea, tratarea și distribuția apei” au beneficiat de cel mai mare volum al subvențiilor acordate de la bugetele locale respectiv într-o pondere de 43,52% din volumul subvențiilor totale acordate pentru toate ÎPL în anul 2018. Pentru ÎPL care activează în domeniile „Transporturi terestre și transporturi prin conducte” și „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” peste 90% din volumul total al subvențiilor primite de la bugetele locale a fost pentru activitatea de exploatare iar pentru ÎPL care activează în domeniile „Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi” peste 70% din volumul total al subvențiilor primite de la bugetele locale a fost destinat investițiilor.

4.6 – Dividende și vărsăminte repartizate de întreprinderile publice locale

TABEL nr. 42 – Situația dividendelor repartizate în anii 2016-2018 de către ÎPL către bugetele locale (APTL)*

Anul	Tip repartizare profit (Vărsăminte regiile autonome și Dividende societăți)	Nr ÎPL care au repartizat dividende/ vărsăminte	Profit net	Total Dividende/ Vărsăminte repartizate la bugetele locale (APTL)
		nr ÎPL	mii lei	mii lei
2016	Vărsăminte	43	59.300	44.961
	Dividende	109	126.001	64.154
2017	Vărsăminte	38	47.407	37.168
	Dividende	112	94.087	51.286
2018	Vărsăminte	36	43.393	36.140
	Dividende	102	94.135	39.468
Total general 2016		152	185.301	109.115
Total general 2017		150	141.493	88.454
Total general 2018		138	137.528	75.608

Notă: *) Situația Dividendelor/vărsămintelor repartizate în perioada 2016 - 2018 de ÎPL a fost întocmită conform situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile anuale raportate de ÎPL

În anul 2018, un număr de 36 de regii autonome locale au distribuit o parte a profitului sub formă de vărsăminte către APTL și un număr de 102 societăți au distribuit o parte a profitului ca dividende. Suma totală repartizată către APTL a fost în anul 2018 de 75.608 mii lei în scădere cu suma de 12.846 mii lei față de anul 2017 pe fondul reducerii profitului net înregistrat de ÎPL.

TABEL nr. 43 – Primele 10 ÎPL active care au repartizat dividende/vărsăminte la bugetele locale (APTL) în anul 2018, afișate în ordine descrescătoare

Nr. Crt	Denumire ÎPL	Județ	Profit net 2018	Total Dividende/Vărsămin te repartizate la bugetele locale (APTL)
			mii lei	mii lei
1	APA CANAL SA	SB	11.678	5.837
2	ADMINISTRATIA DOMENIULUI PUBLIC SA	BH	11.525	5.763
3	REGIA PUBLICA LOCALA A PADURILOR STEJARUL RA	BV	5.629	5.629
4	OCOLUL SILVIC BRATCUTA RA	BH	3.917	3.917
5	COMPANIA DE UTILITATI PUBLICE DUNAREA BRAILA SA	BR	4.799	3.648
6	TURDA SALINA DURGĂU SA	CJ	6.411	3.205
7	REGIA PUBLICA LOCALA OCOLUL SILVIC PADURILE FAGARASULUI RA	BV	3.192	3.192
8	REGIA PUBLICA LOCALA OCOLUL SILVIC PADURILE SINCII RA	BV	2.730	2.730
9	UNIVERS T SA	CJ	3.584	1.792
10	OCOLUL SILVIC MAIERU RA	BN	2.019	1.716
TOTAL GENERAL primele 10 ÎPL active care au repartizat dividende/vărsăminte către APTL			55.485	37.430

Primele 10 ÎPL care au repartizat dividende/vărsăminte în anul 2018 înregistrează valoarea totală de 37.430 mii lei, care reprezintă aproape jumătate (49.5%) din totalul dividendelor/vărsămintelor repartizate de toate ÎPL, iar primele 3 companii : **APA CANAL SA** , **ADMINISTRATIA DOMENIULUI PUBLIC SA** , **REGIA PUBLICA LOCALA A PADURILOR STEJARUL RA** cu poderi de 15,59%, 15,41%, respectiv 15,03% .

4.7 – Primele zece întreprinderi publice locale active care au înregistrat pierdere brută în anul 2018

TABEL nr. 44 – Primele zece ÎPL active care au înregistrat pierdere brută în anul 2018, ordonate descrescător după pierderea brută înregistrată

Nr. Crt.	Județ	Denumire ÎPL	Sector de activitate	Pierdere brută 2018, mii lei
1	TM	COMPANIA LOCALA DE TERMOFICARE COLTERM SA	Furnizarea de abur si aer conditionat	43.995
2	GL	TRANSURB SA	Transporturi urbane, suburbane si metropolitane de calatori	14.194
3	B	ECONOMAT SECTOR 5 SRL	Comert cu amanuntul al carnii si al produselor din carne, in magazine specializate	13.963
4	TM	RETIM ECOLOGIC SERVICE SA	Colectarea deseurilor nepericuloase	13.782
5	GL	CALORGAL SOCIETATE PE ACTIUNI	Furnizarea de abur si aer conditionat	10.684
6	CJ	DRUMURI SI PODURI JUDETENE CLUJ S.A.	Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor	8.694
7	CJ	REGIA AUTONOMA DE TERMOFICARE CLUJ NAPOCA RA	Furnizarea de abur si aer conditionat	7.302
8	B	COMPANIA MUNICIPALA PAZA SI SECURITATE BUCURESTI S.A.	Activitati de protectie si garda	6.731
9	BC	THERMOENERGY GROUP S.A.	Furnizarea de abur si aer conditionat	6.594
10	VN	ENET SA	Furnizarea de abur si aer conditionat	6.158
Total general primele 10 ÎPL care înregistrează pierdere brută în anul 2018				132.097

Printre cauzele care au dus la înregistrarea de pierdere brută în cazul celor zece ÎPL, enumerăm următoarele: aplicarea unei politici salariale inadecvate realității (acordare de prime, bonuri de masă), creditele neperformante, neajustarea costurilor per kilometru la evoluția reală în ceea ce privește costul combustibilului.

Capitolul 5 – Recomandări propuse pentru îmbunătățirea activității întreprinderilor publice locale

În contextul actual, pentru îmbunătățirea performanțelor și transparenței în desfășurarea activității întreprinderilor publice locale, propunem următoarele soluții:

- ✓ Luarea de măsuri concrete de către autoritățile publice tutelare pentru reducerea/eliminarea pierderilor înregistrate de întreprinderile publice aflate în subordinea, în coordonarea, sub autoritatea ori în portofoliul autorităților;
- ✓ Continuarea și intensificarea activităților de recrutare a administratorilor sau directorilor conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016;
- ✓ Adoptarea unor măsuri concrete pentru reducerea plăților restante și, implicit înregistrarea de cheltuieli suplimentare ca majorări penalități de întârziere, dobânzi, etc ale întreprinderilor publice;
- ✓ Finalizarea procedurilor de insolvență și faliment pentru întreprinderile publice inactive, conform legislației în vigoare;
- ✓ Radierea întreprinderilor publice locale care nu au desfășurat activitate în ultimii 2 ani;
- ✓ Consolidarea întreprinderilor mici care au o activitate restrânsă și număr mic de angajați prin fuziunea între ele sau cu entități mari și viabile;
- ✓ Întărirea disciplinei financiare a întreprinderilor publice prin implementarea recomandărilor formulate de către auditorii independenți în cadrul rapoartelor anuale de audit și măsuri concrete de transparentizare a activității.

